

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma: 110.K.705.303/2021.
A felperes: Védegylet Egyesület
(1137 Budapest, Pozsonyi út 14. II/9.)
A felperes képviselője: dr. Kiss N. Csaba ügyvéd
(1172 Budapest, Teréz utca 7.;
postai cím: 1076 Budapest, Garay utca 29-31. I/1.)
Az alperes: Pest Vármegyei Kormányhivatal
(1052 Budapest, Városház utca 7.)
Az alperes képviselője: dr. Szurovecz Zoltán kamarai jogtanácsos
Az alperesi érdekelt: Budapest Főváros XII. Kerület Hegyvidéki Önkormányzat
(1126 Budapest, Böszörményi út 23-25.)
Az alperesi érdekelt képviselője: Jaczkovics Ügyvédi Iroda
(eljár: dr. Krámlí Gergely ügyvéd)
(1064 Budapest, Vörösmarty utca 43.)
A per tárgya: természetvédelmi ügyben indult közigazgatási jogvita (hiv.szám: PE-06/KTF/19900-6/2021., PE-06/KTF/19900-7/2021., PE-06/KTF/19900-8/2021. számú határozatok) elbírálása

Í T É L E T

A bíróság az alperes PE-06/KTF/19900-6/2021. számú, PE-06/KTF/19900-7/2021. számú és PE-06/KTF/19900-8/2021. számú határozatait megsemmisíti és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 445.000 (négy száznegyvenötezer) Ft perköltséget.

A kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésének.

INDOKOLÁS

A per alapjául szolgáló tényállás, az előzményi eljárások

- [1] Az alperesi érdekelt, mint beruházó (a továbbiakban: alperesi érdekelt, illetve kérelmező) a Normafa Park program télisport koncepció keretén belül a Normafa észak-keleti részén, a Szaniszló-rét egy részén, a lebontott Budai Sport Hotel korábbi területének egy részén, továbbá az Anna-rét északi részén sífutó és szánkópályát kíván létrehozni. A beruházással érintett terület - amely a Budapest XII. kerület 010497/6, 010503/9, 010502 és 010503/30

helyrajzi számú (hrsz.) ingatlanokat foglalja magába (a továbbiakban: beruházással érintett terület) - a Budai Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról szóló 125/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet (a továbbiakban: 125/2007. KvVM rendelet) alapján országos jelentőségű védett természeti területnek minősül (a Budapest XII. kerület 010497/6, 010503/9, és 010503/30 helyrajzi számú ingatlanok vonatkozásában), továbbá az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 275/2004. Korm.rendelet) 12. sz. melléklete alapján, valamint az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeletről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelettel (a továbbiakban: 14/2010. KvVM rendelet) kihirdetett Natura 2000 hálózathoz tartozó, HUDI20009 jelű, Budai-hegység nevű, jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület részét képezi (a 14/2010. KvVM rendelet 5. sz. melléklet 5.9. pontja alapulvételével, a Budapest XII. kerület 010497/6, 010502, és 010503/9 hrsz-ú ingatlanok vonatkozásában). A mintegy 17.400 m² kiterjedésű, 1200 méter hosszú és 17-20 méter esésű sífutó oktató pálya helye a Szaniszló-rét egy részén, a lebontott Budai Sport Hotel korábbi területének egy részén, és a két terület közötti erdő egy részen került kijelölésre. A beruházással érintett területen, ezen belül az egykori Budai Sport Hotel területén egy felszín alatti víztározó is megépítésre kerül. A vendégek kiszolgáló létesítménye a Vasas SC meglévő klubházában kerül kialakításra.

- [2] Az alperesi érdekelt, mint kérelmező az általa meghatalmazott KÖTEKO Környezetvédelmi Tervező és Konfliktuskezelő Bt.-n (a továbbiakban: KÖTEKO Bt.) keresztül, - az ügyben elkészített és az alperesi érdekelt által benyújtott Natura 2000 Hatásbecslési Dokumentáció (a továbbiakban: Dokumentáció) birtokában és annak az ügyben eljáró hatósághoz történő benyújtásával - 2018. március 14. napján a Normafa Park történelmi sportterületről szóló 2013. évi CXLVIII. törvényben (a továbbiakban: Normafa törvény) és a Normafa Park történelmi sportterület megvalósításához szükséges közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 294/2013. (VII. 26.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: 294/2013. Korm.rendelet) foglaltak szerint eljárva a Normafa Park történelmi sportterület megvalósítása érdekében a környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 314/2005. Korm.rendelet) 3. §-a alapján előzetes vizsgálati eljárás lefolytatását kérte a Normafa Park területén az Északi síterepen tervezett sífutó- és szánkópálya beruházás kapcsán.
- [3] A Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala, környezetvédelmi hatósági hatáskörében eljárva a 2018. szeptember 20. napján kelt PE-06/KTF/8786-37/2018. számú határozatában (a továbbiakban: Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala által meghozott határozat) - többek között - megállapította, hogy a beruházásnak jelentős környezeti hatása nincs, környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges.
- [4] A felperes a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala által meghozott előzményi határozattal szemben közigazgatási pert indított, amely perben eljáró bírósága a 2020. november 23. napján kelt 110.K.702.802/2020/15. számú végzésével kijavított, 2020. szeptember 24. napján kelt 110.K.702.802/2020/13. számú ítéletével megsemmisítette a PE-06/KTF/8786-37/2018. számú határozatot és Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatalát új eljárás lefolytatására kötelezte. A per bírósága az általa meghozott előzményi ítélete, 15. sorszámú végzéssel kijavított [72] bekezdésében azt rögzítette - az új eljárás lefolytatására történő utasítás adás körében -, hogy „A megismételt eljárásban a bíróság által a fentiekben kifejtettek alapján, a kiegészített magánszakértői véleményben a várható

környezeti hatások tekintetében tett, fent említett megállapításokra is figyelemmel, a tervezett beruházás vonatkozásában új előzetes vizsgálati eljárást kell lefolytatni.”.

- [5] Ezt követően az alperesi érdekelt felkérésére a KÖTEKO Bt. - a per bírósága előzményi ítéletére alapítottan - 2021. év februárjában elkészítette a tervezett beruházás (Normafa Park Téli Sport koncepció keretén belül az Északi síterepen tervezett sífutó- és szánkópálya beruházás) vonatkozásában a Natura 2000 kiegészített Hatásbecslési Dokumentációt (a továbbiakban: kiegészített Dokumentáció).
- [6] A megismételt eljárás lefolytatása során az alperes - immár hatáskörrel és illetékességgel rendelkező környezetvédelmi hatósági hatáskörében eljárva - a 2021. május 6. napján kelt PE-06/KTF/06961-42/2021. számú jogerős határozatával (a továbbiakban: PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat) az alperesi érdekelt által kezdeményezett környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban lefolytatott előzetes vizsgálati eljárásban megállapította, hogy a Normafa Park Téli Sport koncepció keretén belül az északi síterepen tervezett sífutó- és szánkópálya beruházás megvalósításának jelentős környezeti hatása nincs, környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nem szükséges. Az alperes ezen határozatában rögzítette, hogy a létesítés véglegessé vált természetvédelmi és vízjogi létesítési engedély, majd az ezek alapján elkészült létesítmény üzemeltetésére vonatkozó vízjogi üzemeltetési engedély birtokában kezdhető meg, amennyiben ezek megszerzését jogszabály előírja. Utalt arra, hogy a vízjogi létesítési és üzemeltetési engedélyhez szükséges a környezetvédelmi hatóság környezetvédelmi és természetvédelmi szakkérdésben adott állásfoglalása is. Az általános tárgyú kikötésrendszer részeként kiemelte, hogy a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 38. § (1) bekezdése alapján a létesítéshez és az üzemeltetéshez kapcsolódó országos jelentőségű védett természeti terület igénybe vevő tevékenységek kizárólag a természetvédelmi hatóság külön eljárás keretében véglegessé vált engedélye(i) birtokában végezhető az alábbiak szerint: a.) a létesítmény kivitelezése során figyelembe kell venni, hogy a Tvt. 38. § (1) bekezdés j) pontja alapján országos jelentőségű védett természeti területen járművel történő közlekedéshez, az arra kijelölt mezőgazdasági és erdészeti használatú utak, az engedélyezett tevékenységek végzéséhez szükséges munkagépek, valamint a feladatukat ellátó külön jogszabályokban erre feljogosított személyek járművei kivételével a természetvédelmi hatóság külön eljárás keretében véglegessé vált engedélye szükséges, b.) A létesítmény üzemeltetése során figyelembe kell venni, hogy a Tvt. 38. § (1) bekezdés i) pontja alapján országos jelentőségű védett természeti területen közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez, sportversenyhez, technikai jellegű sporttevékenység folytatásához a természetvédelmi hatóság külön eljárás keretében véglegessé vált engedélye szükséges.
- [7] Az alperes ezen határozatában rögzítette, hogy a tervezett tevékenység a 314/2005. Korm.rendelet 3. számú mellékletének 113. pontja - „Sípálya (a kapcsolódó létesítményekkel együtt) védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén” - alapján az alperes, mint környezetvédelmi hatóság döntésétől függően környezeti hatásvizsgálat köteles. Határozatában ezt meghaladóan utalt még az alperesi hatóság Erdőfelügyeleti Főosztálya által - erdővédelmi szempontból - kiadott PE/ERDŐ/02183-2/2021. számú szakvéleményében foglaltakra; vízügyi és vízvédelmi szempontból, a tárgyi eljárásban vízügyi és vízvédelmi szakhatóságként eljáró, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35100/4241-5/2021.ált. számú szakhatósági állásfoglalásában foglaltakra, amely szakhatóság a tervezett tevékenység megvalósításához előírásokkal és kikötésekkel hozzájárult. Utalt annak tényére, hogy az alperes a 314/2005. Korm.rendelet 1. § (6b) bekezdése alapján, figyelemmel az általános

közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 25. § (1) bekezdésében foglaltakra, a tervezett tevékenység helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozásával, valamint a településrendezési eszközökkel való összhangja megállapítása érdekében megkereste Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat jegyzőjét. Kiemelte, hogy Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat jegyzője az általa kiadott V/1899-6/2021. számú levelében azon tájékoztatást adta, hogy a tervezett tevékenységgel kapcsolatban Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat nem alkotott a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos olyan önkormányzati szabályozást, ami a környezetvédelmi hatóság rendelkezéseinél szigorúbb szabályokat tartalmaz; egyúttal a tervezett beruházásnak a településrendezési eszközökkel való összhangra vonatkozó szakkérdés vizsgálata tekintetében rögzítette, hogy Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testülete által megalkotott, az Észak-Hegyvidék kiemelt jelentőségű területek Kerületi Építési Szabályzatáról szóló 26/2020. (XI. 30.) sz. önkormányzati rendelete (a továbbiakban: KÉSZ) előírásainak a tervezett beruházás megfelel. Az alperes határozatában egyúttal kiemelte, mivel a tárgyi beruházással érintett terület egy részén, a Budapest, XII. kerület 010497/6 hrsz-ú ingatlanon helyi védelem alatt álló emlékoszlop található, ezért az alperes a védelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással való összhang megállapítása érdekében ezen eljárás keretein belül megkereste Budapest Főváros Önkormányzat Főjegyzőjét (a továbbiakban: Főjegyző). Utalt arra, hogy a Főjegyző az általa kiadott FPH059/548-2/2021. számú átiratában azon tájékoztatást adta, hogy a tervezett beruházás Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének a Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló 25/2013. (IV. 18.) sz. önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Fkr.) szerinti budapesti helyi jelentőségű védett természeti területet nem érint, ezért nem tartozik az Fkr. hatálya alá, -, amely eljárás lefolytatása során Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat jegyzője és a Főjegyző fenti számú tájékoztatásait az alperes a hatósági döntése meghozatalánál figyelembe vette.

- [8] Az alperes ezen határozatában egyúttal hivatkozott még a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: DINPI), egyúttal mint a beruházással érintett terület kezelője által DINPI/1345-1/2021. számú levelében adott adatszolgáltatásban, valamint természetvédelmi kezelői véleményében foglaltakra, amelyben a DINPI - többek között - felhívta a figyelmet, hogy a beruházással érintett területeken és azok közvetlen környezetében több védett és fokozottan védett, valamint Natura 2000-es jelölő növény- és állatfajok jelenlétéről van adat, többek között denevérfajokról (közte nyugati piszedenevér /Barbastella barbastellus/). A DINPI adatszolgáltatás, valamint természetvédelmi kezelői vélemény - többek között - felsorolta továbbá az érintett részekben és közvetlen szomszédságukban található Natura 2000-es jelölő élőhelyeket (6210 - Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik, 9130 - Szubmontán és montán bükkösök, 91G0 - Pannon gyertyános-tölgyesek Quercus petraeával és Carpinus betulusszal), és egyúttal tartalmazta a természetvédelmi kezelői véleményben foglaltakat is. Az alperes határozata egyúttal rögzítette még - a kiegészített Dokumentációban foglaltakból kiindulón - a tárgyi beruházással összefüggő táj- és természetvédelmi szempontokkal, a hulladékgazdálkodási szempontokkal, a zaj-és rezgésvédelmi szempontokkal, a levegőtisztaság védelmi szempontokkal, a kármentesítési szempontokkal, a településrendezési szempontokkal, az éghajlatvédelmi szempontokkal, a népegészségügyi és erdővédelmi szempontokkal összefüggésben megtett következtetéseket, hatósági megállapításokat, és az ide vonatkozóan megtett kikötéseket.

A per alapjául szolgáló tényállás, a megelőző eljárások

- [9] Az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatását követően az alperesi érdekelt, mint kérelmező 2021. április 22. napján kelt kérelmében egyrészt engedélyt kért a tervezett beruházás megvalósításához és üzemeltetéséhez szükséges mértékű terület használatához kapcsolódóan; továbbá kérelmében kérte 1170 m² nagyságú területen a gyep feltörés engedélyezését, elsősorban a víz és az elektromos vezetékek fektetése, valamint a kapcsolódó felszíni létesítmények elhelyezése céljából; valamint további kérelmében kérte a beruházás megvalósításához és üzemeltetéséhez szükséges mértékben, a gépjárművekkel és munkagépekkel történő behajtás és közlekedés céljából engedély kiadását, figyelemmel a Tvt. 38. § (1) bekezdés c), b) és j) pontjában foglaltakra. Az alperesi érdekelt kérelméhez csatolta az által készített, az ÖKO-DESIGN Kft. által készített, 2021. év április havi zárású, egyrészt a védett természeti területek igénybevételére és a gyep feltörésére, valamint másrészt a beruházás megvalósításához és üzemeltetéséhez szükséges mértékben, a gépjárművekkel és munkagépekkel történő behajtás és közlekedés céljából készített, közlekedésre vonatkozó engedélyezési dokumentációkat (a továbbiakban együtt a két engedélyezési dokumentáció: engedélyezési dokumentáció).
- [10] I. Az alperes a 2021. május 7. napján kelt PE-06/KTF/19900-6/2021. számú határozatával (a továbbiakban: alperesi igénybevételi határozat) az alperesi érdekeltnek, mint kérelmezőnek a Budapest XII. kerület, külterület 010497/6, 010502, 010503/9 és 010503/30 hrsz-ú ingatlanokon a védett természeti terület használatának megváltoztatását és használatát a tervezett beruházás megvalósításához és üzemeltetéséhez szükséges mértékben - a természetvédelmi feltételek betartása mellett - 2031. április 30. napjáig engedélyezte. Az alperes az igénybevételi határozatban, annak I. fejezete alatt előírt 33 db természetvédelmi feltétel között - többek között - az alábbiakat rögzítette: A területhasználat során a védett természeti területre figyelemmel lévő gondossággal kell eljárni (1. feltétel); A területhasználat nem veszélyeztetheti vagy károsíthatja az országos jelentőségű védett természeti területet (a továbbiakban: védett természeti terület) (2. feltétel); A területhasználat nem veszélyeztetheti vagy károsíthatja az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területeket (a továbbiakban: Natura 2000 terület), az ott található közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajokat és élőhelytípusokat, valamint a fenntartási célok elérését. (3. feltétel); A kivitelezés semmilyen módon (közlekedés, anyagátvitel, felvonulási terület, stb.) sem érintheti a Budapest XII. kerület 11/B erdőtervi jelű erdőrészlet területét. (6. feltétel); A pályák területén tereprendezés (bevágás, feltöltés stb.) nem végezhető, a meglévő mikrodomborzatot meg kell őrizni (7. feltétel); A kivitelezés megkezdése előtt a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (2509 Esztergom, Strázsa-hegy; a továbbiakban: DINPI), a kérelmező és a kivitelező képviselői előzetes helyszíni bejárás során le kell határolják a ritka nőszőfű fajok (*Epipactis leptochila*, *Epipactis neglecta*) élőhelyeit és a farkasölő sisakvirág (*Aconitum vulparia*) élőhelyeit, és azokat a kivitelezés semmilyen módon sem érintheti. (8. feltétel); Az erdőssztyep mozaikok szegélyén tervezett cserjeirtás csak legszükségesebb mértékben, kézi eszközökkel végezhető. (14. feltétel); A kivitelezés során a Budapest XII. kerület 1 IB, 1 1E2, 17C, 17D erdőrészletekben a DINPI-vel előzetesen egyeztetett helyeken denevérodúkat kell kihelyezni. (17. feltétel); A PE-06/KTF/06961/2021. számon folytatott előzetes vizsgálati eljárás során benyújtott Natura 2000 hatásbecslési dokumentációban P3-P6, P9, P13, P15 és L7-L10 kóddal megjelölt helyeken úgynevezett „silent” típusú hóágyú használata szükséges a közelben található teletlen denevér kolóniák védelme érdekében (18. feltétel); Üzemszerű hóágyúzás csak a pályák terv szerinti területén és minden év november 15. és a következő év február 28. napjai közötti időszakban végezhető. (19. feltétel); A hóágyúzás során hó képződését elősegítő adalékanyag nem használható. (20. feltétel); A

pályákon lévő hó felületét karbantartó gépek (ratrakok) csak 30 cm-es, vagy vastagabb hóréteg esetén működtethetők, a gépek a gyepekben sérülést nem okozhatnak. (21. feltétel); Ha február 28. és március 15. napjai között télies az időjárás és a pályák több mint 75 %-a hóval borítottak, akkor csak kisebb mértékű és részleges, ún. javító hópótlás végezhető. (22. feltétel); Ha február 28. és március 15. napjai között tavaszi az időjárás, akkor legkésőbb március 5. napján meg kell kezdeni a tömörödött hóréteg fellazítását úgy, hogy a lazítás miatt a gyepek nem sérülhetnek. (23. feltétel); A pályák napi használata csak 6:00 órától 22:00 óráig engedélyezhető. (24. feltétel); A pályák megvilágítására kizárólag téli időszakban kerülhet sor és akkor is csak a legszükségesebb mértékben. Hideg fehér fényű világítást, amely 5000 K színhőmérséklet feletti fényt bocsát ki, nem lehet telepíteni. A világítást lefelé, a pályára irányítottan kell kialakítani a téli időszakon kívül leszerelhető módon. Mozgásérzékelésen alapuló fényerő szabályozással szükséges csökkenteni a megvilágítás hatását (25. feltétel); A pályák világító testeit és a hóágyúkat legkésőbb március 31. napjáig el kell távolítani, azok kihelyezése leghamarabb november 1. napjától lehetséges (26. feltétel); A tevékenység végleges felhagyását követően a pályák berendezéseit, ideiglenes építményeit el kell bontani, és a bontással érintett területet természetes állapotába visszaállítva kell hátrahagyni, idegen anyag a földben sem maradhat. Az eredetihez közeli terepfelszín a talajállapot helyreállítása után, az eredetihez közeli növénytakarót kell visszaállítani. (27. feltétel); A kérelmező a kivitelezést követő két évben a téli, tavaszi szezonban végezzen arra vonatkozó ornitológiai vizsgálatot, hogy hóágyúzott és megvilágított pályák környezetében mennyire sikeres jelenleg előforduló különböző madárfajok revírfoglalása. (28. feltétel); A vizsgálatról készült beszámolót adott év május 30-ig meg kell küldeni a DINPI és a területi természetvédelmi hatóság részére. (29. feltétel); Szükség szerint gondoskodni kell az üzemeltetés során a látogatói létszám és/vagy az üzemeltetési időszak korlátozásáról, amennyiben az ezzel járó területhasználat igazolható módon az élőhely természetvédelmi értékeinek veszélyeztetésével jár. (30. feltétel). Az alperes ezen határozata II. fejezete alatt, a jogkövetkezmények alkalmazása körében utalt a Tvt. 80. § (1) bekezdés e) pontjában, valamint 78. §-ában foglaltakra, továbbá felhívta a figyelmet arra, hogy amennyiben az alperesi érdekelt, mint kérelmező az alperes határozatában foglalt előírásoknak nem tesz eleget, akkor az Ákr. 131-133. §-ai, és az Ákr. 77. §-a alapján vele szemben eljárásbírság szabható ki.

- [11] Az alperes az igénybevételi határozata részeként rögzítette, hogy a 294/2013. Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdése és az 1. melléklet 4. pont A/b) alpontja alapján a beruházással kapcsolatos természetvédelmi hatósági eljárás nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy. Rögzítette, hogy a jogszabályban meghatározott előzetes vizsgálati eljárást az alperesi érdekelt, mint kérelmező által benyújtott Natura 2000 Hatásbecslési Dokumentáció alapján, a PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozatában elvégezte, amellyel kapcsolatos - megállapítása szerinti - lényeges megállapításokat az alperes a határozata 6-8. oldalain rögzítette. Kiemelte, hogy az alperesi érdekelt, mint kérelmező a jelen határozattal közigazgatási jogcímet szerzett a védett természeti terület használatához, de az ingatlanal rendelkező jogosult hozzájárulása nélkül a területhasználat polgári jogi jogcíme hiányzik, ami polgári jogi jogkövetkezményeket vonhat maga után.
- [12] Az alperes az igénybevételi határozata részeként rögzítette továbbá, hogy a döntését a Normafa törvény 4. §-ára, a Tvt. 8. § (1) bekezdésére, a 17. § (1) bekezdésére, 31. §-ára, 38. § (1) bekezdés c) pontjára, 42. § (1)-(2) bekezdéseire, 43. § (1) bekezdésére, a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésére, 10. § (1) bekezdésére, a megtett kikötések vonatkozásában a Tvt. 7. §-ára, és 35. § (1) bekezdésére alapozta. Felhívta és tájékoztatta az

alperesi érdekeltet, mint kérelmezőt, hogy a területi természetvédelmi hatóság munkatársai és a DINPI Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai jogosultak az előírt feltételek betartását ellenőrizni. Amennyiben az alperesi érdekelt, mint kérelmező nem tartja be a rendelkező részben foglaltakat és ezzel a védett természeti területet károsítja, veszélyezteti vagy jogellenesen zavarja, akkor az alperes, mint területi természetvédelmi hatóság köteles e tevékenység folytatásától eltiltani a Tvt. 37. § (3) bekezdése alapján.

[13] II. Az alperes a 2021. május 7. napján kelt PE-06/KTF/19900-7/2021. számú határozatával (a továbbiakban: alperesi gyepfeltörési határozat) az alperesi érdekeltnek, mint kérelmezőnek a Budapest XII. kerület külterület 010497/6, 010502, 010503/9 és 010503/30 hrsz-ú ingatlanokon, védett természeti területen lévő, érintett gyepek feltörését - föld alatti kábelek és vezetékek fektetése, illetve kapcsolódó felszíni létesítmények elhelyezése érdekében - a tárgyi beruházás megvalósításához és üzemeltetéséhez szükséges mértékben - a természetvédelmi feltételek betartása mellett - 2031. április 30. napjáig engedélyezte. Az alperes a gyepfeltörési határozatban, annak I. fejezete alatt előírt 10 db (számozottan 9 db) természetvédelmi feltétel között - többek között - az alábbiakat rögzítette: A gyepfeltörés során a védett természeti területre figyelemmel lévő gondossággal kell eljárni. (1. feltétel); A gyepfeltörés nem veszélyeztetheti vagy károsíthatja az országos jelentőségű védett természeti területet (a továbbiakban: védett természeti terület). (2. feltétel); A gyepfeltörés nem veszélyeztetheti vagy károsíthatja az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területeket (a továbbiakban: Natura 2000 terület), az ott található közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajokat és élőhelytípusokat, valamint a fenntartási célok elérését. (3. feltétel); A gyepfeltörés tervezett víz- és elektromos hálózat kialakítása érdekében azok nyomvonalában történhet. (4. feltétel); A gyepfeltörés és kivitelezés megkezdése előtt a Duna-Ípoly Nemzeti Park Igazgatóság (2509 Esztergom, Strázsa-hegy; a továbbiakban: DINPI), a kérelmező és a kivitelező képviselői előzetes helyszíni bejárás során le kell határolják a ritka nöszőfű fajok (*Epipactis leptochila*, *Epipactis neglecta*) élőhelyeit és a farkasölő sisakvirág (*Aconitum vulparia*) élőhelyeit, és azokat a kivitelezés semmilyen módon sem érintheti. (5. feltétel); A gyepfeltörés során és az árok kialakításakor törekedni kell a kiemelésre kerülő termőföld és altalaj minél keskenyebb sávban történő elhelyezésére az árok szélein. Az árok nyomvonalába eső gyeplet lehetőség szerint minél teljesebben egybe hagyva szükséges felhelyezni az árok szélére, hogy azok a csőfektetés és a föld visszatöltés befejeztével az eredeti rétegben legyenek visszateríthetők. (7. feltétel); A gyepfeltöréssel érintett nyomvonal szakaszokat a vezeték és kábelfektetés során a lehető leghamarabb vissza kell állítani. Az érintett területek felszíneit minimum két éven keresztül, évente 3-4 alkalommal kaszálni kell. (8. feltétel). Az alperes ezen határozata II. fejezete alatt, a jogkövetkezmények alkalmazása körében utalt a Tvt. 80. § (1) bekezdés e) pontjában, valamint 78. §-ában foglaltakra, továbbá felhívta a figyelmet arra, hogy amennyiben az alperesi érdekelt, mint kérelmező az alperes határozatában foglalt előírásoknak nem tesz eleget, akkor az Ákr. 131-133. §-ai, és az Ákr. 77. §-a alapján vele szemben eljárási bírság szabható ki.

[14] Az alperes a gyepfeltörési határozata részeként rögzítette, hogy a 294/2013. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése és az 1. melléklet 4. pont A/b) alpontja alapján a beruházással kapcsolatos természetvédelmi hatósági eljárás nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy. Rögzítette, hogy a jogszabályban meghatározott előzetes vizsgálati eljárást az alperesi érdekelt, mint kérelmező által benyújtott Natura 2000 Hatásbecslési Dokumentáció alapján, a PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozatában elvégezte, amellyel kapcsolatos - megállapítása szerinti - lényeges megállapításokat az alperes a határozata 5-6. oldalain

rögzítette. Utalt arra, hogy az alperesi érdekelt, mint kérelmező az alpereshez benyújtott kérelemben a tárgyi beruházás megvalósításához szükséges mértékű gyepfeltöréshez kért engedélyt; kérelmében megjelölve, hogy az összes feltörni tervezett gyepterület, 1170 m², amelynek legnagyobb része a víz és elektromos vezetékek fektetés követően egyből helyreállításra kerül. Kiemelte, hogy az alperesi érdekelt a jelen határozattal közigazgatási jogcímet szerzett a védett természeti terület használatához, de az ingatlannal rendelkezni jogosult hozzájárulása nélkül a területhasználat polgári jogi jogcíme hiányzik, ami polgári jogi jogkövetkezményeket vonhat maga után.

- [15] Az alperes a gyepfeltörési határozata részeként rögzítette továbbá, hogy a döntését a Normafa törvény 4. §-ára, a Tvt. 8. § (1) bekezdésére, a 17. § (1) bekezdésére, 31. §-ára, 38. § (1) bekezdés b) pontjára, 42. § (1)-(2) bekezdéseire, 43. § (1) bekezdésére, a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésére, 10. § (1) bekezdésére, a megtett kikötések vonatkozásában a Tvt. 7. §-ára, és 35. § (1) bekezdésére alapozta. Felhívta és tájékoztatta az alperesi érdekeltet, mint kérelmezőt, hogy a területi természetvédelmi hatóság munkatársai és a DINPI Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai jogosultak az előírt feltételek betartását ellenőrizni. Amennyiben az alperesi érdekelt, mint kérelmező nem tartja be a rendelkező részben foglaltakat és ezzel a védett természeti területet károsítja, veszélyezteti vagy jogellenesen zavarja, akkor az alperes, mint területi természetvédelmi hatóság köteles e tevékenység folytatásától eltiltani a Tvt. 37. § (3) bekezdése alapján.
- [16] III. Az alperes a 2021. május 7. napján kelt PE-06/KTF/19900-8/2021. számú határozatával (a továbbiakban: alperesi közlekedési határozat) az alperesi érdekeltnek, mint kérelmezőnek a Budapest XII. kerület külterület 010497/6, 010503/9, 010503/27 és a 010503/30 hrsz-ú ingatlanokon az alperesi érdekelt, mint kérelmező és a külön szerződéses partnerek gépjárművei részére a tárgyi beruházás megvalósításához és üzemeltetéséhez szükséges mértékben, a gépjárművekkel és a munkagépekkel történő behajtást, közlekedést - a természetvédelmi feltételek betartása mellett - 2031. április 30. napjáig engedélyezte. Az alperes a közlekedési határozatban, annak I. fejezete alatt előírt 10 db természetvédelmi feltétel között - többek között - az alábbiakat rögzítette: A közlekedés során a védett természeti területre figyelemmel lévő gondossággal kell eljárni. (1. feltétel); A közlekedés nem veszélyeztetheti vagy károsíthatja az országos jelentőségű védett természeti területet (a továbbiakban: védett természeti terület). (2. feltétel); A közlekedés nem veszélyeztetheti vagy károsíthatja az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területeket (a továbbiakban: Natura 2000 terület), az ott található közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajokat és élőhelytípusokat, valamint a fenntartási célok elérését. (3. feltétel); A közlekedés semmilyen módon sem érintheti a Budapest XII. kerület 11/B erdőtervi jelű erdőrészlet területét. (5. feltétel); A közlekedés megkezdése előtt a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (2509 Esztergom, Strázsa-hegy; a továbbiakban: DINPI), a kérelmező és a kivitelező képviselői előzetes helyszíni bejárás során le kell határolják a ritka nöszőfű fajok (*Epipactis leptochila*, *Epipactis neglecta*) élőhelyeit és a farkasölő sisakvirág (*Aconitum vulparia*) élőhelyeit, és azokat a közlekedés semmilyen módon sem érintheti. (6. feltétel). Az alperes ezen határozata II. fejezete alatt, a jogkövetkezmények alkalmazása körében utalt a Tvt. 80. § (1) bekezdés e) pontjában, valamint 78. §-ában foglaltakra, továbbá felhívta a figyelmet arra, hogy amennyiben az alperesi érdekelt, mint kérelmező az alperes határozatában foglalt előírásoknak nem tesz eleget, akkor az Ákr. 131-133. §-ai, és az Ákr. 77. §-a alapján vele szemben eljárásí bírság szabható ki.
- [17] Az alperes a közlekedési határozata részeként rögzítette, hogy a 294/2013. Korm. rendelet 2.

§ (1) bekezdése és az 1. melléklet 4. pont A/b) alpontja alapján a beruházással kapcsolatos természetvédelmi hatósági eljárás nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy. Rögzítette, hogy a jogszabályban meghatározott előzetes vizsgálati eljárást az alperesi érdekelt, mint kérelmező által benyújtott Natura 2000 Hatásbecslési Dokumentáció alapján, a PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozatában elvégezte, amellyel kapcsolatos - megállapítása szerinti - lényeges megállapításokat az alperes a határozata 5-6. oldalain rögzítette. Utalt az alperesi érdekelt, mint kérelmező által az alpereshez benyújtott kérelemben foglaltakra. Kiemelte, hogy az alperesi érdekelt a jelen határozattal közigazgatási jogcímet szerzett a védett természeti terület használatához, de az ingatlannal rendelkezni jogosult hozzájárulása nélkül a területhasználat polgári jogi jogcíme hiányzik, ami polgári jogi jogkövetkezményeket vonhat maga után.

- [18] Az alperes a közlekedési határozata részeként rögzítette továbbá, hogy a döntését a Normafa törvény 4. §-ára, a Tvt. 8. § (1) bekezdésére, a 17. § (1) bekezdésére, 31. §-ára, 38. § (1) bekezdés j) pontjára, 42. § (1)-(2) bekezdéseire, 43. § (1) bekezdésére, a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésére, 10. § (1) bekezdésére, a megtett kikötések vonatkozásában a Tvt. 7. §-ára, és 35. § (1) bekezdésére alapozta. Felhívta és tájékoztatta az alperesi érdekeltet, mint kérelmezőt, hogy a területi természetvédelmi hatóság munkatársai és a DINPI Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai jogosultak az előírt feltételek betartását ellenőrizni. Amennyiben az alperesi érdekelt, mint kérelmező nem tartja be a rendelkező részben foglaltakat és ezzel a védett természeti területet károsítja, veszélyezteti vagy jogellenesen zavarja, akkor az alperes, mint területi természetvédelmi hatóság köteles e tevékenység folytatásától eltiltani a Tvt. 37. § (3) bekezdése alapján.

A felperes keresetei

- [19] A felperes az alperes által meghozott mindhárom határozattal (alperesi igénybevételi, gyepfeltörési, közlekedési határozattal) szemben keresetet terjesztett elő.
- [20] A felperes - az egyes határozatokkal szemben külön-külön előterjesztett - keresete részeként kérte az alperesi igénybevételi, gyepfeltörési és a közlekedési határozat megsemmisítését, és az alperes új eljárásra történő kötelezését. Keresete részeként kérte továbbá, hogy a bíróság ítéletében adjon olyan egyértelmű iránymutatást, miszerint a Normafa Park téli sport koncepció keretén belül az Északi síterepen tervezett sífutó és szánkópálya beruházáshoz, a tervezési területen a természeti terület igénybevételére, a gyepfeltörésre, valamint a tervezési területen gépjárművel való közlekedésre engedély nem adható. Keresete részeként - pontosított nyilatkozata alapján - egyúttal az alperessel és alperesi érdekelttel szemben perköltség igényt terjesztett elő, kérte egyúttal a perben felmerült magánszakértői bizonyítással összefüggésben általa előlegezett költsége (magánszakértői díj) megtérítését.
- [21] Kereseti álláspontja szerint mindhárom alperesi határozat több okból megalapozatlan és jogszabálysértő. A felperes - keresete részeként - mindhárom alperesi határozat vonatkozásában egyrésztől sérelmezte, hogy az alperes ugyanazon ügyszám (PE-06/KTF/19900/2021.) alatt három eltérő tevékenység vonatkozásában határozatot hozott meg (PE-06/KTF/19900-6/2021. szám alatt a védett terület használatának megváltoztatásáról; PE-06/KTF/19900-7/2021. szám alatt a gyepfeltörésről; PE-06/KTF/19900-8/2021. szám alatt a védett területen gépjárművel közlekedéséről). Álláspontja szerint az alperes akkor járt volna el jogszerűen, ha mindegyik, egymástól különálló és külön jogorvoslattal támadható határozatát külön ügyszámon, külön közigazgatási hatósági ügyként iktatja és folytatja le.

Következtetése szerint az alperes ezáltal megsértette az Ákr. 7. § (2) bekezdésében foglaltakat (a továbbiakban: első kereseti kérelem).

- [22] A felperes - keresete részeként - mindhárom alperesi határozat vonatkozásában másrésztől sérelmezte, hogy egyik alperesi határozat sem jelöli meg pontosan, hogy az adott engedély mely területre vonatkozik az adott helyrajzi számú ingatlanokon belül. Az alperesi határozatokban megadott, a tárgyi beruházással érintett helyrajzi számú ingatlanok össz alapterülete több mint 605 ezer m² (a közlekedési igénybevétel tárgyában meghozott alperesi határozatban ennél nagyobb, több mint 616 ezer m²), ugyanakkor a tervezett tevékenység (igénybevétel, gyepfeltörés, közlekedési igénybevétel) kizárólag az ingatlanok töredékét venné ténylegesen igénybe. Sérelmezte, hogy ennek következményeként a keresettel támadott alperesi határozatok az egész ingatlan területén lehetővé teszik a védett természeti terület igénybevételét, nemcsak az adott tevékenységgel (igénybevétellel, gyepfeltöréssel, közlekedési igénybevétellel) ténylegesen érintett területrészeken. Az alperes által meghozott mindhárom határozat ezért sérti az Ákr. 2. § (2) bekezdésében, a 62. §-ában, valamint az Ákr. 81. §-ában foglaltakat (a továbbiakban: második kereseti kérelem).
- [23] A felperes - keresete részeként - mindhárom alperesi határozat vonatkozásában harmadrésztől sérelmezte, hogy álláspontja szerint az alperes az engedély kiadásával a természeti terület olyan mértékű igénybevételét engedélyezte, amely veszélyezteti a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképességét. A természet védelméhez fűződő érdeket a hatósági intézkedések meghozatala során figyelmen kívül hagyta. A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt nem biztosította. Sérelmezte, hogy az alperes engedélyezte, hogy a vadon élő szervezetek igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget veszélyeztetve végezzék. Engedélyezte, hogy a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása helyett a szóban forgó tevékenységet a természeti értékek és területek veszélyeztetésével és károsításával végezzenek. Engedélyezte továbbá a védett természeti terület állapotának (állagának) és jellegének a természetvédelmi célokkal ellentétes megváltoztatását. Az alperes megszegte azt a tiltást, hogy tilos a védett természeti területen olyan épületet, építményt, nyomvonalas létesítményt, berendezést létesíteni vagy üzembe helyezni, amely annak jellegét és állapotát veszélyezteti, károsítja, vagy ott a tájképi egységet megbontja. Nem gondoskodott a vadon élő szervezetek, életközösségeik, biológiai sokféleség fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről. Megsértette azt a tilalmat, hogy tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása. Nem gondoskodott a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről. Sérelmezte továbbá, hogy az alperes engedte, hogy a terület igénybevételét a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő-, vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása révén végezzék. Kereseti álláspontja szerint az ügyben meghozott alperesi határozatok sértik az érintett Natura 2000 terület lehatárolásának célját, továbbá az engedélyezett terület igénybevétele, a gyepfeltörés és a közlekedés kedvezőtlen hatással jár az érintett Natura 2000 területre, és az érintett fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére.
- [24] Keresete részeként kiemelte, hogy a védett természeti terület igénybevétele - bármilyen

körültekintően végzik - a védett terület, a gyep károsodásával jár, ami miatt mindhárom engedélyezett tevékenység (a beruházási/tervezési területen a természeti terület igénybevétele; a gyepfeltörés; a természeti területen a gépjárművel való közlekedés) sérti a Tvt. 5. § (2)-(3) bekezdésében, a 8. § (1) bekezdésében, a 9. § (1) bekezdésében, a 17. § (1) bekezdésében, a 31. §-ában, a 35. § (1) bekezdésének a) és b) pontjában, a 42. § (1)-(2) bekezdésében, a 43. § (1) bekezdésében foglaltakat.

- [25] A felperes az igénybevételi határozattal összefüggő keresete - azon belül is harmadik kereseti kérelme - részeként még kifejtette, hogy álláspontja szerint az engedélyezett beavatkozás veszélyezteteti és károsítja az országos jelentőségű természeti területet. Az engedélyezett tevékenységhez szükséges hóágyú rendszer megépítése során a gyepet nagy területen fel kell törni. Ez ellentmondásban van az igénybevételi határozat azon előírásaival, amely szerint a meglévő mikrodomborzatot meg kell őrizni. Hasonlóképpen ellentmond ennek a feltételnek, hogy a mesterséges havat előállító és világító berendezéseket tavasszal elszállítják a területről, míg ősszel újra telepítik azokat, amely munkákat gépjárművekkel és emelőgépekkel végzik, melyek a gyep mikrodomborzatára különösen tavasszal erős hatást fejtenek ki, amikor a talaj nagy valószínűséggel átázott.
- [26] Keresetében ide tartozóan még utalt továbbá arra, hogy az igénybevételi határozat a telepíteni kívánt hóágyúk egy töredékénél írja elő „silent” típusú hóágyúk használatát a védett állapotpopulációt érő zajhatás mérséklése érdekében. Hangsúlyozta, hogy a legcsendesebb hóágyúk is a háborítatlan erdőben mért zaj többszörösét kibocsátva működnek, a „silent” típusúak zajkibocsátása is 50 méter távolságban mérve meghaladja az 50 dB-t, míg az erdőbevéágásokban telepíteni tervezett „lándzsás” hóágyúk ennek kétszeresét produkálják. A zajhatás-növekedés tovább szűkíti az itt élő állatfajok számára az élőhelyüket, így várható a tartós elköltözés több emlős- és madárfajnál, és a telelő madarak sem ide fognak visszajönni, ekként a populációk összeszűkülése várható. Kiemelte, hogy a védett állatfajok védelmében nem a hóágyúk típusát szükséges előírni, hanem zajkibocsátásuk szintjét kell a legalacsonyabb mértéken előírni, és a zajemisszió mérséklése érdekében csökkenteni kell a telepíthető hóágyúk számát is.
- [27] Keresetében ide tartozóan még sérelmezte, hogy az alperesi igénybevételi határozat ugyan tiltja a hóképződést segítő adalékok használatát, ugyanakkor nem tartalmaz előírásokat a felhasználható víz összetételével kapcsolatban, mindannak ellenére, hogy a vízügyi és vízvédelmi szakhatóságként eljáró, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság időközben kiadott szakhatósági állásfoglalása szerint a területen csak tiszta, szennyeződésmentes csapadék szikkasztható el. Álláspontja szerint szükséges, hogy objektív időjárási adatokhoz (pl. napi átlag- és/vagy minimum hőmérséklet) kössék az előírásokat. További kereseti következtetése szerint a környező terület állatállományának védelme érdekében a minimálisra kell csökkenteni a pályák megvilágításának zavaró hatását, amelynek érdekében kizárólag lefelé irányuló és alacsonyan a földfelszíntől legfeljebb 1 m magasságban elhelyezett világítótesteket szabad kizárólag alkalmazni, és a pályák megvilágítását pontosabban, részletesebben kell szabályozni. Keresetében végezetül sérelmezte továbbá, hogy az igénybevételi határozat nem szabályozza a létesítmények napi látogatószámát és azt, hogy hányan vehetik igénybe a pályákat egy időben.
- [28] A felperes az igénybevételi határozattal összefüggő keresete részeként még előadta, hogy az általa előadottak alapján az alperes által meghozott igénybevételi határozat sérti továbbá a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésében, valamint 10. § (7) bekezdésében foglaltakat

is.

- [29] A felperes a gyepfeltörési határozattal szemben előterjesztett keresete - azon belül is harmadik kereseti kérelme - kapcsán még kifejtette, hogy a gyep feltörése a védett természeti területen lévő gyep károsodásával jár, bármilyen körülmények között is végzik azt. Állítása szerint a jelen keresettel támadott gyepfeltörési határozat ellentmond az alperes által hozott, a védett terület igénybevételét engedélyező határozattal, ugyanis az alperes azon határozatában rögzítette, hogy a pályák területén tereprendezés nem végezhető, a meglévő mikrodomborzatot meg kell őrizni. Keresete részeként sérelmezte továbbá, hogy a jelen határozatban a gyep feltörésével kapcsolatos előírások nem pontosak, nem biztosítják a védett természeti területen lévő gyep természetes állapotának megőrzését. Álláspontja szerint a határozat előírásai szubjektívek, betartásuk nem ellenőrizhető, és nem számonkérhető, ezért sértik a természetvédelmi célt. Ugyancsak hiányosság, hogy a jelen határozat nem rögzíti pontosan a védett természeti területen lévő gyep megóvása érdekében betartandó technológiai előírásokat, az alkalmazható gépek jellemzőit; ez is ellentmond az alperes által meghozott, a védett terület igénybevételét engedélyező határozat természetvédelmi feltételrendszere 10. pontjában foglaltaknak, ugyanis az kimondja, hogy a gyepen ideiglenes anyagtároló helyek nem alakíthatóak ki.
- [30] A felperes a gyepfeltörési határozattal összefüggő keresete részeként még előadta, hogy az általa előadottak alapján az alperes által meghozott gyepfeltörési határozat sérti továbbá a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésében, valamint 10. § (7) bekezdésében foglaltakat is.
- [31] A felperes a közlekedési határozattal szemben előterjesztett keresete, harmadik kereseti kérelme kapcsán még előadta, hogy az abban megjelölt 010503/27 hrsz.-ú ingatlan sem az alperes által meghozott igénybevételi határozatban, sem az alperes által az előzetes vizsgálati eljárás részeként meghozott PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozatban nem került rögzítésre, és egyúttal az alperesi érdekelt, mint kérelmező által készített kiegészített Dokumentáció sem terjedt ki ezen ingatlanra, annak vizsgálatára. Ezáltal nem egyértelmű, hogy az alperes milyen alapon engedélyezte az ezen ingatlanon történő közlekedést, miközben ennek környezeti hatását sem az alperes nem vizsgálta, és az alperesi érdekelt sem vizsgálta. Kétséges, hogy ebben a határozatban szerepelhet-e ez az ingatlan. Ezáltal kereseti jogkövetkeztetése szerint az alperes által meghozott ezen határozat - ezen kereseti kérelem vonatkozásában - sérti az Ákr. 2. § (2) bekezdésében, a 62. §-ában, valamint az Ákr. 81.§-ában foglaltakat is.
- [32] A felperes a közlekedési határozattal összefüggő keresete - azon belül is negyedik kereseti kérelme - részeként még előadta, hogy a közlekedés a védett természeti területen lévő gyep károsodásával jár, bármilyen körülmények között is végzik azt. Állítása szerint a jelen keresettel támadott közlekedési határozat ellentmond az alperes által meghozott, a védett terület igénybevételét engedélyező határozattal, ugyanis az alperes azon határozatában rögzítette, hogy a pályák területén tereprendezés nem végezhető, a meglévő mikrodomborzatot meg kell őrizni. Egyebekben a jelen, keresettel támadott határozatnak a gyepek mikrodomborzata védelmében előírásokat kellene tartalmaznia a gyepen használható járművek műszaki adatairól, az abroncsokra, a járművek által a talajra kifejtett nyomás mértékére, az össztömegére, a megengedett legnagyobb sebességre és a járművek meghajtására, zajkibocsátásuk felső értékére vonatkozóan.

- [33] A felperes mindhárom keresete részeként előadta, - tekintettel arra, hogy a keresetekben felvetett jogsértések ökológiai szakmai kérdések, - hogy a felperes harmadik, illetve negyedik kereseti kérelmeinek bizonyítására a perben magánszakértőt kíván igénybe venni. Ezáltal a felperes keresetei részeként indítványozta, hogy a bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 302. §-a alapulvételével engedélyezze a felperesnek a perben igazságügyi természetvédelmi/ökológiai magánszakértő által készített szakvélemény benyújtását és felhasználását azon kérdéscsoport vizsgálatára vonatkozóan, hogy a három határozattal (szempontból) engedélyezett, védett terület igénybevétele veszélyeztetheti-e vagy károsíthatja-e az országos jelentőségű védett természeti területet és/vagy az érintett Natura 2000 területet; egyúttal a magánszakértő válaszolja meg, hogy megalapozottak-e a felperesnek a fenti, a jelen ítélet [23] bekezdésében foglalt jogszerűségi kifogásai természetvédelmi, ökológiai szakmai szempontból az engedélyezett tevékenység és annak helyszíne összefüggésében.
- [34] A felperes a tárgyi ügyben előterjesztett kereseteivel összefüggésben, az egyesített perben megtartott első tárgyaláson fenntartotta az előterjesztett kereseteiben, és a hozzá kapcsolódóan előterjesztett bizonyítási indítványában foglaltakat.

Az alperes perbeli védekezése

- [35] Az alperes a felperes által előterjesztett mindhárom keresetlevél vonatkozásában kérte a felperes kereseteinek elutasítást, azok megalapozatlansága miatt. Egyúttal az alperes a felperessel szemben, mindhárom védírata részeként perköltség igényt terjesztett elő.
- [36] Az alperes védírataiban mindhárom kereset vonatkozásában előadta, hogy az alperesi érdekelt által készített, az ÖKO-DESIGN Kft. által készített, 2021. év április havi zárású engedélyezési dokumentációkban foglalt, kérelmezett tevékenység engedélyezhetőségét kellett vizsgálnia és arról határoznia. Utalt arra, hogy az engedélyezési dokumentációkban részletesen bemutatásra kerültek a tervezett igénybevételi, gyepfeltörési, közlekedés céljából igénybe veendő területek, helyszínek, ekként az alperesnek egyértelmű volt, hogy mely területek igénybevétele, a gyepfeltöréssel és a közlekedés céljával összefüggő, azzal kapcsolatos hatásokat kell megvizsgálnia a tárgyi megelőző eljárás lefolytatása során. Állítása szerint az alperesi határozatokban lehatárolásra kerültek azok az igénybevehető, feltörendő és közlekedési igénybevétel céljára szükséges területek, amely szerint az - összefoglalóan - igénybevétel a tárgyi beruházás megvalósításához és üzemeltetéséhez szükséges mértékben engedélyezett, ezért a felperesi keresetek e körben tett kifogása az alperesi határozatok jogszerűségét nem érinti, a felperesnek az Ákr. 2. § (2) bekezdésére, 62. §-ára és 81. §-ára alapított kereseti kérelme nem alapos.
- [37] Utalt arra, hogy a felperes keresetei kizárólag hivatkozást tartalmaznak azokra a jogszabályi rendelkezésekre, amelyek megsértését kifogásolta a felperes, azonban a felperes keresetei nem tartalmaznak konkrét adatokat arra vonatkozóan, hogy a tervezett tevékenységek mely kérdések vonatkozásában jogsértőek. A felperesi keresetek egyúttal nem jelölik meg továbbá azt a konkrét Natura 2000 jelölő fajt, jelölő élőhelyet, illetve Natura 2000 kijelölési és lehatárolási célt, amelyet a tervezett tevékenység megvalósítása veszélyeztet. A keresetek kizárólag arra hivatkoznak, hogy a tervezett tevékenység ellentétes a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésében foglaltakkal, azonban álláspontja szerint a felperes keresete részeként azt nem indokolta és adatokkal, tényekkel sem bizonyította. A felperes a keresettel támadott alperesi határozattal szemben olyan szakmai kifogásokat terjesztett elő, amelyek tárgyát

képező megállapításokat már tartalmazta az élővilág védelmi kérdések és a Dokumentáció vizsgálatán alapuló, előzetes vizsgálati eljárást lezáró PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat. A felperes az e körben előterjesztett szakmai kifogásait, az ezen határozattal szemben indított perben érvényesíthette volna, azonban a felperes az alperes ezen határozatával szemben keresetet nem terjesztett elő. Mindezek okán, következtetése szerint a felperes kereseteiben e körben indítványozott igazságügyi szakértői bizonyítás a jelen perben nem alkalmas az alperesi határozatok szakmai megalapozatlanságának bizonyítására. Az alperes védírataiban mindezekon túlmenően kiemelte, hogy a hatósági ügyet nem a benyújtott kérelmek száma keletkezteti, hanem az a hatóság és egy ügyfél szuprematív viszonyát, illetve a hatóság közhatalmi jellegű döntésének meghozatalát feltételezi. Ezért a felperes ezen kereseti kérelme az alperesi határozatok jogszerűségét nem érinti, a felperes keresete az Ákr. 7. § (2) bekezdésére alapítottan nem alapos.

- [38] Az alperes védíratában az alperesi igénybevételi határozat jogszerűségével összefüggésben előadta, hogy az előzetes vizsgálati eljárás során megtörtént a fajokra, élőhelytípusokra vonatkozó hatások, illetve a terület összefüggéseinek vizsgálata, valamint megvizsgálásra kerültek a mesterséges hó elállításához szükséges ivóvíz pH értékének a talajfauna aktivitására és a talajkolloid összetételre gyakorolt hatásai, a hótapadásból adódó többletvíz hatásai, az esetleges eróziós hatások. Hangsúlyozta, hogy az alperes a területen található védett értékek védelme érdekében határozata részeként olyan előírásokat tett, amelyek figyelembevételével a tervezett tevékenység a természetvédelem céljaival összeegyeztethető. A télies és tavaszias időjárás a jellemző téli és tavaszi középhőmérséklet, vagy átlaghőmérséklet alapján definiálhatóak, amelyek objektív időjárási adatnak minősülnek, így az előírás pontosítása nem szükséges.
- [39] Az alperes védíratában az alperesi gyepfeltörési határozat jogszerűségével összefüggésben előadta, hogy a tervezett föld alatti kábelekkel és vezetékkel, valamint kapcsolódó felszíni létesítményekkel érintett ingatlanrészekben engedélyezett a tevékenység. Hangsúlyozta, hogy az engedélyezési dokumentációban megjelölésre kerültek az igénybevételre tervezett helyszínek, így az alperesnek egyértelmű volt, hogy a közigazgatási határozatban megfogalmazott területi hatály alatt, mely területek igénybevételével kapcsolatos hatásokat kellett megvizsgálnia, akként a felperes ide vonatkozó kereseti kérelme nem alapos. Utalt arra, hogy a felperes által használt „védett gyepterület” fogalom a vonatkozó jogszabályokban nem szerepel. A védett területeken található gyepterületek, mint értékes és érzékeny ökoszisztémák védelme érdekében azok feltörése a természetvédelmi engedélyhez kötött, amelyből az következik, hogy nincs teljes gyepfeltörési tilalom, bizonyos feltételek fennállása esetén engedélyezhető. Kiemelte, hogy a föld alatti kábelek és vezetékek nyomvonalán történő gyepfeltörés, valamint az előírt helyreállítás nem minősül a mikrodomborzat hosszú távú megváltoztatásának. Utalt arra, hogy a jelen határozatban rögzítésre került, hogy a védett terület gyors regenerálódásához elengedhetetlen, hogy a föld alatti kábelek és nyomvonalán kitermelt föld a legrövidebb időn belül és lehetőség szerint az eredeti rétegen legyenek visszaterítve, ez is indokolja a kitermelt föld árokszálon történő elhelyezését. Ezáltal az „anyagátároló helyekre” vonatkozó tiltó előírás használata ilyen esetben, a fentiekben levezetettek miatt nem indokolt, ezért a felperes kereseti érvelése e körben nem megalapozott.
- [40] Az alperes védíratában az alperesi közlekedési határozat jogszerűségével összefüggésben előadta, hogy az engedélyezési dokumentáció 8. oldalán feltüntetésre kerültek a várható közlekedési útvonalak, ekként az alperesnek egyértelmű volt, hogy mely területek igénybevételével kapcsolatos hatásokat kell megvizsgálni. Utalt arra, hogy az engedélyezési

dokumentáció azt is tartalmazta, hogy a Sport Hotelhez vezető szilárd burkolatú műút részben érinti a Budapest, XII. kerület, 010503/27 hrsz-ú ingatlan északi részét, a néhány méternyi szilárd burkolatú útszakasz természetvédelmi szempontú hatásainak vizsgálatát az adott eljárás keretein belül is fel lehetett mérni, ekként e körben a felperes kereseti kérelme nem alapos. Hangsúlyozta, hogy a védett természeti területeken történő közlekedés, így a védett természeti területeken található gyepterületeken történő közlekedés is a természetvédelmi hatóság engedélyéhez kötött, amelyből következik, hogy nem jogszabályban rögzített tény a védett természeti területeken található gyepen történő közlekedés teljes tilalma, hiszen bizonyos feltételek fennállása esetén engedélyezhető. Egyúttal a járművel történő közlekedés a felperesi keresetben foglaltaktól eltérően nem minősül a mikrodomborzat hosszú távú megváltoztatásának.

- [41] Az alperes a perben megtartott tárgyaláson fenntartotta a felperes kereseti tárgyában előterjesztett védírataiban foglaltakat. Egyúttal az alperes az alperesi határozatokban foglalt szakmai megalapozottság alátámasztására a perben indítványozta - figyelemmel a Pp. 302. § (3) bekezdésében foglaltakra - magánszakértői szakvélemény benyújtását, annak felhasználhatóságát és figyelembevételét.

Az alperesi érdekelt nyilatkozata

- [42] Az alperesi érdekelt a perben előterjesztett nyilatkozatában kérte a felperes kereseteinek elutasítását. Nyilatkozata részeként egyúttal a felperessel szemben perköltség igényt terjesztett elő.
- [43] Nyilatkozata részeként kifogásolta, hogy a felperes annak ellenére, hogy az alperesi határozatok megsemmisítését kérte, egyik Ákr. 123. §-a szerinti megsemmisítési okra sem hivatkozott. A felperes kereseti kérelmével összefüggésben kiemelte még azt is, hogy a közigazgatási perben eljáró bíróságnak nincs arra hatásköre, hogy a hatóság megismételt eljárásban meghozandó döntésére irányuló konkrét utasítást adjon, elvonva ezzel az eljáró hatóság Tvt. 38. §-ában foglalt hatáskörét, és a hatóság döntési jogkörét, amellyel összefüggésben a bíróság megsértené a jogszerűség elvét és az Ákr. 7. §-ában foglaltakat. Ezzel összefüggésben hivatkozott a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 86. § (4) bekezdésében foglaltakra. Emlékeztetett, hogy az alperesnek az előzetes vizsgálati eljárásban meghozott PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozata kimondta, hogy a tervezett tárgyi beruházás megvalósításának jelentős környezeti hatása nincs, a környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges. A megismételt eljárásban a felperes ügyfélként vett részt, az alperes ezen határozatáról értesült, azzal szemben senki, így felperes sem indított pert, ezért az abban foglalt megállapításokat figyelembe kell venni, azokat az eljáró hatóság által megváltoztatni nem lehet.
- [44] Kiemelte még, hogy az alperesi érdekelt az alperesi határozatban foglalt tevékenységet elvégezte, a sífutó- és szánkópálya beruházást megvalósította a bíróság azonnali jogvédelmet elrendelő végzése kézbesítését megelőzően. A beruházást megelőzően a DINPI a kivitelezés megkezdése előtt 2021. május 10. napján bejárást tartott, amelyen megállapította, hogy a védendő fajok lehatárolására sor került, és egyúttal a kialakított pályák nyomvonalait a felek bejárták, és szükség szerint korrigálták. Ebből álláspontja szerint megállapítható, hogy az alperesi határozatokban, valamint az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozatban foglalt előírásokat a kivitelezés során betartotta, a védett természeti területek védelmével végezte el a beruházását, az ilyen területek veszélyeztetésére utaló tevékenységet a hatóság nem tapasztalt.

- [45] Álláspontja szerint a keresettel támadott alperesi határozatok megfelelő pontossággal tartalmazzák az érintett ingatlanok meghatározását, azokból kiderül, hogy mely ingatlanok érintettek a területhasználattal. Álláspontja szerint ezáltal a keresetekkel támadott alperesi határozatok ebből a szempontból megfelelnek a Tvt. 4. § 2. pontjában, valamint a Tvt. 38. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Utalt még arra, hogy a földterület fogalmát azonban se a Tvt., se az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény, se a földforgalmi törvény nem határozza meg, ugyanakkor találhatók olyan polgári bírósági határozatok (ld. BH 2003.5.192.), amelyek a „földterület”-et az ingatlan-nyilvántartási törvényben szereplő földrészlet fogalommal azonosítják. Mindezekből következően megállapítható, hogy a földterület jelenthet egy földrészletet, de jelentheti annak alrészletét vagy köznapi értelemben vett földrészletet is. Akármelyik értelmezést is kívánja alkalmazni, mindenképp kijelenthető, hogy az alperesi határozatok megfelelnek a Tvt. 38. §-ában foglalt rendelkezéseknek.
- [46] Kiemelte még, hogy nem az ügyiratszám alapján dönthető el az, hogy egy hatósági döntés külön hatósági ügy részeként került-e meghozatalra. A felperes által hivatkozott Ákr. 7. § (2) bekezdése nem mond ki semmit az ügyszámokról, ügyek viteléről, iratok kezeléséről, vagy bármi más, a felperes által sérelmezett iktatási, ügyiratkezelési szabályról, márpedig a semmisség, mint a súlyosabb eljárási hibával érintett döntések esetén alkalmazandó jogkövetkezmény kizárólag az Ákr. 123. §-ában felsorolt semmisségi okok esetén alkalmazandó, amely felperes által jelen esetben körülírt eljárási jogszabálysértést az Ákr. még nem is nevesíti. Ezáltal függetlenül attól, hogy a határozatok egy ügyszámon születtek, mindegyik kapcsán megállapítható, hogy az alperes a tárgyi megelőző eljárás lefolytatása során lefolytatta a bizonyítást, megállapította a tényállást, és külön-külön hatósági döntést hozott, mindegyik határozattal szemben lehetőség volt a jogorvoslati jog gyakorlására. Álláspontja szerint a felperesnek azon hivatkozása, hogy az alperesi határozatok a természet védelmének érdekeivel ellentétesek, a jelen ügyben nem vizsgálható, mivel az lényegében az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat megtámadására irányul. Hozzátette, azért is alaptalan felperes ezen kereseti kérelme, mivel a bíróság is úgy határozott, hogy az alperesi határozatok vonatkozásában indult perek olyan szoros kapcsolatban állnak egymással, hogy azok egyesítése szükséges a Kp. 31. §-a alapján. Ekként, amennyiben a felperesnek a bíróság általi egyesítéssel kapcsolatban nem volt ellenvetése, úgy alperesi érdekelti álláspont szerint a felperes kereseti érvelése is alaptalan.
- [47] Nyilatkozata részeként utalt még arra, hogy a jelen alperesi határozatok kis részben térnek el az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat rendelkezéseitől, az abban foglalt előírásokhoz, kikötésekhez képest kizárólag a szigorúbb, az adott engedély megadásához szükséges előírásokat fogalmazznak meg, amelyek célja a védett természeti területek védelme. Az alperesi érdekelt a nyilatkozata 5-6. oldalán rögzítette mind az alperesi igénybevételi, mind az alperesi gyepfeltörési, mind az alperesi közlekedési határozatban foglalt - az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozatban foglalt kikötésekhez képesti - többletkikötéseket, annak rendszerét, egyúttal az alperesi érdekelt nyilatkozata részeként, ezen felperesi kereseti kérelemmel összefüggésben hivatkozott a tárgyi ügyben a DINPI által 2021. május 10. napján foganatosított helyszíni szemléről felvett jegyzőkönyvben foglaltakra.
- [48] Az alperesi érdekelt az alperesi igénybevételi határozattal összefüggésben nyilatkozata részeként előadta, hogy a hóágyú rendszer megépítése során a gyep feltörése semmi esetre sem okozza a mikrodomborzat, azaz a földfelszín kiemelkedéseinek a sérülését, mivel e tevékenységgel csupán a talaj legfelső rétegét képező gyep kerül felszántásra, majd

helyreállításra. Az alperes a hóágyúkkal kapcsolatos előírásokat az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat rendelkezései miatt és az alapján határozta meg, ezért ezen hivatkozást nem lehet vizsgálni. Megállapítható, hogy az előzetes vizsgálati eljárásban vízügyi és vízvédelmi szakhatóságként eljáró, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság szakhatósági állásfoglalását kizárólag azzal a feltétellel adta meg, ha a szakhatósági állásfoglalásban rögzített feltételeknek az alperesi érdekelt eleget tesz. Amennyiben érdekelt e feltételeket megsérti, úgy vele szemben a 314/2005. Korm.rendelet 26. §-ában foglalt jogkövetkezmény alkalmazható, ekként álláspontja szerint, nincs szükség arra, hogy az alperes az igénybevételi határozatban ismét rögzítse az előzetes vizsgálati eljárásban adott szakhatósági állásfoglalás feltételeit. Ezen túl erre azért sincs szükség, mivel a természetvédelmi engedély megadásának nem feltétele az, hogy az alperes szakhatóságot keressen meg, jelen ügyben viszont előfeltétel volt, hogy az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatásra kerüljön, ezért az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozatban foglalt előírások mindenképpen kötik az alperesi érdekeltet.

- [49] Hozzátette: azon felperesi állítás, amely szerint az alperesi igénybevételi határozat azért is pontatlan, mert az abban foglalt kritériumok (tavaszias, télies) túlságosan szubjektívek, ezért azok ellenőrzése nem lehetséges -, ismételten az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat rendelkezéseit támadja, ugyanis a hóágyúkkal kapcsolatos előírásokat, korlátokat az abban foglalt rendelkezések alapján határozta meg az alperes, ezért annak vizsgálatát a jelen perben nem lehet elvégezni. Egyebekben a világításra, és a világítótestekre vonatkozó felperesi kereseti kérelem is az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat felülvizsgálatára vonatkozik. Előadta továbbá, hogy a látogatószám felülvizsgálatát az alperes az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat meghozatala, azaz a megismételt előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása során elvégezte; ekként erre, valamint azon szabályozási körülményre is tekintettel, hogy az ilyen típusú rendelkezéseket - a Tvt. 36. § (4) bekezdésében, valamint a természetvédelmi kezelési tervek készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 3/2008. (II.5.) KvVM rendeletben szabályozott, a nemzeti parki igazgatóság által előkészített és - az előzetes egyeztetést követő felterjesztés után - a környezetvédelmi és vízügyi miniszternek megküldött természetvédelmi kezelési tervben kell szabályozni (ld. 3/2008. KvVM rendelet melléklet 3.1. pontban foglalt „látogatás” alcím), így az erre vonatkozó szabályokat egy általános érvényű szabályzat fogja megállapítani, ezért e kérdés ismételt határozatba foglalása joghatással nem járt volna. Álláspontja szerint önellentmondásba keveredett a felperes azon álláspontjával, miszerint a védett természeti terület igénybevétele - bármilyen körülményben végzik - a védett terület károsodásával jár. A Tvt. 38. § (1) bekezdés i) pontja ad ugyanis lehetőséget arra, hogy a védett természeti terület igénybevételéhez a természetvédelmi hatóság engedélyt adjon. Következtetése szerint, amennyiben ezen jogkövetkeztetéssel a felperes nem ért egyet, akkor a felperes azt vitatja, hogy a Tvt. a preambulumban, illetve az 1-2. §-aiban foglalt célját nem valósítja meg, amely miatt - a felperes álláspontja szerint - annak alkalmazásával jogszabálysértést követ el minden olyan személy, aki a Tvt. 38. §-a alapján, a természetvédelmi hatóságtól kapott engedély birtokában használja a védett természeti területet. Ez utóbbi pedig nyilvánvalóan abszurd feltételezés, ekként a felperes ezen kereseti kérelmének nincs jogszabályi alapja.

- [50] Az alperesi érdekelt az alperesi gyepfeltörési határozattal összefüggésben nyilatkozata részeként - a felperes keresetére reagálva - előadta, hogy a felperes keresetei részeként nem megfelelően értelmezte az egyes alperesi határozatban található fogalmakat. Ugyanis a földmunkák és földművek fogalom meghatározásairól szóló MSZ 15032-86 szabvány alapján

sem a töltés, sem a bevágás nem feleltethető meg a gyepfeltörésének, amely utóbbi egy szükségszerű velejárója annak, ha valahol földalatti vezetékek elhelyezése válik szükségessé. A töltés és a bevágás ugyan valóban a mikrodomborzat változását idézi elő, azonban a gyep feltörése ezzel nem jár. Ezáltal a gyepfeltörés semmi esetre sem okozza a mikrodomborzat sérülését, mivel e tevékenységgel csupán a talaj legfelső rétegét képező gyep kerül felszántásra, majd helyreállításra.

- [51] Az alperesi érdekelt az alperesi közlekedési határozattal összefüggésben - a felperes keresetére reagálva - előadta, hogy a beruházást az alperesi érdekelt már megvalósította, amely megvalósítás során a hatóság azt állapította meg, hogy védett természeti területek veszélyeztetése, károsítása nem valósult meg, ezért ezen felperesi kereseti kérelem is alaptalan.
- [52] Az alperesi érdekelt nyilatkozata részeként indítványozta a Kp. 78. § (1) bekezdése és a Pp. 275. § (1) bekezdése, illetve a Pp. 284. § (1) bekezdése alapján az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat meghozatalára irányuló eljárásban előterjesztett hatástanulmány készítőjének, Musicz László környezet- és természetvédelmi szakértőnek a perben tanúkénti meghallgatását. Állítása szerint Musicz László környezet- és természetvédelmi szakértő tudna beszámolni arról, hogy mi a környezeti hatástanulmány pontos tartalma, annak elkészítése során miket vizsgált és észlelt, milyen hatásokat vett figyelembe, illetve ezen hatások miként hatnak a védett természeti területre; meghallgatása ezáltal gyorsíthatná a bíróság szakkérdésekben történő tájékozódását.
- [53] Ezt meghaladóan ugyancsak indítványozta a Kp. 78. § (1) bekezdése és a Pp. 275. § (1) bekezdése, illetve a Pp. 284. § (1) bekezdése alapján az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat meghozatalára irányuló eljárásban, az alperesi érdekelt képviselőjében meghatalmazottként eljáró KÖTEKO Környezetvédelmi Tervező- és Konfliktuskezelő Betéti Társaság vezető tisztségviselőjének, Bölkényi Imrének a perben tanúkénti meghallgatását. Előadása szerint Bölkényi Imre rendelkezik tudomással arról, hogy a jelen perben vizsgált alperesi határozatok alapjául szolgáló, az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat meghozatalára irányuló eljárásban milyen tartalmú hatástanulmány került előterjesztésre, illetve e hatástanulmány elkészítését követően Bölkényi Imre vizsgálta meg annak tartalmát a benyújtást megelőzően. Tekintettel arra, hogy Bölkényi Imre környezetvédelmi és vízügyi igazságügyi szakértő, ezért a jelen perben történő meghallgatása a hatósági engedélyek és az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat meghozatalára irányuló eljárás részeként vizsgált kérdések vonatkozásában mindenképpen segítené és gyorsítaná az eljárást, továbbá az alperesi határozatokkal engedélyezett tevékenységek természetére gyakorolt hatásának vizsgálatában kiemelt segítséget jelentene.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

- [54] A felperes keresetei alaposak.
- [55] A bíróság a felperes kereseteivel támadott alperesi határozatok, mint közigazgatási cselekmények jogszerűségét a Kp. 85. § (2) bekezdésében foglaltak alapján, a közigazgatási perekre irányadó általános szabályok szerint, a kereseti kérelem korlátai (Kp. 2. § /4/ bekezdése, Kp. 85. § /1/ bekezdése) között, valamint az Ákr. 114. §-a alapján, a meghozatalakor hatályban volt jogszabályok alapján vizsgálta felül, a közigazgatási

cselekmény megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta meg, és a tényállást a peres felek, valamint az alperesi érdekelt nyilatkozatai, továbbá az előzményi, a megelőző, közigazgatási és peres iratok tartalma alapján állapította meg.

- [56] A Legfelsőbb Bíróság - Kúria által hatályában fenntartott - 1/2011. (V.9.) KK véleménye szerint a fél a közigazgatási szerv határozatának felülvizsgálatát anyagi és eljárási jogszabálysértésre hivatkozással kérheti azzal, hogy a határozat meghozatalakor az alkalmazott jogszabályt tévesen értelmezték. A bíróság elsősorban azt vizsgálja: a határozat megfelel-e az anyagi jogszabályoknak. Önmagában eljárási jogszabálysértés miatt csak akkor van helye hatályon kívül helyezésnek, ha az eljárási jogszabálysértés a döntés érdemére is kihatott.
- [57] A Kp. 78. § (2) bekezdése kimondja, hogy a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve értékeli.
- [58] A Kp. 78. § (4) bekezdése rögzíti, hogy a megelőző eljárás idején fennálló, de a megelőző eljárásban nem értékelt tényre, körülményre a felperes vagy az érdekelt akkor hivatkozhat, ha azt a megelőző eljárásban a közigazgatási szerv arra való hivatkozása ellenére nem vette figyelembe, azt önhibáján kívül nem ismerte, illetve arra önhibáján kívül nem hivatkozott.
- [59] A Kp. 85. § (2) bekezdése kiemeli, hogy a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja.
- [60] A Kp. 89. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerint, ha a bíróság a jogsértést - a kereset alapján vagy hivatalból - megállapítja, a) a közigazgatási cselekményt megváltoztatja, megsemmisíti, hatályon kívül helyezi, illetve az általános hatályú rendelkezésnek az ügyben való alkalmazását kizárja, b) szükség esetén a közigazgatási cselekmény megsemmisítése, hatályon kívül helyezése, illetve az általános hatályú rendelkezés ügyben való alkalmazásának kizárása mellett a közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése kimondja, hogy a bíróság az (1) bekezdésben foglalt egyes jogkövetkezményeket együttesen is alkalmazhatja. Törvény más jogkövetkezmény alkalmazását is előírhatja.
- [61] A Kp. 92. § (1) bekezdés b) pontja rögzíti, hogy a bíróság a közigazgatási cselekményt - a közlésére visszamenőleges hatállyal - megsemmisíti, ha a megelőző eljárás lényeges szabályainak megszegésével okozott jogsérelem a perben nem orvosolható.
- [62] Az Ákr. 2. § (2) bekezdése - a jogszerűség elve jogintézménye körében - az alábbiak szerint rendelkezik: 2. § (2) A hatóság a hatásköre gyakorlása során a) a szakszerűség, az egyszerűség, az ügyféllel való együttműködés és a jóhiszeműség követelményeinek megfelelően, b) a törvény előtti egyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, indokolatlan megkülönböztetés és részrehajlás nélkül, c) a jogszabályban meghatározott határidőn belül, észszerű időben jár el.
- [63] Az Ákr. 7. §-a a hatósági ügy fogalmát, az alábbiak szerint állapítja meg: 7. § (1) A hatóság eljárása során az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyben (a továbbiakban: ügy) és a hatósági ellenőrzés során e törvény rendelkezéseit alkalmazza. (2) E törvény alkalmazásában ügy az, amelynek intézése során a hatóság döntésével az ügyfél jogát vagy kötelezettségét megállapítja, jogvitáját eldönti, jogsértését megállapítja, tényt, állapotot,

adatot (a továbbiakban együtt: adat) igazol vagy nyilvántartást vezet, illetve az ezeket érintő döntését érvényesíti.

- [64] Az Ákr. 62. § (1)-(4) bekezdése - a tényállás tisztázása jogintézménye körében - az alábbiakat mondja ki: 62. § (1) Ha a döntéshozatalhoz nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, a hatóság bizonyítási eljárást folytat le. (2) A hatósági eljárásban minden olyan bizonyíték felhasználható, amely a tényállás tisztázására alkalmas. Nem használható fel bizonyítékként a hatóság által, jogszabálysértéssel megszerzett bizonyíték. (3) A hatóság által hivatalosan ismert és a köztudomású tényeket nem kell bizonyítani. (4) A hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli.
- [65] Az Ákr. 81. § (1) bekezdése szerint a döntés tartalmazza az eljáró hatóság, az ügyfelek és az ügy azonosításához szükséges minden adatot a zártan kezelt és védett adatok kivételével, a rendelkező részt – a hatóság döntésével, a szakhatóság állásfoglalásával, a jogorvoslat igénybevitelével kapcsolatos tájékoztatással és a felmerült eljárási költséggel –, továbbá a teljes eljárásra történő áttérés esetén az áttérés okára, a megismerhetetlenné tett zártan kezelt és védett adatokkal együtt megállapított tényállásra, a bizonyítékokra, a szakhatósági állásfoglalás indoklására, a mérlegelés és a döntés indokaira, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is kiterjedő indokolást.
- [66] A 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdése alapulvételével a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.
- [67] A 275/2004. Korm.rendelet 10. § (1) bekezdése kimondja, hogy olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, azonban valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak - a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel - vizsgálnia kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat.
- [68] A 275/2004. Korm.rendelet 10. § (7) bekezdése rögzíti, hogy a terv akkor fogadható el, illetve a beruházás akkor engedélyezhető, ha a hatásbecslés alapján megállapítható, hogy az a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, az 1–4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére, illetve a Natura 2000 területre kedvezőtlen hatással nem jár, továbbá – a 4. § (1) bekezdésre figyelemmel – nem ellentétes a jelölés céljaival.
- [69] A Tvt. 38. § (1) bekezdés b), c) és j) pontjai alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen: b) a gyepek feltöréséhez, felújításához, felületéhez, öntözéséhez, legeltetéshez, kaszáláshoz; c) a terület

helyreállításához, jellegének, használatának megváltoztatásához; j) járművel történő közlekedéshez, az arra kijelölt mezőgazdasági és erdészeti használatú utak, az engedélyezett tevékenységek végzéséhez szükséges munkagépek, valamint a feladatokat ellátó - külön jogszabályokban erre feljogosított - személyek járművei kivételével.

- [70] A Normafa törvény 4. §-a szerint a történelmi sportterület kialakítása közérdekű célú fejlesztésnek minősül.
- [71] A Tvt. 5. § (2) bekezdése kimondja, hogy a természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.
- [72] A Tvt. 7. § (1) bekezdése alapulvételével a történelmileg kialakult természetkímélő hasznosítási módok figyelembevételével biztosítani kell a természeti terület használata és fejlesztése során a táj jellegének, esztétikai, természeti értékeinek, a tájakra jellemző természeti rendszereknek és egyedi tájértékeknek a megóvását.
- [73] A Tvt. 8. § (1) bekezdése alapján a vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani. Ugyanezen jogszabályhely (6) bekezdése rögzíti, hogy a vadon élő szervezetekre vonatkozó rendelkezések kiterjednek a faj minden egyedére, annak valamennyi fejlődési szakaszára, alakjára, állapotára, részére.
- [74] A Tvt. 9. § (1) bekezdése kiemeli, hogy a vadon élő szervezetek igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.
- [75] A Tvt. 17. § (1) bekezdése szerint a 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.
- [76] A Tvt. 31. §-a alapján tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.
- [77] A Tvt. 35. § (1) bekezdése kimondja, hogy védett természeti területen a 7. § (2) bekezdésében foglaltakon túl a) tilos olyan épületet, építményt, nyomvonalas létesítményt, berendezést létesíteni vagy üzembe helyezni, amely annak jellegét és állapotát veszélyezteti, károsítja, vagy ott a tájképi egységet megbontja; b) gondoskodni kell a vadon élő szervezetek, életközösségeik, a biológiai sokféleség fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről; c) a terület vagy annak meghatározott része felett a természetvédelmi hatóság kezdeményezésére repülés számára tiltott vagy korlátozott légtérrel kell kijelölni; d) a helyhez kötött kültéri mesterséges megvilágítást külterületen, illetve beépítésre nem szánt területen – a közcélú közlekedési létesítmények biztonságos üzemeltetéséhez szükséges megvilágítástól eltekintve – úgy kell kialakítani, hogy a védett vagy a közösségi jelentőségű állatfajokat ne zavarja, veszélyeztesse, károsítsa.
- [78] A Tvt. 42. § (1) bekezdése értelmében tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése,

engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése alapján gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.

- [79] A Tvt. 43. § (1) bekezdése alapján tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.
- [80] A bíróság bevezetésként rögzíti, hogy a bíróság a felperes által az alperes részéről meghozott igénybevételi határozattal szemben előterjesztett keresetet a 110.K.705.308/2021/4. sorszámú végzésével a jelen per tárgyát képező keresetekhez (alperesi gyepfeltérési, közlekedési határozattal szemben előterjesztett felperesi keresetekhez) egyesítette; ekként a bíróság az előtte folyamatban lévő, egymással szoros összefüggésben álló tárgyú pereket, hivatalból - az együttes elbírálás érdekében - egyesítette, és egy perben bírálta el.
- [81] A bíróság másodsorban is bevezetésként rögzíti, figyelemmel arra, hogy a felperes keresetét állított eljárási és anyagi jogi jogszabálysértésekre is alapította; állított eljárási jogszabálysértésként kiemelten, - a kereset tartalmát alapul véve, - az alperes által feltárt és megállapított tényállás hiányosságára valamint ezzel okozati összefüggésben a hatósági döntés indokolásának részben hiányos voltára is alapítva, az alperesi határozatok jogszerűségét a felperes keresetei keretei között - az Ákr. 7. §-ára alapított, funkcionálisan önálló, és önállóan vizsgálható kereseti kérelemmel összefüggő vitatást leszámítva - akként vizsgálta, hogy a felperes által, a keresetei részeként felhívott, állított eljárási jogszabálysértéseket, azok esetleges fennállta vizsgálatát a felperes által a keresetei részeként hivatkozott anyagi jogszabályokkal, és állított anyagi jogintézményekkel összefüggésben értékelte. Tekintettel arra, hogy a bíróság megítélése szerint az állított anyagi jogszabályok határozzák meg a hatósági döntések alapját képező, ezért feltárni és megállapítani szükséges tényállások tekintetében releváns és bizonyítandó tényeket, továbbá a perben a peres felek és az alperesi érdekelt által hivatkozott anyagi jogszabályok egyúttal a tárgyi esetben bizonyítási szabályokat is magukban foglalnak.
- [82] A bíróság az alperesi határozatok és a felperes keresetei keretei között bevezetésként rögzíti, hogy az egyesített perben a peres felek és az alperesi érdekelt által, a tárgyi ügyben nem voltak vitatottak azon tények, hogy a.) az alperesi érdekelt alap, előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása iránti kérelme alapján akkor eljárta Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala környezetvédelmi hatósági hatáskörében eljárva 2018. szeptember 20. napján hozta meg a PE-06/KTF/8786-37/2018. számú határozatát, amely határozat részeként - többek között - megállapította, hogy a tárgyi beruháásnak jelentős környezeti hatása nincs, környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges; b.) a felperes a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala által meghozott előzményi határozattal szemben közigazgatási pert indított, amely perben eljárta per bírósága a 2020. november 23. napján kelt 110.K.702.802/2020/15. számú végzésével kijavított, a 2020. szeptember 24. napján kelt 110.K.702.802/2020/13. számú ítéletével megsemmisítette a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala PE-06/KTF/8786-37/2018. számú határozatát és az akkor eljárta környezetvédelmi hatóságot (Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatalát) új eljárás lefolytatására kötelezte; c.) az alperesi érdekelt felkérésére a KÖTEKO Bt. - a per bírósága előzményi ítéletére alapítottan - 2021. év februárjában elkészítette a tervezett tárgyi beruháás vonatkozásában a Natura 2000 kiegészített Hatásbecslési Dokumentációt (kiegészített

Dokumentációt), amelyre alapítottn az alperesnél a megismételt előzetes vizsgálati eljárás 2021. február 12. napján indult meg (alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat 5. oldal első bekezdése); d.) a megismételt előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása során az alperes - immár hatáskörrel és illetékességgel rendelkező környezetvédelmi hatósági hatáskörében eljárva - a 2021. május 6. napján kelt PE-06/KTF/06961-42/2021. számú jogerős határozatával (PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat) megállapította, hogy a tárgyi beruházás megvalósításának jelentős környezeti hatása nincs, környezeti hatásvizsgálat lefolytatása nem szükséges. Ugyanakkor az alperes - többek között - ezen határozatában rögzítette azon kikötést is, hogy a létesítés véglegessé vált természetvédelmi és vízjogi létesítési engedély, majd az ezek alapján elkészült létesítmény üzemeltetésére vonatkozó vízjogi üzemeltetési engedély birtokában kezdhető meg, amennyiben ezek megszerzését jogszabály előírja; e.) az alperesnek - az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása részeként meghozott - 2021. május 6. napján kelt PE-06/KTF/06961-42/2021. számú jogerős határozatával szemben kereset nem került előterjesztésre, az anyagi jogerő szempontjából is véglegessé vált; f.) az alperesi érdekelt által - tartalma szerint - a tárgyi beruházással összefüggésben, a védett természeti területek igénybevételére, a gyep feltörésére, és a gépjárművek, munkagépek közlekedésére vonatkozó engedélykérelem tárgyában az alperesnél, mint természetvédelmi hatóságnál a tárgyi megelőző engedélyezési eljárás (Tvt. 76.§) 2021. április 22. napján, még az előzetes vizsgálati eljárás létszaka alatt megindult.

[83] A bíróság másodsorban kiemeli még, hogy a peres felek és az alperesi érdekelt által ugyancsak nem voltak vitatottak a tárgyi ügyben azon körülmények sem, hogy az alperesi érdekelt a Normafa Park program téli sport koncepció keretén belül a Normafa észak-keleti részén, a Szaniszló-rét egy részén, a lebontott Budai Sport Hotel korábbi területének egy részén, továbbá az Anna-rét északi részén sífutó és szánkópályát kíván létrehozni. A tárgyi beruházással érintett terület, ide értve a felperes harmadik kereseti kérelme részeként felhívott, a Budapest, XII. kerület 010503/27 hrsz.-ú ingatlant is egyrészt a 125/2007. KvVM rendelet alapján országos jelentőségű védett természeti területnek minősül (a Budapest XII. kerület 010497/6, 010503/9, 010503/27, és 010503/30 helyrajzi számú ingatlanok vonatkozásában), továbbá a 275/2004. Korm.rendelet 12. sz. melléklete alapján, valamint a 14/2010. KvVM rendelettel kihirdetett Natura 2000 hálózathoz tartozó, HUDI20009 jelű, Budai-hegység nevű, jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület részét képezi, a 14/2010. KvVM rendelet 5. sz. melléklet 5.9. pontja alapulvételével, a Budapest XII. kerület 010497/6, 010502, 010503/9 és a 010503/27 hrsz.-ú ingatlanok vonatkozásában. A mintegy 11.000 m² kiterjedésű, 1 db 70 méter, valamint 1 db 110 méter hosszú és 11-14 méter szintkülönbségű, részben egymással átfedett szánkópályák helye az Anna-rét északi részén került kijelölésre. A mintegy 17.400 m² kiterjedésű, 1200 méter hosszú és 17-20 méter esésű sífutó oktató pálya helye a Szaniszló-rét egy részén, a lebontott Budai Sport Hotel korábbi területének egy részén, és a két terület közötti erdő egy részén került kijelölésre. A beruházással érintett területen, ezen belül az egykori Budai Sport Hotel területén egy felszín alatti víztározó is megépítésre kerül.

[84] A bíróság elsőként a felperesnek az Ákr. 7. § (2) bekezdésére alapított kereseti kérelmét megvizsgálva kiemeli, hogy e körben a felperes keresete részeként arra hivatkozott, hogy alperes ugyanazon ügyszám (PE-06/KTF/19900/2021.) alatt három eltérő határozatot (engedélyt) nem hozhatott volna meg, nem adhatott volna ki az alperesi érdekelt részére. A bíróság következtetése szerint a felperes által hivatkozott Ákr. 7. §-ából egyrészt az következik, - e körben az alperes perbeli védekezése részeként, a Nagykommentárra (Barabás Gergely, In: Barabás Gergely, Baranyi Bertold, Fazekas Marianna (szerk.): Nagykommentár

az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényhez, a továbbiakban: Nagykommentár) utalással a tekintetben helytállóan érvelt -, hogy a hatósági ügy fogalma a hatóság és egy ügyfél közhatalmi viszonyát, illetve a hatóság közhatalmi jellegű döntésének meghozatalát feltételezi, ugyanis az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közigazgatási szerv közhatalmat gyakorol [56/1991. (XI. 8.) AB határozat, 6/1999. (IV. 21.) AB határozat és 89/2009. (IX. 24.) AB határozat], amikor az eljáró hatóság hatósági jogkörében, az adott eljárására irányadó jogszabályi keretek között jogot vagy kötelezettséget állapít meg, jogvitát eldönt, jogsértést állapít meg, tényt, állapotot, adatot igazol, nyilvántartást vezet.

- [85] Ugyanakkor a felperes ide vonatkozó egyik kereseti indokával egyezően az Ákr. Nagykommentárja - az Ákr. 7. §-ához kapcsolódóan - maga is kiemeli, hogy „Az AB-nek még az Áe. hatálya idején kifejtett elvi álláspontja az Ákr.-ben is irányadó. Eszerint a közigazgatási szerv nem minden jogot vagy kötelezést megállapító eljárása, aktusa keletkeztet az Ákr. hatálya alá tartozó közigazgatási ügyet, hanem csak a hatósági ügyben való eljárása és döntése. (...) Az érdemi közigazgatási hatósági aktus fogalmát az AB már a Ket. hatálya alatt - megerősítve előbbi álláspontját - úgy határozta meg, hogy az jogszabályon alapuló jogalkalmazó tevékenység eredménye, vagyis a hatóság egyedi ügyben egyoldalú hatalmi aktussal dönt az ügyfelet megillető jogról vagy kötelezettségről [194/2010. (XII. 17.) AB határozat]. Ezt az értelmezést követi a bírói gyakorlat is: a hatósági jogviszonyok a közigazgatási szervek olyan jogalkalmazó tevékenysége során jönnek létre, amikor a közigazgatási szervek közhatalom birtokában egyoldalúan döntenek a jogviszony másik oldalán álló jogalanyok ügyeiben, jogokat, kötelezettségeket állapítanak meg, tényt vagy jogosultságot igazolnak, hatósági nyilvántartást vezetnek vagy hatósági ellenőrzést végeznek [1/2011. (V. 9.) KK vélemény]. Utóbbi fogalom az Ákr. 7. § (1) bekezdése alapján a megszorítással igaz, hogy az Ákr. a hatósági ellenőrzést különválasztja a hatósági üggyől.”
- [86] Kétségtelen tény, hogy az alperesi érdekelt - a megjelölt, végzendő tevékenységek végzésére (terület igénybevétele, gyepterítés, gépjárművekkel, munkagépekkel történő behajtás, közlekedési célú igénybevétele) jogosítást célzó - kérelme három engedélykérelmet tartalmazott, ezáltal az alperesi érdekelt kérelme három közigazgatási jogviszony létesítésére irányult. A bíróság ugyanakkor rámutat arra, hogy alperesi érdekelt a három engedélykérelmet egy kérelem részeként nyújtotta be az alpereshez, az alperes pedig egy ügyszámon (PE-06/KTF/19900/2021.), de külön alszám alatt (/6., /7., /8.) hozta meg az ügyben hatósági döntéseit, külön-külön döntött az egyes alperesi érdekelti engedélykérelmek tárgyában. A Tvt. 38. §-a ugyan valóban külön pontokba veszi az egyes, a Tvt. 76. §-a alatt is rögzített természetvédelmi hatósági engedélykérelmeket, közöttük a tárgyi ügyben kérelmezett igénybevételei engedélyt, gyepterítési engedélyt, és a közlekedési engedélyt; de egyrészt ebből nem következik az, hogy ezeket az alperesi érdekeltnek, mint az eljárás egyik ügyfelének külön-külön (3 db) engedélykérelem részeként kellett volna előterjesztenie; másrészt ugyancsak nem következik az, hogy az alperesnek ezen engedélykérelmekről eltérő hatósági ügyszámon kellett volna döntenie. Ilyen előírás az Ákr. 7. §-ából, a hatósági ügy jogintézményi forgalmából és fogalmi ismérveiből nem vezethető le, és egyéb további állított jogsértésre a felperes ezen kereseti kérelme részeként nem hivatkozott; további állított jogszabályhelyre keresete részeként nem utalt.
- [87] Ugyanis a hivatkozott jogszabályhely arra vonatkozóan, hogy az arra hatáskörrel rendelkező, illetékes közigazgatási szervnek milyen ügyiratkezelési szabály, vagy eljárásrend alapján kell előkészítenie és meghoznia az egyes hatósági döntést/döntéseket, az Ákr. 7. §-a nem tartalmaz

rendelkezést. A bíróság - ide tartozóan az alperesnek a perben kifejtett védekezésével egyezően, - külön kiemeli, hogy három kérelemnek helyt adó, engedélyt tartalmazó hatósági döntés - a jelen felperesi kereseti kérelem vizsgálata során, kizárólag formai szempontból megközelítve - külön-külön megfelel az Ákr. 81. § (1) bekezdésében foglalt, a hatósági döntés szerkezetével, egyes szerkezeti elemeivel szemben támasztott törvényi követelményeknek; az egyes hatósági döntésekkel szemben a felperes által nem vitatottan külön bírósági jogorvoslatnak volt helye; és egyébiránt a felperes ezen kereseti kérelmének vizsgálata során nem volt megállapítható egyéb olyan körülmény sem, amely miatt a keresettel támadott alperesi határozatok a meghozatalukat, formájukat tekintve jogszabálysértőnek minősülnének. Mindezekre tekintettel a bíróság a felperesnek az Ákr. 7. §-ára, illetve ezen belül az Ákr. 7. § (2) bekezdésére alapított kereseti kérelmét annak alaptalanságára tekintettel elutasította.

[88] A bíróság ezt követően a felperesnek a tényállás állított hiányos felvételével és megállapításával, valamint az okszerű indokolás törvényi követelménye állított megsértésével, és ezzel összefüggésben a jogszerűség elve állított sérelmével kapcsolatos, a felperes egyik kereseti indoka szerint összefoglalóan az adott, kérelmezett tevékenységek igénybevitelével összefüggő kereseti kérelmet vizsgálta meg.

[89] A bíróság bevezetesként, a tényekre visszautalásra kiemeli, hogy mindhárom engedély tartalma szerint az engedélyekben - összefoglalóan az igénybevétellel összefüggésben - megjelölt ingatlanok területe több mint 60 hektárt tesz ki. Tételesen ez azt jelenti, hogy az alperesi igénybeviteli határozat és az alperesi gyepfeltörési határozat mindösszesen 605.072 m² (a Budapest XII. kerület, 010497/6, 010502, 010503/9, 010503/30 hrsz.-ú ingatlanokat), míg az alperesi közlekedési határozat mindösszesen 616.875 m² (a Budapest XII. kerület, 010497/6, 010503/9, 010503/27, 010503/30 hrsz.-ú ingatlanokat) területet, a peres felek és az alperesi érdekelt által sem vitatottan védett természeti területet érint. Egyúttal a bíróság idetartozóan rögzíti, hogy a perben sem alperes, sem az alperesi érdekelt a tárgyi beruházási területtel érintett ingatlanok körére, és az egyes ingatlanok alapterületére vonatkozóan, a felperesnek a keresete részeként előadott ezen tényállítását nem vitatta; ekként a bíróság az e körben a felperes részéről előadottakat a valósággal egyezőnek minősítette.

[90] A bíróság egyrészt rámutat arra, hogy az alperesnek és az alperesi érdekeltnek a perben kifejtett védekezésével ellentétben az alperesi érdekelt által kérelmezett tevékenységek (terület igénybevétele; gyep feltörése; gépjárművekkal, munkagépekkel történő behajtás, közlekedési célú igénybevitel) a védett természeti területre jelentős befolyással bíró tevékenységnek minősülnek. A bíróság - a felperes ezen kereseti kérelmével egyezően, az alábbiakban kifejtendők szerint - maga is kiemeli, hogy egy ilyen kiterjedésű beruházási terület esetében, a kérelmezett tevékenység(ek) vizsgálata során már önmagában sem elegendő kizárólag a beruházás részét alkotó ingatlanokra utalással, mindösszesen az adott ingatlan helyrajzi számára utalással meghatározni az engedélyezett beavatkozással érintett területet, azt az ügyben eljáró természetvédelmi hatóságnak - az ügyben hozandó hatósági döntés meghozatala, a kérelmezett tevékenység hatósági engedélyezése esetén, - az ügyet lezáró hatósági döntései részeként megközelítő pontossággal meg kell jelölnie a tervezett tevékenységek kifejtésének helyét, illetve helyszíneit, mind az adott hatósági döntés rendelkező részeként, mind annak hatósági indokolása részeként, mivel ez a kérelmezett jogviszonnyal összefüggésben az engedélyezni kívánt tevékenység alapvető, lényegadó sajátosságának tekintendő.

[91] A bíróság a felperes keresetével támadott mindhárom alperesi határozat vonatkozásában, az

egyres engedélyekben (határozatokban) megjelölt tervezett, és kérelmezett tevékenységek és a hozzá kapcsolódóan tervezett igénybevétel közötti tényekből kiindulóan, a tényről-tényre és tényről-jogra való hivatkozások vizsgálata körében megállapította azt, hogy a keresetekkel támadott alperesi határozatok mindegyike mindösszesen a rendelkező részében utal a tervezett tevékenységgel összefüggésben, egyébiránt a tárgyi beruházási terület egészére.

- [92] Ezt meghaladóan az alperesi igénybevételi határozat rendelkező része - a természetvédelmi feltételrendszer részeként - tételes jelleggel mindösszesen azt rögzíti, hogy a kivitelezés semmilyen módon (közlekedés, anyagtárolás, felvonulási terület, stb.) sem érintheti a Budapest XII. kerület 11/B erdőtervi jelű erdőrészlet területét. (6. feltétel); azonban az, hogy ezen erdőtervi jelű erdőrészlet melyik ingatlannal vagy ingatlanokkal feleltethető meg, a tárgyi alperesi határozatból nem állapítható meg. Ezt meghaladóan az alperesi igénybevételi határozat a tervezett igénybevétel területi lehatárolásával összefüggésben, az alperesi határozat - összefoglalóan - végrehajthatósága szempontjából további tény vagy adatot nem rögzít. Mindannak ellenére, hogy az alperes a perbeli védekezése, védírata részeként maga utalt azon tényre, hogy a „(...) Dokumentációban részletesen bemutatásra kerültek a tervezett igénybevételi helyszínek, így az Alperesnek egyértelmű volt, hogy a közigazgatási határozatban megfogalmazott területi hatály alatt, mely területek igénybevételével kapcsolatos hatásokat kellett megvizsgálnia” (alperesi védirat, 2. oldal alulról harmadik bekezdése). A bíróság ezen alperesi határozat jogszerűségének vizsgálata során megállapította, hogy az alperesi érdekelt által mindkét eljárásban előterjesztett, egyrésről az ismételt előzetes vizsgálati eljáráshoz kapcsolódóan elkészített, kiegészített Dokumentáció 4.1., 4.2. és 4.5. pontja alatti műleírás, valamint másrésről a tárgyi engedélyezési eljáráshoz kapcsolódóan elkészített, az ÖKO-DESIGN Kft. által, a terület igénybevétele és a gyepek feltörése tárgyában készített engedélyezési dokumentáció 5. oldala térképi formában is tételesen rögzíti az 1 db oktató sífutó pályával, és a 2 db (1 db rövidebb ág, 1 db hosszabb ág) szánkó pályával, a pályák tervezett területével, mint tényleges igénybevételi területével, hosszával, és tervezett természetbeni fekvésével vonatkozó adatokat, ezen adatok körében EOVS koordinátarendszerre, valamint légifotó alapján készített részletes helyszínrajzokra, mint segédletekre történő pontos utalással.
- [93] A bíróság megállapítása szerint az alperesnek a keresettel támadott határozata és perbeli védekezése részeként felhívott, a tervezett területi igénybevétel vonatkozásában megjelölt Normafán, az „Északi sítérep”-re történő utalása a bíróság következtetése szerint nem alkalmas az alperesi határozat végrehajthatóságával összefüggő törvényi, akár az eljárás ügyfelei, akár az ellenőrzést végző szervek, a terület kezelői irányában egyaránt érvényesítendő garanciális követelmények hatályosulására, mivel abból a tervezett tevékenységgel (igénybevétellel) összefüggő egyetlen, az igénybevételre vonatkozó műszaki adat nem nyerhető ki, és nem állapítható meg.
- [94] A bíróság egyebekben rögzíti, hogy az alperes és az alperesi érdekelt a perbeli védekezésük részeként kiemelten hivatkoztak a - vélelmezhetően - a terület igénybevétele és a gyepek feltörése tárgyában készített engedélyezési dokumentációban foglaltakra (alperesi igénybevételi határozat 6. oldal, felülről második bekezdése). Azonban a bíróság következtetése szerint az alperesnek önmagában az engedélyezési dokumentációra, mint mű egészére történő utalása az alperesi határozatban, nem alkalmas annak beazonosítására, hogy a tárgyi alperesi határozatból folyóan, figyelemmel a beruházási terület egészére is, melyek - a kérelmező jogosításából adódóan - a rendszeresen visszatérően igénybeveendő üzemeltetési helyszínek, ugyanis ezen adatállományok a jogosítást tartalmazó alperesi határozatból nem

voltak kinyerhetőek és nem voltak megállapíthatóak. A bíróság ide tartozóan utal azon tényre, hogy a perben a peres felek és az alperesi érdekelt között azon tény nem volt vitatott, hogy a tervezett igénybevétellel összefüggésben, kiemelten az 1 db oktató sífutópálya és a 2 db szánkó pálya üzemeltetésével összefüggésben az alperesi érdekelt, mint beruházó és későbbi üzemeltető részéről, évente rendszeres, ciklikus (visszatérő) jelleggel üzemeltetési feladatok jelentkeznek; a bíróság által példaként mindösszesen kiemelve a mesterséges havat előállító és a világítás szolgáló gépek, berendezések összel az érintett, ténylegesen igénybe veendő területen történő újratelepítése, valamint tavasszal az érintett, ténylegesen igénybe veendő területről történő elszállítása tevékenységeket.

- [95] Ezt meghaladóan a bíróság az alperesi gyepfeltörési határozatot vizsgálta meg. E körben a bíróság elsőként megállapította, hogy az alperesi gyepfeltörési határozat rendelkező része a természetvédelmi feltételrendszer részeként a gyepfeltörés volumenével, (műszaki) jellemzőivel összefüggésben egyetlen (műszaki) adatra nem utal. Ezt meghaladóan az alperesi gyepfeltörési határozat a tervezett gyep feltörésével, igénybevételével összefüggésben, a határozat indokolása 3. oldalán ugyan rögzíti azon egyetlen adatot, hogy a tárgyi beruházási területen összesen feltörni tervezett gyepterület tervezett mértéke 1170 m², (alperesi határozat 3. oldal, alulról harmadik bekezdése) azonban ezt meghaladóan a tárgyi határozat a feltörni tervezett gyep feltörése tervezett igénybevételi helyével, (műszaki) nyomvonalával összefüggésben, az alperesi határozat - összefoglalóan - végrehajthatósága szempontjából további tény vagy adatot nem rögzít. Egyébiránt ezt meghaladóan a bíróság megállapította, hogy míg az alperesi határozat rendelkező része a gyepek feltörése „szükséges mértékű” engedélyezéséről, addig az alperesi határozat indokolása - a rendelkező részben foglalt előíráshoz képest - a gyepek feltörése kérelem tartalma szerinti engedélyezéséről rendelkezik (alperesi határozat 1., 3. oldalai), egymással nem koherensen. Mindannak ellenére, hogy az alperes a perbeli védekezése, védirata részeként - ezen határozat vonatkozásában is - maga utal azon tényre, hogy a „(...) Dokumentációban megjelölésre kerültek az igénybevételre tervezett helyszínek, így az Alperesnek egyértelmű volt, hogy a közigazgatási határozatban megfogalmazott területi hatály alatt, mely területek igénybevételével kapcsolatos hatásokat kellett megvizsgálnia” (alperesi védirat, 3. oldal, felülről harmadik bekezdése). A bíróság ezen alperesi határozat jogszerűségének vizsgálata során is megállapította, hogy az alperesi érdekelt által előterjesztett, egyrészről az ismételt előzetes vizsgálati eljáráshoz kapcsolódóan elkészített, kiegészített Dokumentáció 3.1., 4.6. pontja alatti műleírás, valamint másrészről - vélelmezhetően - a terület igénybevétele és a gyep feltörése tárgyában készített engedélyezési dokumentáció 4. és 5. oldala, valamint az engedélyezési dokumentáció 5. oldalán található légifotó alapján készített részletes helyszínrajz pontosan rögzíti azon ténybeli körülményeket, hogy a tervek szerint a víz és elektromos vezeték hálózat nyomvonalának kialakítására (nyomvonal vezetésére) az 1 db oktató sífutó pályával, és a 2 db (1 db rövidebb ág, 1 db hosszabb ág) szánkó pályával összhangban, a pályák tervezett igénybevételi területe szélein kerülne sor. Egyúttal tekintettel arra, hogy mind a kiegészített Dokumentáció 4.1., 4.2. és 4.5. pontja alatti műleírásból, mind a terület igénybevétele és a gyep feltörése tárgyában készített engedélyezési dokumentáció 4. és 5. oldalán rögzítettekből kitűnően az 1 db oktató sífutó pályával, és a 2 db (1 db rövidebb ág, 1 db hosszabb ág) szánkó pályával, a pályák tervezett területével, mint tényleges igénybevételi területével, hosszával, és tervezett természetbeni fekvésével vonatkozó adatok, - részben EOV koordinátarendszerre, részben légifotó alapján készített részletes helyszínrajzra történő pontos utalással rendelkezésre álltak, az alperes birtokában volt a gyep feltörésével, mint igénybevétellel összefüggő (műszaki) adatállományoknak; annak rögzítésére ugyanakkor az alperesi határozatban nem került sor.

- [96] A bíróság egyebekben rögzíti, hogy az alperes és az alperesi érdekelt a perbeli védekezésük részeként, ezen határozat vonatkozásában is kiemelten hivatkoztak a - vélelmezhetően - a terület igénybevétele és a gyep feltörése tárgyában készített engedélyezési dokumentációban foglaltakra (alperesi gyepfeltörési határozat 4. oldal alulról utolsó bekezdése, 5. oldal felülről első bekezdése). Azonban a bíróság következtetése szerint az alperesnek önmagában az engedélyezési dokumentációra, mint mű egészére történő utalása az alperesi határozatban, nem alkalmas annak beazonosítására, hogy a tárgyi alperesi határozatból folyóan, figyelemmel a beruházási terület egészére is, melyek a gyep tényleges feltörésével érintett nyomvonalak (helyszínek), ugyanis ezen adatállományok a jogosítást tartalmazó alperesi határozatból nem voltak kinyerhetőek és nem voltak megállapíthatóak.
- [97] Ezt meghaladóan a bíróság az alperesi közlekedési határozatot vizsgálta meg. Az alperesi közlekedési határozat rendelkező része - a természetvédelmi feltételrendszer részeként - tételes jelleggel mindösszesen azt rögzíti, hogy a közlekedés semmilyen módon nem érintheti a Budapest XII. kerület 11/B erdőtervi jelű erdőrészlet területét (5. feltétel); azonban az, hogy ezen erdőtervi jelű erdőrészlet melyik ingatlannal vagy ingatlanokkal feleltethető meg, a tárgyi alperesi határozatból nem állapítható meg. Ezt meghaladóan az alperesi közlekedési határozat a tervezett gépjármű és munkagép igénybevétel területi lehatárolásával összefüggésben, az alperesi határozat - összefoglalóan - végrehajthatósága szempontjából további tény vagy adatot nem rögzít. Mindannak ellenére, hogy az alperes a perbeli védekezése, védírata részeként maga utal azon tényre, hogy a „(...) Dokumentáció 8. oldalán szereplő térképen feltüntetésre kerültek a várható közlekedési útvonalak, így az Alperesnek egyértelmű volt, hogy a közigazgatási határozatban megfogalmazott területi hatálya alatt, mely területek igénybevételevel kapcsolatos hatásokat kellett megvizsgálnia.” (alperesi védírat, 2. oldal alulról második bekezdése). A bíróság ezen alperesi határozat jogszerűségének vizsgálata során megállapította, hogy az alperesi érdekelt által e körben kizárólag a tárgyi engedélyezési eljárásához kapcsolódóan elkészítettett, az ÖKO-DESIGN Kft. által, a közlekedésre vonatkozóan elkészített engedélyezési dokumentációból kiindulóan, a tárgyi beruházási területen az 1 db oktató sífutó pálya, és a 2 db (1 db rövidebb ág, 1 db hosszabb ág) szánkó pálya kialakításával és azt követő üzemeltetésével összefüggésben a gépjárművekkel és munkagépekkel történő behajtáshoz és közlekedéshez szükséges várható útvonalakat, pontos térképi megjelöléssel magában foglalja.
- [98] Fentiekén túlmenően a bíróság - figyelemmel e körben a felperesnek a keresete részeként, a tényállás állított hiányos felvételével és megállapításával, valamint az okszerű hatósági indokolás törvényi követelménye állított sértésével összefüggésben kifejtettekre valamint az alperesi határozatokban rögzítettekre - mindhárom alperesi határozat jogszerűségének vizsgálata körében összefoglaló jelleggel megállapította, hogy az alperes a keresetekkel támadott alperesi határozataiban az összefoglaló jelleggel mindhárom tevékenység igénybevételenek dokumentáltsága körében - az alperesi határozatok indokolása részében - mindösszesen egy-egy alkalommal hivatkozott a „Dokumentáció”-ra; azonban a bíróság az alperes idevonatkozó perbeli védekezésére is reagálva kiemeli, hogy az alperesi határozatok e vonatkozásában alul indokoltak voltak, ugyanis az alperesi határozatokból nem volt megállapítható, hogy az alperes az - összefoglaló jelleggel - az igénybevétel(ek) dokumentáltsága körében „Dokumentáció” alatt mely dokumentációt: az alap előzetes vizsgálati eljárás részeként egyébiránt 2014. évben a KÖTEKO Környezetvédelmi Tervező és Konfliktuskezelő Bt. által elkészített (hatásbecslési) Dokumentációra, avagy a per bírósága előzményi ítéletére alapítottan, a megismételt előzetes vizsgálati eljárás részeként elkészült,

szintén a KÖTEKO Környezetvédelmi Tervező és Konfliktuskezelő Bt. által kiegészített (hatásbecslési) Dokumentációra utal-e; hozzátéve, hogy az alperesi érdekelte kérelem részeként elkészített, a tárgyi engedélyezési eljárás alapjául szolgáló, az ÖKO-DESIGN Kft. által összeállított, 2021. év április havi zárású, egyrészről a védett természeti területek igénybevitelére és a gyep feltörésére, valamint másrészről a beruházás megvalósításához és üzemeltetéséhez szükséges mértékben, a gépjárművekkel és munkagépekkel történő behajtás és közlekedés céljából készített, közlekedésre vonatkozó engedélyezési dokumentációkra, mint bizonyítékra az alperesi határozatok nem is utalnak, arra pontosan nem is hivatkoznak.

[99] A bíróság a felperes ezen kereseti kérelmére reagálva elvi jelleggel rögzíti, hogy mind az Ákr. 81. §-ához, mind a korábban hatályban volt, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. §-ához kapcsolódóan kialakított, és konzekvens bírósági gyakorlat alapulvételével is az eljáró hatóság rendelkezéseinek egyértelműnek, követhetőnek kell lennie, és egyúttal az alperesi közigazgatási hatósági döntés indokolásában foglaltakkal is összhangban kell állnia, nem kizárólag az eljáró hatóság, a szakhatóság(ok) számára, valamint az ügyben esetlegesen jogosított engedélyes, hanem a tárgyi megelőző eljárással érintett további ismert ügyfelek, egyéb résztvevők számára is; másrészről „a hatósági döntés egyedi jellemzőiből fakadó, az önkéntes teljesítés elmaradásához kapcsolódó jogkövetkezmények nemcsak megjeleníthetők, de kötelezően meg is jelenítendők a hatósági határozat rendelkező részében” (Kúria Kfv.I.35.447/2011/4.). Mindezekre tekintettel a bíróság e körben egyúttal megállapította, hogy az ügyben eljáró alperes, - a felperes ezen kereseti kérelme vizsgálata körében - mind a releváns tényállás felvétele, és megállapítása mind a hatósági indoklás okszerűségével és a hatósági döntés meghozatalához szükséges jogi, műszaki (ágazati szakmai) és logikai okfolyamat rögzítettsége, és a hatósági döntéssel szemben támasztott okszerűség követelménye, annak érvényesülése körében megsértette az Ákr. 62. §-ában és 81. §-ában foglaltakat, önmagában arra is figyelemmel, hogy sem a kérelem alapjául szolgáló Dokumentációban rögzített tények és alapadatok, sem a hatósági döntés lényeges indokai, szempontjai a keresettel támadott alperesi határozatokból nem tűnnek ki.

[100] Az Ákr. 62. §-ához fűzött Nagykommentár, általában a tényállás tisztázása, és a bizonyítékok okszerű mérlegelésére vonatkozó törvényi kötelezettség és közvetetten a közigazgatási hatósági döntés részét képező okszerű indokolás törvényi követelményével (Ákr. 81. §) kapcsolatban is, az alábbiakat emeli ki: „(...) a tényállás tisztázása a konkrét ügy jogilag releváns tényeinek, körülményeinek pontos megállapítását, feltárását jelenti. A bizonyítási eljárás célja a döntés szempontjából jelentős tényeknek a megállapítása, vagyis a tényállás tisztázása. A bizonyítási eljárás során a tények megállapítása a hatóság kötelessége, de azok feltárása és bizonyítása a hatóság és az ügyfél együttes tevékenységét igényli. A tényállás tisztázását az eljárási szereplők együttműködési kötelezettségére is alapozza e felfogás (Föv. Ít. 2.Kf.27.114/2005/6.). A hatóság tényállástisztázási kötelezettsége tehát nem korlátlan. A bírói gyakorlat a releváns tényállás teljes körű feltárását várja. A releváns tényállás megállapítása mindig az adott ügy konkrét körülményeitől függ. ... A tényállástisztázás a döntéshozatalhoz szükséges tények feltárását jelenti (Legf. Bír. Kfv.IV.35.274/2000/4.; Kfv.III.37.073/2006/8.; Kúria Kfv.VI.37.564/2016/6.). ... A tényállástisztázás és a bizonyítás tehát azokra a tényekre terjed ki, amelyek az adott ügyre vonatkozó közigazgatási jogszabályok alkalmazásában jelentősek (Kúria Kfv.II.38.140/2014/8.). A bizonyítás a járulékos kérdések elbírálásában jelentős tényekre is kiterjedhet. A hatóság feladata az ügy eldöntéséhez releváns tényállás tisztázása. Nem kérhető számon olyan kérdések vizsgálata, amelyek nem bírnak jelentőséggel az ügy érdemi eldöntése szempontjából, illetve amit az

ügyfél maga sem vitatott (Kúria Kfv.I.35.882/2014/4.). Ebből következően a hatósági eljárásban is irányadó a bizonyítás azon alapelve, hogy nem kell bizonyítani azokat a tényeket, amelyek valóságát az ügyfél és a hatóság is elfogadja. A tényállás tisztázási kötelezettség a hatóságot a megismételt eljárás során is terheli, így a hatóságnak figyelembe kell venni, ha a jogerős bírósági ítélet alapjául szolgáló közigazgatási határozatban rögzített tényálláshoz képest a megismételt eljárás során új tény-, illetve jogbeli helyzet állt elő. A hatóságnak az alkalmazandó jogot is tisztázni kell, mert a hatóság törvénnyel ellentétes tartalmú határozatot nem hozhat. A bíróság jogerős ítéletében foglalt iránymutatással ellentétben a megváltozott jogszabályt kell ilyenkor alkalmaznia (Legf. Bír. Kfv.V.37.423/2000/11.).”.

[101] Az Ákr. 62. §-ához kapcsolódó Nagykommentár - e helyütt figyelemmel az Ákr. 81. §-ában is foglaltakra - az okszerű indokolás törvényi követelményével kapcsolatban kiemeli még, hogy „(...) az indokolás számadás a tényállás megállapításához és a rendelkezéshez vezető tevékenységről. Az indokolás az érdemi döntés ténybeli és jogi megalapozottságának logikai levezetése, a döntés okait tekinti át és az ügyet, mint jogviszonyt értelmezi (Föv. Ít. 4.Kf.27.006/2005/7.; 3.Kf.27.130/2003/15.). Az egyébként megalapozott tényállás és alapos jogkövetkeztetés esetében az indokolási kötelezettség megszegése eljárásjogi hiba. A megalapozottság a döntés alaposságát jelenti, az indokolási kötelezettség a döntéshozatal ellenőrizhetősége iránti elvárást teljesíti. Az indokolási kötelezettség megsértését jelenti, ha az indokolás nem, vagy nem az elégséges és szükséges mértékben tartalmazza, hogy a hatóság mit vett számba, mit mérlegelt, illetve értékelt ténymegállapítása, jogkövetkeztetése során. Az indokolási kötelezettség elmulasztásaként értékelendő ezért, ha az egyébként helyes ténybeli következtetésről nem ad számot a hatóság, mert nem tartalmazza a tényálláson kívüli indokolás, hogy miért is kell helyesnek elfogadni a következtetés eredményét. Ilyenkor ugyanis a ténymegállapító és döntési tevékenység ellenőrizhetetlen. Ha az indokolás a rendelkező résszel ellentétes, akkor a döntés nem egyértelmű. (...) A megállapított tényállás megalapozatlansága tehát a ténymegállapító tevékenység, nem pedig arról számot adó indokolás hibája. Ezért, amíg a tényállás megalapozatlan, addig az indokolási kötelezettség teljesítésének vizsgálata valójában közömbös, ha pedig nincs lehetőség a megalapozatlanság kiküszöbölésére, akkor okafogyott. Nem megalapozatlanságról van szó, nem a hatóság ténymegállapító tevékenységének hibája, ha lényeges tényre vonatkozó ténymegállapítás hiánya a hatóság bizonyítékmérlegelésének eredménye. A ténymegállapító tevékenység hibája azonban, ha lényeges tényre nincs ténymegállapítás, pedig a bizonyítás felvétele megtörtént, illetve rá vonatkozó bizonyításfelvétel sem történt, ezek a megalapozatlanság esetei (lásd még az Ákr. 81. §-ához fűzött Nagykommentárt).”.

[102] A bíróság egyébiránt a tárgyi beruházással és a beruházással igénybe venni kívánt védett természeti területtel, és egyúttal mindhárom tervezett, kérelmezett tevékenységgel (terület igénybevétele; gyeper feltörése; gépjárművekkal, munkagépekkel történő behajtás, közlekedési célú igénybevétele) összefüggésben, még a felperes második kereseti kérelme vizsgálata kapcsán az alábbi tényekre, körülményekre hívja fel a figyelmet. Az alperes perbeli védekezésétől eltérően a bíróság rámutat arra, alapvető jelentősége van annak, hogy az alperes mindhárom határozata (engedélye) kiadásával, mindhárom tervezett igénybevétele vonatkozóan 2031. április 30. napjáig adott ki engedélyt az alperesi érdekelt, mint kérelmező számára (alperesi határozatok rendelkező része III. pontja), azok az alperesi érdekeltet - az alperes perbeli védekezésétől eltérően - hosszú távra jogosítják fel, mint későbbi üzemeltetőt. Ugyanakkor az alperesnek a perben kifejtett védekezésével ellentétben a három engedélyből kettő olyan természetű hatósági engedély (a védett természeti területek igénybevétele és a

közlekedésre vonatkozó hatósági engedély), amelyek egyrésztől magukban foglalnak állandó, ciklikusan visszatérő feladatokat (példaként felhívva: a mesterséges havat előállító és a világítást szolgáló gépek, berendezések összességében az érintett, ténylegesen igénybe veendő területen történő újratelepítése, valamint tavasszal az érintett, ténylegesen igénybe veendő területről történő elszállítása) és adott esetben a ciklikusan jelentkező feladatokon túlmenően a védett természeti terület további igénybevétele is járnak.

[103] A bíróság ide tartozóan - a felperes által alapvetően a védett természeti terület igénybevétele tárgyában meghozott alperesi határozattal összefüggésben előterjesztett keresete részeként, a beruházási területen egyébiránt kijelölt 1 db oktató sífutó pálya, és a 2 db (1 db rövidebb ág, 1 db hosszabb ág) szánkó pálya konkrétan megjelölt területe melletti közvetlen területen, a számolt ún. taposási vagy igénybevételei károkkal, védett természeti terület ökoszisztémájába történő beavatkozással összefüggésben - maga is hangsúlyozza, hogy az alperesnek a perbeli védekezésével ellentétben jelentősége van azon ténynek, hogy a beruházás és azt követően a hivatkozott pályákat látogatók általi igénybevétele, használata - egyik fél, valamint a perben meghallgatott magánszakértők által sem vitatottan - nem csak az összefoglalóan sportpályák területét fogja érinteni, hanem az ezen területek melletti közvetlenül elhelyezkedő, környező területeket (szomszédos tisztásokat, erdőrésztöredékeket) is (pl. eltévedés, kiinduló ponthoz való visszafordulás, felsétálás miatt) amely mellett már, az alperes által sem vitatottan Natura 2000 élőhelytípusok és jelölő fajok (denevér fajok, közöttük a nyugati piszedenevér) találhatóak. Ugyanis az alperesi igénybevételei határozat 7. oldala szerint az egyik szánkópályától mintegy 50 méterre fekszik a tárgyi beruházási területen megtalálható egyik Natura 2000-es jelölő meszes élőhely (Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változata, jelölésre vonatkozó jogszabályhely: 275/2004. Korm.rendelet 4/A. számú melléklet, közösségi jelentőségű élőhelytípus, 6210, egyúttal 4/B. számú melléklet szerint is), és egyúttal a mintegy 1200 méter hosszú sífutó pálya mellett ugyancsak közvetlenül, mintegy 140 méteres hosszúságban, de szintén a tervezett tárgyi beruházási területen fekszik a szubmontán és montán bükkösök (jelölésre vonatkozó jogszabályhely: 275/2004. Korm.rendelet 4/A. számú melléklet, közösségi jelentőségű élőhelytípus, 9130) egyik élőhelyi csoportja; továbbá mindhárom pálya melletti erdő- és tisztásrésztöredékekben, a növényfajok közül, a más hazai joganyag szerint védett illetve fokozottan védett kökörtin félék állományai találhatóak meg, és az állatfajok közül jelentős számban denevér kolóniák találhatóak, amely denevér kolóniák közül, nemcsak a tényállás részeként felvett és a Natura 2000-es jelölő fajok közé tartozó nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*, jelölésre vonatkozó jogszabályhely: 275/2004. Korm.rendelet 2. sz. melléklet 13. sora), hanem egyéb más, a más hazai joganyag szerint védett illetve fokozottan védett további denevérfajok is megtalálhatóak a Budai hegység ezen erdő részleteiben.

[104] A bíróság kiindulópontként rögzíti: tekintettel arra, hogy a tárgyi beruházási területen megtalálható közösségi jelentőségű jelölő fajokat és élőhelytípusokat - az alperesnek mindhárom alperesi határozata részeként kifejtett perbeli védekezése szerint is, figyelemmel a védekezése részeként hivatkozott, lefolytatott előzetes vizsgálati eljárás során megtett, keresettel nem támadott PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozatában foglalt hatósági megállapításokból és következtetésekből adódóan, a 314/2005. Korm.rendelet 4. számú melléklete, különösen a 4. számú melléklet 2.) pontja alapulvételével, - a beruházás semmilyen módon nem veszélyeztetheti, ezt az alperes is védendő célnak tekinti; ugyanakkor a bíróság megállapítása szerint a tárgyi beruházási területen, legalább a számszerűsíthetően megvalósítandó 1 db oktató sífutó pálya, és a 2 db (1 db rövidebb ág, 1 db hosszabb ág) szánkó pálya és az ahhoz vezető közlekedési útvonalak, valamint annak közvetlen környezete

a beruházás és a későbbi üzemeltetés hatásaival érintett; ezek megvédése és a Natura 2000-es jelölő fajokra és élőhelyekre vonatkozó esetleges veszélyeztetés elhárítása, mindenki számára kötelező, és a tárgyi beruházás megvalósítása során is - a bíróság megállapítása szerint, függetlenül a beruházás nevesített céljaitól - a korábban lefolytatott előzetes vizsgálati (környezetvédelmi) szempontrendszerre is tekintettel, a jelen (tárgyi) ügyben lefolytatott mindhárom természetvédelmi eljárásnak, az eljárásból adódóan az eljárások immár elsődleges céljának ezen követelmény teljesülésének kell lennie.

[105] A bíróság a felperes második kereseti kérelméhez kapcsolódóan, e helyütt a felperes negyedik kereseti kérelmével összefüggésben az alábbi összefüggésekre mutat rá. Az alperesnek és az alperesi érdekeltnek a perben kifejtett védekezésével ellentétben a jelen per tárgyát képező megelőző eljárások lefolytatása során a Tvt. és a végrehajtására kiadott természetvédelmi jogszabályok rendelkezései az elsődlegesen irányadóak. A felperes - mindhárom keresete részeként - helytállóan hivatkozott a Tvt. 5. §-ára, különösen annak (2) bekezdésében foglaltakra. A Tv. 5. § (1) bekezdése ugyanis valamennyi természetes és jogi személy, valamint más szervezet törvényi kötelezettségévé teszi - a többek között - a természeti területek védelmét, kiemelve azt, hogy ezen területek védelme érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a természeti területek vonatkozásában a - többek között - veszélyhelyzet megelőzésében is. A Tvt. 5. § (2) bekezdése egyúttal kimondja, hogy a - többek között - természeti területek kizárólag olyan mértékben vehetőek igénybe (és hasznosíthatók, például mint a tárgyi ügyben, sport és rekreációs célra), hogy a működése - azaz az ökoszisztéma működése - szempontjából az alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.

[106] Mindezekből, a Tvt. 5. §-ából és egyébiránt a Tvt. 1. §-ából kiindulóan az ügyben eljáró természetvédelmi hatóság részéről - kvázi paradigmaváltásként - annak vizsgálata, és e tekintetben a hatósági döntés meghozatalához kapcsolódóan a releváns tényállás pontos felvétele és megállapítása lett volna szükséges, hogy az alperesi érdekelt által előterjesztett kérelem, valamint az általa elkészített engedélyezési dokumentáció(k) alapján és birtokában; figyelemmel még az előzetes vizsgálati eljárás részeként már meghozott PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozatban, és az annak alapjául szolgáló, - nyilvánvalóan - kiegészített (és aktualizált) Dokumentációban foglaltakra; az alperesi érdekelt által konkrétan engedélyeztetni kívánt tevékenység(ek) vizsgálata kapcsán az eddig rendelkezésre álló bizonyítékokból, továbbá a tárgyi megelőző eljárás lefolytatása során (az eljárás alatt) az engedélyező hatóság részére esetlegesen még rendelkezésre bocsájtott, vagy beszerzett további bizonyítékokból megállapítható, számszerűsíthető tények és adatok alapulvételével az adott kérelmezett tevékenység a tárgyi beruházási területen belül engedélyezhető-e; amennyiben engedélyezhető, az figyelemmel a Natura 2000-es jelölő fajok és élőhelytípusok esetleges veszélyeztetettsége körülményeire, a nyilvánvalóan az előzetes vizsgálati eljárás részeként már meghozott PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozatban már kidolgozott és nevesített kikötés - és feltételrendszeren túlmenően milyen további természetvédelmi feltétel-rendszer mellett biztosítja - a jelölés(ek) célját rögzítő, a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés hatályosulása érdekében - Natura 2000-es jelölő fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének - tárgyi esetben - megőrzését, és a tárgyi beruházás egészével összefüggésben - a beruházás részeként megjelölt és később vizsgált valamennyi ingatlant ide értve (Budapest XII. kerület 010497/6, 010503/9, 010502 és 010503/30 hrsz-ú ingatlant és a felperes harmadik kereseti kérelmében megjelölt Budapest XII. kerület 010503/27 hrsz-ú ingatlant is egészében ide értve) a Natura

2000-es területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeit biztosítja-e.

- [107] Ugyanis a bíróság megítélése szerint, a jelen per alapját képező tárgyi beruházás - a beruházás kiegészített Dokumentációban nevesített célját (Normafa Park területén, az Északi síterepen tervezett sífutó és szánkó pálya megvalósítása és üzemeltetése) alapul véve - olyan beruházás, amelynek kapcsán megállapítható, hogy a tárgyi beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000-es terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges -, ekként a bíróság következtetése szerint a peres felek és az alperesi érdekelt által is felhívott 275/2004. Korm.rendelet 10. § (1) bekezdésének első fordulata a jelen ügyre nézve nem alkalmazható.
- [108] Ekként a bíróság - a felperes keresete alapvetően második és negyedik kereseti kérelme vizsgálata körében, - egyetértett azon felperesi jogkövetkeztetéssel, hogy az alperesi határozatok jogszerűségének vizsgálata során immár az bír és bírt elsődleges, alapvető jelentőséggel, hogy a tárgyi kérelmek engedélyezésével a 275/2004. Korm.rendelet 10. § (1) bekezdésének második fordulatában rögzített szempont-rendszer - azaz az, hogy a beruházás által várhatóan a Natura 2000-es terület jelölésének alapjául szolgáló, a jelölő fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatások - vizsgálata függvényében a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésében deklarált cél: azaz a Natura 2000-es jelölő fajok és élőhelytípusok (kedvező) természetvédelmi helyzete megőrződik-e, és egyúttal a természeti terület természeti állapota fenntartódik-e; amely figyelemmel a Tvt. 5. §-ában nevesített alapelvre, azt is magában foglalja, hogy a biológiai sokféleség fenntartása mellett, a veszélyhelyzet kialakulása megelőzésére is szolgáljon. A bíróság hangsúlyozza, hogy a Tvt. 38. § (1) bekezdésében rögzített egyedi hatósági engedélyezési eljárás(ok)nak immár ezen törvényi cél teljesülését kell szolgálnia, és a kérelmezett tevékenység abban az esetben engedélyezhető, ha és amennyiben a tervezett tevékenység a 275/2004. Korm.rendelet 10. § (1) bekezdésén túlmenően, nem sérti a Tvt. 5. §-ában foglaltakat sem.
- [109] Ezáltal a bíróság következtetése szerint, - figyelemmel a fentiekben kifejtettekre - az alperes által, a perbeli védekezése részeként kifejtettektől eltérően, paradigmaváltásként annak vizsgálata nem volt elegendő, hogy a tervezett, kérelmezett tevékenység a Natura 2000-es jelölő fajok és élőhelytípusok életére jelentős hatással lesz-e avagy sem, mivel ez az előzetes vizsgálati eljárásba tartozó vizsgálati szempontsor, kérdéssor részének minősül (314/2005. Korm.rendelet 3-5. §-ai, 4. számú melléklete). Ehhez képest - figyelemmel a paradigmaváltásra - a bíróság következtetése szerint a jelen per tárgyát képező megelőző eljárás, annak tárgyánál is fogva eltér az előzetes vizsgálati eljárás - jogszabályban rögzített - vizsgálati és bizonyítási szempontrendszeréhez képest. Itt ugyanis az eljáró hatóságnak a kérelmezett tevékenységet akként kell vizsgálnia, hogy annak középpontjába a tárgyi beruházással érintett - valamely jogszabállyal - védett természeti területen fellelt - szintén jogszabállyal védett - természeti értéket, Natura 2000-es hálózathoz tartozó területen tervezett tevékenység kérelmezése esetében magát a Natura 2000-es területet, továbbá a Natura 2000-es jelölő fajok és élőhelytípusokat helyezi; és ezen védett természeti területek és értékek (jelölő fajok, élőhelytípusok) felmért állapota mentén vizsgálja meg, hogy a tárgyi kérelmezett tevékenység engedélyezhető, azaz kvázi a megelőző eljárás középpontjában elsődlegesen a védendő természeti terület illetve érték áll; azzal, hogy a tervezett tevékenység engedélyezése esetében az engedélyező határozatnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy a jogszabály szerinti Natura 2000-es jelölő fajok és élőhelytípusok vizsgálata tekintetében a veszélyhelyzet előálltát, azaz romlását kizárja, mivel az a Tvt. 5. §-ában foglalt alapelvbe ütközne.

[110] A bíróság a felperesnek a második, és negyedik kereseti kérelme vizsgálatával összefüggésben még rögzíti, hogy az alperesnek és az alperesi érdekeltnek a perben kifejtett azon védekezését, hogy az alperesi érdekelt három kérelmének vizsgálatára - gyakorlatilag - az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása részeként, és szakmai következtetések szerint teljeskörűen sor került -, helyt nem állóságát alátámasztja az a tény is, hogy az alperes a keresetekkel támadott alperesi határozataiban, éppen az alperesi érdekelt által a perben tett érdemi nyilatkozatában tételesen kigyűjtöttek szerint többlet természetvédelmi feltételeket fogalmazott meg valamennyi engedélyező határozata részeként (22. sorszám alatti alperesi érdekelti nyilatkozat 7. pontja). Tekintettel arra is, hogy a tárgyi megelőző eljárások - természetvédelmi engedély kiadására irányuló eljárás - lefolytatása során szakhatóság nem jár el, az egyes kérelmekhez kapcsolódóan a védett természeti terület kezelője ad véleményt, az alperesnek és az alperesi érdekeltnek a perben kifejtett védekezése helytállóságát esetén - amennyiben a kérelmezett tevékenység alapját olyan tervezett beruházás képezi, amelynek előzetes vizsgálatára a 314/2005. Korm. rendelet 4. számú melléklete alapulvételével sort kellett keríteni -, mindez azt jelentené, hogy a Tvt. 38. § (1) bekezdésére irányuló engedélykérelmek vizsgálata esetén az ügyben eljáró, hatáskörrel rendelkező, illetékes természetvédelmi hatóságnak érdemi feladat - és hatásköre kvázi nem lenne, és az adott kérelem vizsgálata (a természetvédelmi hatósági engedélyezés folyamata) mindösszesen az ügyféli kérelem formai szempontú vizsgálatára szorítkozna, amely nyilvánvalóan a vonatkozó jogszabályi előírásokkal és az alábbiakban utalando felsőbbbírósági gyakorlattal is ellentétes, és nem következik a 314/2005. Korm.rendelet felhívott jogszabályi rendelkezéseiből sem, továbbá a tárgyi hatósági engedélyezési eljárások kiüresedéséhez vezetne.

[111] A bíróság - részben a környezetvédelmi hatóság által ellátandó, részben a természetvédelmi hatóság által ellátandó feladat- és hatáskörökhöz kapcsolódóan - az eddig kialakított felsőbbbírósági gyakorlat körében utal arra, hogy a Tvt. 42. § (3) bekezdésében foglalt hatósági engedélyezési jogkörökhöz, eljáráshoz kapcsolódóan a Kúria kimondta, hogy „a környezetvédelmi hatóság véglegessé vált határozata nem köti a természetvédelmi hatóságot.” (Kúria Kfv.IV.37.864/2022/12.). Figyelemmel a Kúria felhívott határozatában foglaltakra, a bíróság jogkövetkeztetése szerint a Kúriának a Tvt. 42. § (3) bekezdéséhez kapcsolódóan megtett jogkövetkeztetése irányadó a jelen per tárgyát képező ügyben, a Tvt. 38. § (1) bekezdésében meghatározott hatósági engedélyezési jogkörökkel, eljárásokkal összefüggésben rögzítettekre is. Egyebekben - a két hatóság feladat - és hatásköreinek szétválasztása követelménye körében - a bíróság utal a Kúria Kfv.III.37.877/2020/10. sz. határozatában foglaltakra, amelynek részeként a Kúria - éppen a Tvt. 38. § (1) bekezdésében foglalt hatáskörökhöz kapcsolódóan - kimondta, hogy „A természetvédelmi- és a környezetvédelmi hatósági hatáskörök - számos kapcsolódások ellenére - egymástól különálló hatáskörök, azok nem keverhetők.”.

[112] Egyebekben a bíróság a részéről a [104] - [109] bekezdéseiben kifejtettek, elvi következtetései körében hivatkozik a Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.938/2009/3. sz. határozatában rögzítettekre, amelynek II. pontja részeként a Legfelsőbb Bíróság kimondta, hogy „II. A Natura 2000 és más védelem alatt álló területekre egy sportverseny által gyakorolt várható hatást a természetvédelmi hatóság köteles vizsgálni; (...).” Egyúttal pedig hangsúlyozza, hogy a Kúria Kfv.II.37.794/2012/6. számú határozata I. pontjában rögzítette, hogy a „I. A természetvédelmi hatóság természeti érték veszélyeztetése esetén is megtilthatja a veszélyhelyzetet kiváltó tevékenységet.”.

- [113] Mindezek alapján konkrétan a felperes második kereseti kérelmére visszatérve, a bíróság megállapítása szerint az alperesnek az alperesi érdekelti kérelmeket akként kellett volna vizsgálnia, hogy a Natura 2000-es közösségi jelentőségű jelölő fajokat és élőhelytípusokat a tervezett egyes tevékenységek semmilyen módon ne veszélyeztessék, annak veszélye ne álljon fenn, az esetleges veszélyeztetéssel összefüggő ténybeli körülmények, faktorok felderítésével. Ezek alapján a bíróság hangsúlyozza, hogy az alperesnek az alperesi érdekelt által előterjesztett, a védett természeti terület igénybevételére irányuló kérelme vizsgálata részeként - kérelemnek helyt adó döntés meghozatala esetén - a terület igénybevétele engedélyezésére vonatkozó határozatban - egyrészt a kiegészített Dokumentáció, másrészt az adott engedélyezési dokumentáció alapján, abból kiindulva - részletesen, valamilyen földrajzi koordinátákra utalással, természetbeni körülírással, vagy más geodéziai pontokra utalással (pl. EOVS, GPS koordinátákra utalással), az egyes helyadatok megközelítő meghatározásával kellett volna rögzítenie határozata rendelkező és indokolási részében a sífutó és szánkópályák üzemeltetéséhez szükséges gépészeti berendezések, egységek és magát az egyes pályák pontos helyét; meghatározva azt, hogy a tervezett igénybevétel a tárgyi beruházási területen, védett természeti területeken (ingatlanokon) belül összességében is pontosan mely ingatlant vagy ingatlanokat érinti.
- [114] Ezt meghaladóan a bíróság rögzíti még, hogy az alperesi érdekelt által kérelmezett gyepfeltérési tevékenység vonatkozásában, szintén a fentiekben kifejtettek szerint, megközelítő pontossággal rögzítenie kellett volna - egyrészt szintén a kiegészített Dokumentáció, másrészt az adott engedélyezési dokumentáció alapján, abból kiindulva -, hogy a sífutó és szánkópályák működését kiszolgáló, egyes gépészeti hálózatokat, vezetékeket (pl. víz és áram) merre vezetik, került-e és kerül-e sor állandó jellegű műtárgy létesítésére, avagy sem, és ezzel összefüggésben a tervezett munkaterület a tárgyi beruházási területen, védett természeti területeken (ingatlanokon) belül összességében is mely ingatlant vagy ingatlanokat érintően, pontosan hol húzódik. Végezetül a bíróság következtetése szerint az alperesi érdekelt által kérelmezett közlekedési igénybevételi tevékenység vizsgálatával összefüggésben is, - kérelemnek helyt adó döntés meghozatala esetén - az alperesi közlekedési határozatban is pontos helymeghatározással: részben a beruházás lényegét képező sífutó pálya és szánkópályák kialakításával; és azt követő üzemeltetésével összefüggésben a gépjárművekkel és munkagépekkel történő behajtáshoz és megközelítéséhez szükséges várható útvonalak megjelölésével; részben, magával a sífutó pálya, és a szánkó pályák működtetésével, üzemeltetésével összefüggésben, az ezen védett természeti területen történő, eszköz kisebb mértékű mozgatása leírásával, rögzítésével) lehetett volna csak engedélyezni a gépjárművek számára a behajtást.
- [115] Ugyanis a bíróság következtetése szerint a felhívott jogszabályok által előírt természetvédelmi célok, a tárgyi beruházással érintett védett természeti területen megtalálható Natura 2000-es közösségi jelentőségű jelölő fajok és jelölő élőhelytípusok megőrzése, védelme, és alapvetően ezzel kapcsolatban - a jelenleg ismert adatok szerint - a veszélyhelyzetek és az esetleges károsodások megelőzése hatályosulása érdekében, kizárólag ekként tud érvényesülni a három engedélykérelem, illetve hatósági engedély vonatkozásában. Ehhez képest a felperes keresetével támadott alperesi határozatok - a felperes második kereseti kérelme vizsgálata körében - a bíróság következtetése szerint nem alkalmasak az alperesi határozatok végrehajthatóságával összefüggő törvényi, akár az eljárás ügyfelei, akár az ellenőrzést végző szervek, akár a terület kezelői irányában egyaránt érvényesítendő garanciális követelmények érvényesítésére, mivel abból a tervezett, bármelyik kérelmezett tevékenységgel (igénybevétellel) összefüggő egyetlen, az igénybevételre vonatkozó - összefoglalóan -

műszaki adat nem nyerhető ki, és nem állapítható meg. Ezáltal a bíróság a fentiekben kifejtettekre tekintettel a felperes második kereseti kérelmét alaposnak minősítette.

[116] Ezt követően a bíróság a felperesnek - kifejezetten az alperesi közlekedési határozattal összefüggésben előterjesztett - a Budapest, XII. kerület, 010503/27 hrsz. alatti ingatlanl, annak vizsgálata állított elmaradásával összefüggő kereseti kérelmét vizsgálta meg.

[117] A bíróság megállapította, hogy az alperesi közlekedési határozat, az alperesi igénybevételi határozathoz és az alperesi gyepfeltörési határozathoz képest részben eltérő ingatlanokat érint. Míg az előbbi határozat a Budapest XII. kerület, 010497/6, 010503/9, 010503/27, 010503/30 hrsz.-ú ingatlanokra, addig az utóbbi határozatok a Budapest XII. kerület, 010497/6, 010502, 010503/30 hrsz.-ú ingatlanokra vonatkoznak. A bíróság a felperes keresete, és az alperes ide vonatkozó alperesi közlekedési határozata keretei között - figyelemmel még az alperes ide vonatkozó perbeli védekezése részeként is kifejtettekre - megállapította, hogy a perben sem az alperes és egyébiránt az alperesi érdekelt nem vitatta azon tényt - a felperes ezen kereseti kérelméhez kapcsolódóan megtett nyilatkozatuk, ide vonatkozóan tényállítást nem tartalmaztak -, hogy a jelen per tárgyát képező megelőző eljárásokhoz képest, az alperesi érdekelt kérelmére alapítottan indult és a per bírósága előzményi ítéletére alapítottan elrendelt megismételt előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása részeként, az ügyben elkészített kiegészített - és az alperesi hatósági döntés alapját képező - Dokumentáció ezen ingatlanra vonatkozóan nem tartalmazott a tárgyi beruházással összefüggésben, az esetlegesen közösségi jelentőségű jelölő faj(ok)ra, és jelölő élőhelytípus(ok)ra nézve, az esetleges hatások vizsgálatával kapcsolatban tényeket, adatokat.

[118] A bíróság az e körben keletkezett tények vizsgálatával összefüggésben azt állapította meg, hogy az előzetes vizsgálati eljárás során elkészült kiegészített Dokumentáció - a felperes keresetében felhívottakhoz képest, - a kiegészített Dokumentáció 63. oldalán, egy alkalommal (kizárólag zajvédelmi szempontból) nevesíti a Budapest XII. kerület, 010503/27 hrsz.-ú ingatlant, akként, hogy ezen ingatlant a tervezett létesítmény zajvédelmi szempontú hatásterülete várhatóan érinteni fogja. Ugyanakkor az alperes által - az előzetes vizsgálati eljárás részeként - meghozott PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat a hivatkozott Budapest XII. kerület, 010503/27 hrsz.-ú ingatlant, mint akár hatásterület részét, azt alkotó ingatlant sem nevesíti. Az alperes - a felperes ezen kereseti kérelmével összefüggésben - a perben előterjesztett védírata részeként arra hivatkozott, hogy ugyan az engedélyezési dokumentáció valóban rögzíti azt, hogy a Sport Hotelhez vezető szilárd burkolatú műút részben érinti a Budapest, XII. kerület, 010503/27 hrsz.-ú ingatlan északi részét, ugyanakkor a néhány méternyi szilárd burkolatú útszakasz természetvédelmi szempontú hatásainak vizsgálatát az adott eljárás keretein belül is fel lehetett mérni.

[119] A bíróság tekintettel ugyanakkor arra, hogy a jelen per tárgyát a felperes kereseteivel támadott alperesi határozatok: azaz alperesnek, mint természetvédelmi hatóságnak az alperesi érdekelt által a Tvt. 38. § (1) bekezdés megfelelő pontjaira alapítottan előterjesztett egyedi természetvédelmi hatósági engedély megkérésére vonatkozó közigazgatási hatósági eljárás, és az ezen eljárás részeként meghozott alperesi határozatok jogszerűsége képezi -, önmagában arra figyelemmel, hogy az alperesi érdekelt kérelmére alapítottan az előzetes vizsgálati eljárás részeként elkészült kiegészített Dokumentáció ezen ingatlant egyébiránt nem nevesíti, és arra az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat sem hivatkozott, nem teszi az alperes jelen határozatát (alperesi közlekedési határozat) jogszerűtlenné. Ugyanis a bíróság ennek tényével a jelen, egyesített közigazgatási per keretein belül érdemben nem

foglalkozhatott, e tekintetben az előzetes vizsgálati eljárás állított hiányosságával összefüggésben a bíróság nem foglalhatott állást.

- [120] Ugyanakkor a felperes keresete részeként a tekintetben helytállóan érvelt, hogy ezen ingatlan vonatkozásában - a védett természeti terület jellegéből adódóan - elmaradt a tárgyi megelőző eljárás lefolytatása során az esetlegesen itt fellelhető védett természeti értékek, és az azzal összefüggő hatások Tvt. 5. §-a szerinti vizsgálata. Figyelemmel azon tényre, hogy a peres felek és az alperes érdekelt által sem vitatottan a Budapest XII. kerület, 010503/27 hrsz. alatti ingatlan, amely a tárgyi engedélyezési dokumentáció mellékleteiből (csatolt tulajdoni lap adattartalmából) kitűnően, „erdő” művelési ágban felvett, és Natura 2000 védett természeti területnek - annak részének - minősül; mindannak ellenére ezen ténnyel az alperesi érdekelt által elkészített, kiegészített Dokumentáció, ezen ingatlan vonatkozásában érdemben nem foglalkozik; így azon következtetés megtehető, hogy a tárgyi megelőző eljárás lefolytatása során, a tervezett közlekedési igénybevétel részeként elkészített engedélyezési dokumentációban, ezen ingatlanra vonatkozóan a tárgyi ingatlanra, a tárgyi ingatlanon belül, a kiegészített Dokumentációban foglalt hatásterületi lehatárolási elvekre alapítottnan, - a kialakult helyzetben - annak kiegészítésével részletesen fel kellett volna tártani, és ki kellett volna mutatni, hogy ezen földrészleten Natura2000 közösségi jelentőségű jelölő faj és élőhelytípus valamelyike megtalálható-e, és azokat a kérelmezett közlekedési célú igénybevétel érinti-e avagy sem, továbbá ezen jelölő faj(ok) vagy élőhely(ek) veszélyeztetettsége a tervezett igénybevétellel kitettebbé válik-e avagy sem. Figyelemmel azon tényre, hogy a jelen engedélyezési dokumentációt készítő cégnek észlelnie kellett volna, hogy a tárgyi megelőző eljárás alapját az alperesi érdekelt által kérelmezett előzetes vizsgálati eljárás keretein belül elkészített (aktualizált) kiegészített Dokumentáció képezi, amely Dokumentáció ugyanakkor a hivatkozott ingatlanra, és az ezen ingatlanon fellelhető, védendő természeti értékekkel kifejezetten nem foglalkozik, azok számbavételét sem végezte el.
- [121] Ezáltal a bíróság figyelemmel arra, hogy a jelen eljárásban elkészített engedélyezési dokumentációk a tervezett igénybevétellel összefüggésben, az érintett védett természeti területeken belül, külön ingatlanonkénti kiemelés a közösségi jelentőségű védett jelölő növény - és állatfaj(ok) valamint az élőhely(ek) vonatkozásában nem tartalmaznak -, ekként a bíróság álláspontja szerint a felperesnek ezen harmadik kereseti kérelme, figyelemmel a Tvt. 5. § (2) bekezdésében is foglaltakra, a fentiekben szerint alapos.
- [122] A bíróság egyebekben e helyütt is hozzáteszi, hogy a már felhívott jogszabályok által előírt természetvédelmi célok, a tárgyi beruházással érintett védett természeti területeken megtalálható Natura 2000-es közösségi jelentőségű jelölő fajok és jelölő élőhelytípusok megőrzése, védelme, és alapvetően ezzel kapcsolatban - a jelenleg ismert adatok szerint - a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzése hatályosulása érdekében, kizárólag abban az esetben tud érvényesülni, ha a kérelem e tekintetben nem hiányos, és a kérelem alapjául szolgáló engedélyezési dokumentáció pontosan rögzíti és számba veszi, részben a kiegészített Dokumentációban rögzített hatásterületi lehatároláson belül, részben - a kialakult helyzetre tekintettel - azon túlmenően, a hatásterületi lehatárolás kiegészítésével, hogy az ezen ingatlanon az állított út mellett földrészleten esetlegesen találhatóak-e Natura2000 közösségi jelentőségű jelölő faj(ok)at és élőhelytípus(ok), és egyúttal ezen engedélyezési dokumentáció ezen ingatlan vonatkozásában vizsgálja, hogy a kérelmezett közlekedési célú igénybevétellel összefüggésben az ezen földrészleten felmért jelölő faj(ok) vagy élőhely(ek) veszélyeztetettsége a tervezett igénybevétellel kitettebbé válik-e avagy sem, figyelemmel a

Tvt. 5. § (2) bekezdésében is foglaltakra. Így a bíróság a felperes ezen harmadik kereseti kérelmét alaposnak minősítette.

- [123] Ezt követően a bíróság a felperes negyedik kereseti kérelmét vizsgálta meg. A felperes a perben - a kereseteik részeként előterjesztett tényállítások alátámasztására vonatkozóan - magánszakértő (Varga Csaba igazságügyi szakértő) által készítendő szakvélemény (a továbbiakban: magánszakvélemény) benyújtására és felhasználására tettek indítványt. Egyúttal az alperes is a perben megtartott első tárgyaláson magánszakértő (Dr. Mesterházy Attila) által elkészítendő magánszakvélemény benyújtására tett indítványt, a keresetekkel támadott alperesi határozatok jogszerűségének alátámasztására.
- [124] A bíróság a 2022. május 9. napján kelt, /30. számú végzésével felhívta a felperest és az alperest is a magánszakértő szakvéleményének benyújtására. Az alperes a 2022. július 14. napján kelt magánszakértői véleményt 2022. augusztus 23. napján, /37. szám alatt lajstromozott iratként nyújtotta be, míg a felperes a 2022. augusztus 29. napján kelt magánszakértői véleményét 2022. augusztus 30-án, /38. szám alatt lajstromozott iratként nyújtotta be a bíróság részére.
- [125] Varga Csaba magánszakértői véleményében elsőként a létesítmények területén kialakított hótakaró olvadásakor keletkező vízerózió hatásával foglalkozott. Magánszakértői véleménye szerint a hatóság által védeni kívánt, az alperesi határozatokban is megnevezett Budapest XII. kerület, 11/B erdőrészlet és a szomszédos G erdőrészlet területére érkező hóolvadék eróziós hatásának mértéke, élővilágvédelmi jelentősége továbbra sem tisztázott. A lefolyásról nem készült modell, az alperesi határozatokban annyi szerepel, hogy a DINPI, a kérelmező és a kivitelező előzetes helyszíni bejárása során kell meghatározni a csapadékelvezetés útját és módját. A hatóság ezzel az előírással feltételezhetően a téli sportidényt követő tavaszi hóolvasztás (hóolvadás) hatásait próbálta kezelni, amikor nagyobb mennyiségű olvadt hólét kell elvezetni előre tervezett módon. Ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy a helyszíni bejárás után a megoldás nem feltétlenül születik meg azonnal. Adott esetben ez természetvédelmi engedélyköteles tevékenység is lehet (pl. elképzelhető, hogy a víz terelésére a gyepre kell építeni egy egyszerű műtárgyat), ami külön eljárás tárgyát képezi. Erre nem feltétlenül lesz idő, azaz az egyébként helyes célok érdekében akár jogszerűtlen (engedélyköteles, de idő hiányában nem engedélyezett) műszaki megoldás valósulhat meg az előírásra visszavezethetően. Az összes többi csapadékhelyzetre ez az előírás már optimális esetben sem alkalmazható. Nem életszerű például három fél egyeztetett bejárása egy gyorsan bekövetkező, néhány órával előre jelezhető esemény előtt. Utalt arra, hogy hazánkban a klimatikus változás egyik, most már közismert hatása a villámárvizek megnövekedett valószínűsége. A jelenség lényege, hogy a hirtelen lezúduló csapadék órák alatt söpör végig a területen. Nagy mennyiségű eső most már télen is jöhet, ami a hórétegre hullva, esetleg egy kicsi részét annak felolvasztva végigfut rajta és nagyobb erővel végzi el a romboló munkát, mintha a természetes talajra hullott volna. Ha ez megtörténik egyszer is, az eróziót már a bejárást tartók megfigyelhetik a területen ahelyett, hogy megelőzték volna. Ha felteszi, hogy nem lesz ilyen esemény az első üzemeltetési évben, és az idény végén bejárást tart a három fél, akkor pedig olyan megoldást tudnak majd találni, amit akár már most, a tervezési fázisban is meg lehetett volna tervezni, de nem tették meg. Nem egyértelmű az sem, hogy a hóréteg lazítását miért csak „(...) tavaszi” időjárás esetén írta elő az alperes, és az sem, hogy pontosan mit fog ez a jelző jelenteni. A hóréteg vastagsága és tömörödöttsége számít, mert ebből kalkulálható az a vízmennyiség, amit majd kezelni kell. Megjegyezte, hogy ennek mérése és a mennyiségi számítása sokkal egyszerűbben végrehajtható kritérium lett volna az

alperesi határozat szövegében, amivel az ügyben érintettek is többet tudnának kezdeni. Mivel egyetlen egyszerű módszertant és egzakt paramétereket lehet meghatározni, az előírás betartásának ellenőrzése is egyértelmű lehetett volna. Felhívta a figyelmet, hogy „(...) a lazítás miatt a gyepek nem sérülhetnek” kritérium ugyancsak nem ellenőrizhető és nem szankcionálható, továbbá nem is biztos, hogy biztosan elkerülhető.

[126] Magánszakértői véleményében - a mikrodomborzat megőrzésével összefüggésben - még utalt arra, hogy a mikrodomborzat sem az építés során, sem az üzemeltetés során nem őrizhető meg, ez a helyszíni bejárás során is tapasztalható volt. A vezetékárok visszatemetésére, az építési helyek elsimítására nincs olyan technológia, ami a fogalom értelmezésébe belefér. Jelen esetben szakmai szempontból ez nem feltétlenül jelent valós problémát, legalábbis erre utal maga az alperesi igénybevételi határozat szövege a 7. pontban, amikor kifejezetten a feltöltést, bevágást tiltja. Ezek azonban nem fedik le a mikrodomborzat megváltoztatásának összes módját, és az eddigi építés során nem is történt ilyen. Felmerül a kérdés, hogy felázott talajon kerékvajatok létesülése, kiálló kövek elmozdítása, kisebb egyenetlenségek erodálása szankcionálható jogszerűtlen tevékenység-e, vagy annak az alperes szerint nincs érdemi hatása. Megjegyezte, hogy a hatásterület tudományos értelemben vett mikrodomborzata ismeretei szerint nincs rögzítve (nem készült mikrodomborzati térkép a területről megfelelő technikával), vagyis a változásokat nem lesz mihez mérni, tehát az előírás betartását nehezen lehet majd ellenőrizni.

[127] Magánszakértői véleményben az alperesi igénybevételi határozat természetvédelmi feltételek 4., 14. és 15. pontja vizsgálatához kapcsolódóan utalt még arra, hogy az alperesi igénybevételi határozat szövege szerint az 5 cm töltőmélységű fák- és cserjék eltávolítása balesetvédelmi okból lehetséges, nem részletezi ugyanakkor ezen alperesi határozat, hogy a kiválasztás pontosan hogyan történik, ki hagyja jóvá, és milyen formában dokumentálják, ennek élővilágvédelmi következményei esetlegesek. Az összes többi cserjeirtás ugyanakkor nagyobb területet enged egy sokkal nagyobb jelentőségű káros jelenségnek. Főként a gyepvel körülvett facsoportoknál, kisebb részben a tisztással határos erdőszakaszokon figyelhető meg, hogy ahol könnyen bejutnak a látogatók az erdei élőhelyre, ott előbb-utóbb letapossák a lágyszárú növényeket, a magoncokat és a cserjekezedeményeket. A beruházás keretein belül az erdőszegélyek ettől a jelenségtől független ritkítása (a pályára belógó ágak visszavágása, a közlekedést akadályozó cserjék irtása stb.) önmagában valóban nem jelentős hatású, azonban újabb területet nyit(hat) a belső területekre jutás előtt. A már átalakított és a még egészséges aljnövényzettel, cserjeszinttel rendelkező területrészek között a helyszínen már most is megfigyelhető a látványos különbség. Az alperesi igénybevételi határozatban szereplő előírások nem zárják ki, hogy a cserjeirtás ezt a hatást erősítse. A tervezett cserjeirtás és a 10 (most már 5) cm-nél vékonyabb sarjak kivágása is a mikrodomborzat megváltoztatásával fog járni. Nyilvánvaló, hogy tuskók, földfelszíni fásszárú képletek biztonsági okokból nem maradhatnak a leendő pálya területének szélén sem.

[128] Magánszakértői véleményében a tárgyi beruházási területen kialakítandó pályák látogatottságából eredő zavaró hatás mértéke, és annak vizsgálata körében kiemelte, hogy az alperesi igénybevételi határozat - természetvédelmi feltételrendszere szerinti - 24. pontja alapulvételével a pályák napi használata reggel 6 órától este 10 óráig engedélyezhető. A létesítmény a jelenlegi helyzethez képest új látogatókat vonz, a 9. pontban az alperes is megnövekedett látogatottságról ír. A látogatói létszám azonban nem esik természetvédelmi szempontú korlátozás alá, az üzemeltetési időszakokkal együtt csak szükség szerint kell erről gondoskodni. Véleménye szerint a 30. pontban meghatározott feltétel ebben a formában

szakmai szempontból értelmetlen és céltalan, a korlátozás fontos részletszabályai pedig hiányoznak. Az élőhely természetvédelmi értékeinek veszélyeztetése nem elég egzakt fogalom ahhoz, hogy egy engedéllyel rendelkező tevékenység üzemszerű működése esetén ez alapján intézkedni lehessen. Előfordulhat például taposás védett növények termőhelyén vagy a szomszédos közösségi jelentőségű erdei élőhelyen. A látogatói létszám és egy adott helyen bekövetkezett a taposás között ok-okozati összefüggést találni igazolható módon rendkívül nagy szakmai kihívás. Az általános összefüggésből, miszerint a megnövekedett látogatói létszám nagyobb valószínűséggel vezet taposási kárhoz, egy adott eseményt nem lehet levezetni, nem is ettől függ elsősorban, hanem a létesítményt használók magatartásától, környezettudatosságától, szabálykövetésétől. Természetvédelmi értékek veszélyeztetése lehet még például az erdőben éjszakázó állatok zavarása is, ennek megállapítása azonban nem lehetséges olyan módon, hogy egyik nap a szokottnál több látogató használja a létesítményt és másnap egy szakértő megállapítja, hogy kevesebb az állat a környező erdőrészekben. Hosszú távon, bonyolult mérési módszerrel valószínűsíthető, hogy a környező területek egyes fajok esetében elnéptelenednek. Ha eltekint attól az egyébként rendkívül fontos tényről, hogy ezt a megállapítást eleve már csak akkor lehet megtenni, amikor a hatás már régóta fennáll, a hatás okát nem lesz egyszerű a megnövekedett létszámra visszavezetni, hiszen sok más hatótényező is közrejátszhat benne. Még egyetlen példa arra, hogy két egyszerű eset milyen különbséggel jár. Fegyelmezett, a környezetet és természetet tisztelő sportolók látogatják aznap azt a pályát, vagy felszabadultan szórakozni vágyó csoportok, akik jókedvüknek végig hangot is adnak? Ha egyik nap ilyen összetételű, a másik nap pedig olyan összetételű az esti látogatók statisztikailag megegyező száma, akkor abból milyen következtetés vonható le „igazolható módon”?

- [129] A pályák világításával, és annak hatásai vizsgálatával összefüggésben - magánszakértői véleménye részeként - emlékeztett arra, hogy a beruházást előkészítő tanulmányok is kimutatták, hogy jelentős változás következik be a téli időszakban jelenleg mérhető fényértékekhez képest, ugyanis sötétedés után nem ér el a fenti útmenti gyenge világítótestek fénye. Ehhez képest most a határozat a teljes téli időszakban engedélyezi a pályák megvilágítását annyi megszorítással, hogy „a legszükségesebb mértékben”. Ez a mérték biztosan nem természet-, élővilág-védelmi szempontból lett meghatározva. Teljesen más élőhelyi értékű lesz az a sáv, ahova a megvilágítás hatása kiterjed. A lefelé irányuló világítás és a hideg fényű lámpák tiltása fontos és hasznos kritérium, de csak csökkenti a hatásterület szélességét, nem szünteti meg azt. Az alapvető változás néhány ezer négyzetméternyi területen a jelenlegi helyzethez képest így is be fog következni. A mozgásérzékelővel összekötött megvilágítás határozatba foglalása ebben a formában legfeljebb egy vizsgálandó opció, hiszen még az sem világos, hogy mihez képest kell csökkenteni a megvilágítás hatását. Előbb egy fix fényű rendszert kell kiépíteni, mérni a hatás erősségét, a hatásterület kiterjedését, majd lecserélni egy mozgásérzékelővel szabályozott műszaki megoldásra? A jelenlegi helyzethez képest ugyanis bármilyen mozgásérzékelős megvilágítási mód többletterhelést jelent. A megvilágítás hatása egyébként sem választható el az összes többi zavarástól. Műszeres mérések és zoológiai megfigyelések együttes alkalmazása esetén még az is előfordulhat, hogy a megvilágítás hatásterülete kisebb lesz, mint a vizuális és hanghatásokon alapuló zavarásé, és érdemi hatást csak azok megszűnése (a pálya bezárása, látogatók távozása) után lehet majd kimutatni. Élővilágvédelmi szempontból nagyon keveset lehet tudni a téli éjszakai megvilágításhoz történő alkalmazkodásról. Az éjjel aktív fajok közül is van, amelyik valószínűleg képes majd alkalmazkodni, van amelyik nem. Az éjszaka a fákon pihenő madarak számára a megvilágítás kedvezőtlen, az aktivitást vezérlő hormontermelésüket befolyásolja. Lakott, közvilágítással rendelkező településeken ezért látni

időnként éjjel is aktív, egyébként nappali madarakat, az erdei élőhelyeken élő fajok esetében viszont a megvilágított területsáv kerülése is gyakori magatartás lehet. A megvilágításhoz szorosan kötődő észrevétele volt még, hogy nincs napi időkorlát az alperes igénybevételi határozatban a pálya használatához hasonlóan. Közismert, hogy a pályákat a nap végén a következő napi használatra rendszeresen fel kell készíteni (napközben erre nem mindig lesz lehetőség). Elvileg lehetséges tehát, hogy a szükséges munkák miatt a megvilágítás 22 óra után is működjön, esetleg a ratrakok vagy más gépek egyedi világításával kiegészüljön. Üzemeltetői szempontból ez nehezen vitatható módon szükséges, így az engedély erre jogszerű lehetőséget ad. Nem világos, hogy az időkorlátozás üzemeltetői érdekből maradt ki, vagy a hatóság is úgy érezte, hogy az kétséges hatékonyságú hatásmérséklő intézkedés. A téli időszakban 4 óra körül kezdődő sötétedést a 10 óráig tartó megvilágítás megzavarja és az egybefüggő sötét időszakot kettévágja. Álláspontja szerint a máshol pihenőre vonult állatok ezután már nem térnek vissza az elsötétedő erdőrésszbe, igaz, az éjjel aktív fajok viszont még birtokba vehetik az éjszaka hátralévő részében ezt a sávot is.

[130] A hanghatások mérséklését célzó előírások vizsgálata körében kiemelte, hogy a zajkibocsátás a hóágyúk, a ratrakok és egyéb kiszolgáló járművek működéséhez, valamint a látogatókhoz lesz köthető. Nehezen vitatható, hogy a jelenlegi helyzethez képest ez is terhelésnövekedést jelent. Élővilágvédelmi szempontból a zaj tényleges zavaró hatása nagyon nehezen számszerűsíthető. Ennek oka, hogy az érzékenység fajonként is különböző lehet, adott faj esetén két helyszínen is eltérő reakció figyelhető meg, továbbá a fajok évszakokhoz igazodó életmenete miatt a zajhatás értékelésében az időpont is fontos szerepet játszik. A hatásbecslési dokumentációt készítő szakemberek ezért arra a megközelítésre helyezték a hangsúlyt, hogy milyen hatásviselők élnek, vagy élőhely alapján élhetnek a hatásterületen. A téli időszak jellegzetességei csak részben jelennek meg a megállapítások között, talán ezért lettek az erre vonatkozó hatósági előírások is rövidek. A telelő denevérről védteleségek védelme elsőrendű fontosságú, mert kevés alkalmas telelőhely található a tágabb területen is. A többi helyszínre kerülő hóágyúk és egyéb gépek zaja ettől függetlenül szintén jelentős változás lesz a jelenlegi állapothoz képest, amit a hatóság a hatásbecslési dokumentációban foglaltak alapján, azaz ritka, fokozottan védett és/vagy közösségi jelentőségű hatásviselő fajok hiányában nem jelentős hatásúnak tart. A védett, de gyakori fajok számára a zavarásnak kitett sáv élőhelyi értéke az üzemelési időszakban lecsökken, ami a hatóság szerint azért nem jelentős hatás, mert különös jelentősége - leegyszerűsítve és az említett kivételektől eltekintve - a vegetációs időszakban érvényesülő hatásoknak lehet. Véleménye szerint az élőhelyi téli funkcióinak gyengülése, részleges elvesztése egyszeri alkalommal valóban nem minősíthető jelentős hatásnak, de itt egy tartós, az üzemelés teljes időszakában fennálló változásról beszélünk, azaz ez lesz a következő években a „normál” állapot. Ha már most sincsenek ott kiemelt természetvédelmi figyelmet érdemlő fajok, akkor jó eséllyel ezt az állapotot kerül bebetonozásra hosszú időre, ha időnként mégis előfordultak eddig, akkor az a lehetőség tűnik el, hogy rendszeres jelenlétükre alkalmassá tegyék őket. Mindez egy olyan területen, ahol a hatásterületen található erdőrészek elsődleges rendeltetése természetvédelmi, azaz minden mást már hosszú idő óta ennek a célnak rendelnek alá.

[131] Magánszakértői véleményében vizsgálta a Budapest XII. kerület, 11/B, 11/E2, 17/C, valamint 17/D jelű erdőrészekben a denevérodúk kihelyezésével összefüggő természetvédelmi tárgyú feltételeket és kikötéseket. Ennek részeként kiemelte, hogy az előírások szerepe, célja a beruházással összefüggésben homályos, szakértői szemmel nehezen érthető. Elsőként leszögezte, hogy a tervezett intézkedés semmiképp sem felesleges vagy értelmetlen, csak szerepét nem tisztázták az eljárásban. Állami tulajdonú, a Pilisi Parkerdő Zrt. által kezelt, a

beruházás által nem érintett, annak közvetettnek minősíthető hatásterületén elhelyezkedő erdőekben a denevérek aktív életszakaszában, üzemelési időszakon kívül használt odúk a beruházás ismert hatásainak mérséklésére nem alkalmasak. Attól, hogy alternatív telelőhelynek nevezi az alperesi igénybevételi határozat indoklása, még nem biztos, hogy télen is elfoglalják majd az állatok. Ennél sokkal lényegesebb, hogy az alperesi igénybevételi határozatból nem derül ki, hogy a beruházás helyszínén és hatásterületén nincsenek telelésre alkalmas fák, vagy azokban az erdőrészekben, ahova kihelyezésre kerülnek. Ha az utóbbi, akkor az intézkedés nagyon közvetetten kapcsolható a beruházáshoz. Ha az előbbi, akkor elvi síkon ez az intézkedés tekinthető annak bevallásának, hogy a beruházási területen már nem a természetvédelmi célok az elsődlegesek.

- [132] Magánszakértői véleményében a természetvédelmi és rekreációs funkciók együttes megvalósíthatósága kapcsán utalt egy általa 2019. évben készített szakvéleményre, amelyben úgy fogalmazott, hogy „Számos esetben merült fel már, hogy a fővároshoz közeli természeti területeknek a közjóléti célokat, rekreációs célokat is kell szolgálni, amellet, hogy rendelkeznek egy „hagyományosnak” tekinthető funkcióval és a védett természeti érték található meg rajtuk.” A tervezés kezdetétől fogva szerepelt az írott anyagokban, hogy a természetvédelmi és rekreációs célok együttes megvalósítása itt is lehetséges, csak a megfelelő helyszíneket kell gondosan kiválasztani, és a tervezésnél a hatások minimalizálását kell célul kitűzni. Ez a tervezési koncepció véleménye szerint téves, és egy félreértésen alapul. A kiválasztott helyszín valóban rendelkezik már közjóléti és rekreációs funkciókkal, továbbá természetvédelmi értéke egyszerűen fogalmazva kisebb, mint más, az előzetes vizsgálati anyagban, hatásbecslési dokumentációban bemutatott területrészeknek, de ezek egyikéből sem következik azonban az, hogy a helyszín tényleg alkalmas a beruházás befogadására és több egyenrangúnak tekintett funkció betöltésére. Ennek oka, hogy egy funkció erősítése vagy bevezetése elkerülhetetlenül a többi funkció gyengülésével vagy eltűnésével jár. A 2019. évi szakvéleményében leírtakat idézve: „Jelen esetben a tervezett beruházás a rekreációs funkciót erősíti, az erdőgazdálkodói használatot és a természetvédelmi jelleget gyengíti. Utóbbi az alábbiakban nyilvánul meg: • több, a fenti kérdésekre adott válaszokban részletezett, alapvetően kedvezőtlen, de nehezen becsülhető mértékű folyamat indul meg a területen; • a pályák üzemeltetésével összefüggő és attól teljesen független kedvezőtlen folyamatok megállításához, hatásainak mérsékléséhez szükséges természetvédelmi intézkedési lehetőségek az üzemeltetési időszakban leszűkülnek az engedélyben foglaltakra; • más, természetvédelmi szempontból kedvezőbb, azaz elsősorban kevésbé intenzív területhasználati lehetőségeket kizár az üzemeltetési időszakban és a korlátoz az év többi részében.” Hangsúlyozta, az azóta eltelt időben megismételt eljárás és a jelenleg vizsgált alperesi határozatokban foglaltak megerősítették a fenti megállapításokat. Világosan látszik az alperesi határozatokból, hogy az engedélyt kapott beruházás üzemelési szempontjai legalább egyenrangúak az általános természetvédelmi célokkal. Az Északi síterepen tervezett sífutó- és szánkópálya lényegét tekintve üzemi terület lesz, ahol már nem a természetvédelmi célok az elsődlegesek, hanem felzárkózik melléjük a működtetés biztonsága, kiszámíthatósága, fenntarthatósága. Ez egyértelmű visszalépés a jelenlegi helyzethez képest, amikor ilyen jellegű kompromisszumra nincs még szükség. Az alperesi határozatok ugyan a tevékenység folytatásának természetvédelmi feltételül szabják, hogy azok nem veszélyeztetik a fenntartási célok elérését. Azonban a beruházás megvalósítása és a pályák üzemeltetése nyilvánvalóan nem javítja az érintett jelölő és nem jelölő közösségi jelentőségű fajok (pl. a nyugati piszedenevér, füstös ősziaszoló) természetvédelmi helyzetét. Ezeknél a fajoknál a Pilis és Visegrádi-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve kiemeli, hogy a sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek (a terv

készítésekor fennálló szintje) közepes erősségű veszélyeztető tényezők. A beruházás ennek a tevékenységi körnek az intenzitását növeli a téli időszakban, így a veszélyeztetés mértéke is növekszik. Ebből következik, hogy az érintett fajok természetvédelmi helyzete kis, de pontosan nem meghatározható mértékben romlik. Mivel az érintett denevérfajok esetében is leginkább valószínűségekről lehet beszélni a jelenlétükkel, érintettségükkel összefüggésben, annyit lehet csak kijelenteni, hogy a beruházás megvalósulásával a tervezési terület (beleértve a hatásterületet) kedvezőtlenebb lesz számukra. A kisebb mértékű kedvezőtlen hatás bekövetkeztét a határozat sem zárja ki, hiszen a telelő denevérkolónia védelme érdekében a fentebb már tárgyalt intézkedéseket írja elő. Az intézkedések eredményessége jelenleg még nem ismert, ezért nem jelenthető ki, hogy természetvédelmi helyzetük összességében nem változik. A sok apró kis hatás mind azt jelzi, hogy a jelenlegi helyzethez képest visszalépés várható a terület természetvédelmi helyzetében. A rekreációs funkció erősödésének legkomolyabb következménye, hogy a hatásterületet lefedő területrész alacsonyabb természetvédelmi értékének növelése, természetvédelmi helyzetének javítása a határozat értékelésének fenti pontjaiban látható módon háttérbe szorul.

[133] Varga Csaba magánszakértő a 2023. április 14. napján kelt nyilatkozatában - az alperes észrevételeiben foglaltakra reagálva - fenntartva a magánszakértői véleményében leírtakat, rögzítette, hogy az engedélyezett tevékenységek egyenként is vizsgálhatóak voltak. Utalt arra, hogy a PE-06/KTF/1990-42/2021. számú határozatának azon megállapítása, hogy a sífutó- és szánkópályáknak nincs jelentős környezeti hatása, még nem zárja ki annak vizsgálatát, hogy az engedélyezéssel összefüggésben a tárgyi beruházási terület továbbra is betölti-e a védett terület kialakításakor, vagy Natura 2000 terület kijelölésekor neki szánt természetvédelmi funkciót.

[134] Dr. Mesterházy Attila magánszakértői véleményében - az alperes által feltett 1. kérdésre vonatkozóan - kiemelte, hogy az alperesi PE-06/KTF/1990-7/2021. számú engedély (határozat) alapján, a föld alatti kábelek és vezetékek fektetése, illetve a kapcsolódó felszíni létesítmények elhelyezése a helyszíni szemle alapján teljes egészében taposott, angolperjés gyepet érintett. A 2021. év őszén elvégzett gyepfeltörés és a vezetékek, kábelek fektetésének nyomai alig látszódtak. Mindössze a másfél méter széles hosszanti mélyedés emlékeztetett a tevékenységre. A vezetékek, kábelek elhelyezése után az árkokat betemették, a földet elegyengették. Később a nyílt felszín angolperje magjával szórták be. Jelenleg a nyomvonal nagy részén homogén angolperjés vegetáció alakult ki, mely gyakorlatilag nem különbözik a környező növényzettől, tekintve, hogy az is angolperjés. A nyomvonal szegélyében, annak szélétől befelé 10-20 cm-re már néhány környezetben előforduló kétszikű faj (*Trifolium repens*, *Achillea collina*) spontán betelepült. A vezetékekhez kapcsolódó felszíni létesítmények is mind degradált, taposott angolperjés gyepen létesültek. A rendszeres taposást nagyon kevés faj tűri, ott jellemzően kozmopolita, alacsony növésű kétszikűek találhatók meg. Az egykori rétek fajai közül csak a mezei here (*Trifolium pratense*) és a réti imola (*Centaurea jacea*) maradt fenn. Védett növény előfordulása az ilyen jellegű élőhelyeken szinte kizárt, ezt a korábbi hatásbecslési dokumentáció is megállapította. A föld alatti kábelek és vezetékek fektetése, illetve a kapcsolódó felszíni létesítmények elhelyezése tehát rossz természetességű élőhelyeket érintett. A tevékenységgel érintett gyep 2-es Németh-Seregélyes természetességi kategóriába sorolható „(...) a természetes állapot erősen leromlott, az eredeti társulás csak nyomokban van meg, domináns elemei szórványosan, nem jellemző arányban fordulnak elő, tömegesek a gyomjellegű növények”. Sem a vezetéképítés, sem az azokhoz köthető felszíni létesítmények nem érintettek közösségi jelentőségű élőhelyet vagy közösségi jelentőségű faj élőhelyét, ezáltal a Natura 2000 jelölő fajok és jelölő élőhelytípusok

természetvédelmi helyzetére, illetve a Natura 2000 területre nem voltak hatással. A Budai-hegység Tájvédelmi Körzet, mint védett természeti terület állapotának és jellegének a természetvédelmi célokkal ellentétes megváltoztatását a vizsgált tevékenység nem okozta.

[135] Dr. Mesterházy Attila magánszakértői véleményében - az alperes által feltett 2. kérdésre vonatkozóan - utalt arra, hogy a korábbi hatásbecslési dokumentáció a sí- és szánkópálya üzemeltetésével járó várható hatásokat több pontban részletezte. Ezek a hatások alapvetően két csoportra oszthatók. Az egyik a beruházáshoz kapcsolódóan megnövekedő látogatóforgalom hatásai. A pályák működésének idején napi 1500 fő forgalommal számolnak, ami a jelenleginél jóval több. Ez a forgalomnövekedés elsősorban a taposás növekedésével jár. Mivel azonban a hóagyúzásnak köszönhetően a talajt műhó fogja nagyrészt borítani, az a látogatók taposását nagyrészt felfogja, így az alatta lévő gyep károsodása nem várható. A kevés hóval borított szegélyeken viszont a gyalogos forgalom a gyepet tovább degradálja. Fagyponthoz ugyanis a nedves talajon a nyugalmi állapotban lévő növények könnyen kifordulnak a helyükről így a rendszeresen használt és hóval nem, vagy csak kevésbé borított részekben a nyílt felszín kialakulásának esélye megnő. Különösen igaz ez a pályák működésének befejezése után, amikor a hó elolvad és a talaj még nem szárad ki. Ez az időszak akár 1-2 hétig is eltarthat, ezalatt az időszak alatt a gyep taposásra nagyon érzékeny, még akkor is, ha azt jelenleg is döntően taposástűrő fajok alkotják. Az így keletkező nyílt foltokon főleg pionír növények és gyomok jelennek meg, melyek a vegetációs időszakban sem biztos, hogy záródni tudnak, mivel a rendszeres látogatóforgalom a termőhely folyamatos bolygatását fenntartja. Ilyen, stabilan fennmaradó nyílt foltok más sípályákon is láthatók, főleg a nagyobb meredekségű részekben. Ezeket a foltokat tavaszi fűvetéssel, a forgalom előli ideiglenes elzárással lehet megszüntetni. Ellenkező esetben az erózió fenntartja, sőt növelni fogja a nyílt foltok méretét, míg a lehordott talaj az alatta lévő gyepeket gyomosítja. A másik zavaró hatáscsoport a pályák üzemelésének hatásai, mint a fényszennyezés és a hóagyúzás következtében megnövekedett hótakaró. A sífutó pálya mentén 55, a szánkópálya mentén 16 kis fényerejű LED izzókkal ellátott fényforrást telepítenek, melyek kizárólag a téli időszakban üzemelnek, azon kívül pedig leszerelik őket. A téli időszakban naponta mintegy 8 óra tartamban várható mesterséges megvilágítás a döntően ilyenkor nem aktív állapotokra várhatóan nem fejt ki negatív hatást. A területen megnövekedett hóborítás a jelenleginél nagyobb vízhatással jár a pálya vegetációjára. A hótakaró a pályák üzemelése idején az alatta lévő vegetációt megóvjaa a taposástól, viszont olvadás közben és után a gyep sérülékenyebb lesz, mivel több hétig akár a talaj felső része vízzel telített állapotba kerül. Feltehetőleg önmagában a megnövekedő időszakos vízhatás a gyep struktúrájában változásokat nem fog eredményezni, mivel víztűrési szempontjából az ott található fajok tágtűrősek. A vízhatás leginkább a taposással együtt fejthet ki degradáló hatást, de ennek mértékét előzetesen nem lehet megállapítani. Jelenleg a sí- és szánkópálya nem üzemel, így azok hatása nem is mérhető. Mivel a pályák növényzete már jelenleg is degradált, taposástűrő növényekből álló vegetációval borított, így annak állapotán a pályák működése várhatóan sokat nem fog rontani, inkább a jelenlegi állapot stabilizálódása várható, kisebb nyílt talajfelszín kialakulásával. A pályák üzemelésével érintett területen nincsenek közösségi jelentőségű élőhelyek vagy közösségi jelentőségű faj élőhelyei, ezáltal a Natura 2000 jelölő fajok és jelölő élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére, illetve a Natura 2000 területre nem lesznek hatással. A Budai-hegység Tájvédelmi Körzet, mint védett természeti terület állapotának és jellegének a természetvédelmi célokkal ellentétes megváltoztatását a tevékenység nem fogja okozni.

[136] Dr. Mesterházy Attila magánszakértői véleményében - az alperes által feltett 3. kérdésre

vonatkozóan - rögzítette, hogy a vezeték, a hóágyúk és a lámpák építéséhez markológépekre és teherautók behajtására volt szükség. A helyszíni bejárásán megállapította, hogy a munkagépek a Sport Hotel felől, egy meredek betonúton közelítették meg a tervezési terület. Magán a tervezési területen a munkagépek nyomai nem látszódtak, így azok vegetációra történő hatása sem volt érzékelhető. A gépek nyomai a betonút végénél voltak láthatók, kb. 7 m hosszúságban a tervezési területen kívül. A keréknyomokban és a környezetükben lévő bolygatott élőhelyeken nyílt felszínek alakultak ki, döntően ruderalis vegetációval (*Solanumnigrum*, *Setariaverticillata*, *Desucrainiasophia*, *Galinsogaparviflora*, *Amaranthusalbus*, *Impatiensparviflora*, *Lappulasquarrosa*), néhány taposástűrő fajjal (*Loliumperenne*, *Trifoliumrepens*, *Polygonumaviculare*). A munkagépek hatása azonban csak a tervezési területen kívül, a Sport Hotel környezetében észlelhető, míg a beruházással érintett helyszínen a nyomokat tökéletesen eltüntették, a vezeték és a létesítmények környezete nem mutatott heterogenitást, mindenütt az angolperje dominanciájával jellemezhető vegetáció volt látható. Ez alapján a területen végzett munkákhoz kötődő gépjármű behajtás nem volt hatással az érintett Natura 2000 területen élő jelölő fajok és jelölő élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére, illetve a Natura 2000 területre. Nem befolyásolta a Budai-hegység Tájvédelmi Körzet állapotát. A gépjárművek jövőbeni hatása nem értékelhető, mivel az több tényezőtől (gyakoriság, gépjármű típusa, időjárás) is függ. Álláspontja szerint száraz időszakban a munkagépek mozgása a vegetációra minimális hatással lesz, mivel ott már jelenleg is a taposástűrő lágyszárúak dominálnak. Probléma az esős időszakban, nedves talajállapot során adódhat, ilyenkor a munkagépek könnyen felszaggatják a gyepeket és ott pár évig egyéves gyomokból álló ruderalis vegetáció alakulhat ki. A regeneráció azonban könnyen végbemegy, különösen akkor, ha - mint azt a vezeték nyomvonalán tették - fűmagvetéssel azt segítik.

[137] Dr. Mesterházy Attila magánszakértő a 2023. április 11. napján kelt nyilatkozatában - a felperes észrevételében foglaltakra reagálva - fenntartva a magánszakértői véleményében leírtakat rögzítette, hogy a beruházási területen nem élnek közösségi jelentőségű fajok, így azok vizsgálatának a továbbiakban nem lett volna értelme. Másrészt az érintett Natura 2000 területen élő jelölő fajok jó természetességű élőhelyekhez kötődnek, így a vegetáció állapotából gyakorlatilag ezek jelenlétét is lehet predesztinálni vagy kizárni. Álláspontja szerint e két megállapításból is látszik, hogy a beruházás hatásainak értékeléséhez az élőhelyek állapota, az azokban történt változások vizsgálata kulcsfontosságú információkat adott. A kijelölésnél az volt a cél, hogy olyan összefüggő területek keletkezzenek, melyek jelölő értékeket nem tartalmaznak. Ez alapján számos olyan élőhelyfolt is található egy lehatárolt területen belül, ami nem számít az adott időpontban jelölőnek, de kivétele az egység megtartása miatt értelmetlen lett volna.

[138] A bíróság - a felperes második kereseti kérelme körében már kifejtettekre visszautalással - mindenekelőtt kiemeli, hogy az alperes által az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása részeként meghozott PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat egy végleges közigazgatási hatósági döntés, így az abban foglaltakat a jelen perben már nem lehet vizsgálni, a bíróság egyúttal az ott tett hatósági megállapításokhoz kötve volt. Mindezekből következően a bíróság a felperesnek a keresete részeként az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozattal összefüggésben, a negyedik kereseti kérelmével összefüggésben megfogalmazott kereseti indokait a jelen perben nem tudta megvizsgálni, annak - anyagi jogerő szempontjából is - véglegessé válására tekintettel.

[139] A bíróság a tekintetben azon kiindulópont vonatkozásában osztotta az alperes perbeli védekezését, hogy az alperes is - a tárgyi beruházással összefüggésben - a korábban

meghozott hatósági döntéséhez szintén kötve volt. Egyúttal figyelemmel azon tényre, hogy az alperes, az alperesi érdekelt által előterjesztett három egyedi kérelme tárgyában a kérelmének helyt adott, így a bíróság következtetése szerint az alperesi terület igénybevételi határozatban, a gyepfeltörési határozatban, valamint a közlekedési határozatban a védett természeti terület(ek) és a védett természeti érték(ek) védelme (védelmi szintje) vonatkozásában megfogalmazott természeti feltételrendszernek minimum ki kell és ki kellett elégítenie az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozatban foglalt természeti feltétel (-és kikötés) rendszerben foglalt különös előírásokat. Ezt meghaladóan ugyanakkor a bíróság következtetése szerint a jelen per tárgyát képező ügyben, az egyesített per részeként, a felperes által előterjesztett negyedik kereseti kérelem vizsgálatával összefüggésben az volt az alapvetően vizsgálandó kérdés, hogy ezt meghaladóan az alperes által meghozott és a keresettel támadott mindhárom alperesi határozat - figyelemmel a Tvt. 38. § (1) bekezdés b), c) és j) pontjában foglaltakra, egyúttal tekintetbe véve a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésében, 10. § (1), (7) bekezdésében, valamint a Tvt. 5. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakat -, megfelel-e annak, hogy a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésében deklarált cél: azaz a Natura 2000-es jelölő fajok és élőhelytípusok (kedvező) természetvédelmi helyzete megőrződik-e, és egyúttal a természeti terület természeti állapota fenntartódik-e; amely figyelemmel a Tvt. 5. §-ában nevesített alapelve, azt is magában foglalja, hogy a biológia sokféleség fenntartása mellett, a veszélyhelyzet kialakulása megelőzésére is szolgáljon.

[140] A bíróság a felperes valamennyi keresete, és ezen belül negyedik kereseti kérelmének vizsgálata körében egyrésztől visszautal arra, hogy a felperes ezen kereseti kérelme részeként 13 db, a védett/védendő természeti területtel és természeti értékekkel kapcsolatos körben tett kereseti indokokat és tényállításokat, egyúttal indítványozta a perben az általa megjelölt kereseti indokok alátámasztása körében - magánszakértő bevonásával - szakértői bizonyítás lefolytatását. A bíróság visszautal arra, hogy az alperes a perben megtartott első tárgyaláson az alperes által, egyrésztől a felperes negyedik kereseti kérelméhez is kapcsolódóan, másrésztől az alperesi határozott jogszerűségének alátámasztása körében, a maga részéről a szintén magánszakértői bizonyítás lefolytatását indítványozta az ügyben.

[141] A bíróság kiemeli, hogy a felperes indítványára a perbe bevont magánszakértő egyrésztől mindösszesen a tárgyi beruházási terület vonatkozásában az 1 db sífutópálya és 2 db szánkópálya területén, a mesterséges hó gyártásával és előállításával összefüggésben kialakítandó hótakaró olvadásával, és az olvadáskor keletkező víz eróziós hatásaival; másodrészről az ugyanezen pályák alapjául szolgáló védett természeti terület mikrodomborzatának megőrzésével, és alapvetően ezen terület gyeprészeinek védelmével; harmadrészről az alperesi igénybevételi határozat természetvédelmi feltételrendszere részét képező 4., 14. és 15. számú feltételeivel (kikötéseivel) összefüggő, azaz a sífutó és szánkópályák kivitelezésével összefüggésben a fák kivágásával és cserjék eltávolításával összefüggő; negyedrészről a hivatkozott 3 db pálya látogatottságából eredő zavaró hatásokkal; ötödrészről a hivatkozott 3 db pálya világításával; hatodrészről a 3 db pálya működtetésével összefüggésben keletkező hanghatásokkal, azok mérséklését célzó előírásokkal; hetedrészről a Budapest, XII. kerület 11/B, 11/E2, 17/C, 17/D jelű erdőrészekben a denevérodúk kihelyezésével; továbbá nyolcadrészről a természetvédelmi és rekreációs funkciók együttes megvalósíthatóságával összefüggő kérdéskörökkel foglalkozott.

[142] A bíróság megállapítása szerint, figyelemmel a felperesnek az egyesített perben előterjesztett ezen kereseti kérelmében kifejtettekre, e körben az általa megtett tényállításokra, továbbá a

perben lefolytatott magánszakértői (felperesi, alperesi magánszakértői) bizonyításra alapítottan a felperesi magánszakértő - a felperes kereseti állításaival összefüggésben - az alperesi határozat jogszerűségének vizsgálhatósága körében a tárgyi beruházási terület vonatkozásában az 1 db sífutópálya és 2 db szánkópálya területén, a mesterséges hó gyártásával és előállításával összefüggésben kialakítandó hótakaró olvadásával, és az olvadáskor keletkező víz eróziós hatásaival (1. kérdéskör); az ugyanezen pályák alapjául szolgáló védett természeti terület mikrodomborzatának megőrzésével, és alapvetően ezen terület gyeprészeinek védelmével (2. kérdéskör); a hivatkozott 3 db pálya látogatottságából eredő zavaró hatásokkal (4. kérdéskör); a hivatkozott 3 db pálya világításával (5. kérdéskör); továbbá a 3 db pálya működtetésével összefüggésben keletkező hanghatásokkal, azok mérséklését célzó előírásokkal (6. kérdéskör) összefüggésben tett az alperesi határozat jogszerűségére kihatóan érdemben vizsgálható megállapításokat, és arra alapított következtetéseket.

[143] Ezt meghaladóan a bíróság megállapította, hogy figyelemmel a felperesnek az egyesített perben előterjesztett ezen kereseti kérelmében kifejtettekre, e körben az általa megtett tényállításokra, továbbá a perben lefolytatott magánszakértői (felperesi, alperesi magánszakértői) bizonyításra a felperesi magánszakértő - a felperes kereseti állításaival összefüggésben - az alperesi határozat jogszerűségének vizsgálhatósága körében az alperesi igénybevételi határozat természetvédelmi feltételrendszere részét képező 4., 14. és 15. számú feltételeivel (kikötéseivel) összefüggő, azaz a sífutó és szánkópályák kivitelezésével összefüggésben, a fák kivágásával és cserjék eltávolításával összefüggő (3. kérdéskör); a Budapest, XII. kerület 11/B, 11/E2, 17/C, 17/D jelű erdőrészekben a denevérodúk kihelyezésével (7. kérdéskör); továbbá a természetvédelmi és rekreációs funkciós együttes megvalósíthatóságával összefüggő (8. kérdéskör) vonatkozásában az alperesi határozat jogszerűségére kihatóan érdemben vizsgálható, konkretizált megállapításokat, és arra alapított következtetéseket nem tett, az ide tartozóan megtett felperesi magánszakértői véleményben foglaltakat a bíróság feltételezésekre alapított szakértői következtetésnek minősítette.

[144] A bíróság - a szakértői bizonyítás keretein belül, a felperesi magánszakértő által megjelölt 1. kérdéskör vonatkozásában - a perben lefolytatott magánszakértői bizonyítás részeként egyetértett azzal, a felperesi magánszakértő helytállóan világított rá, hogy a 3 db pálya területén előállított hó után keletkező hólé és adott esetben az ezzel egyesülő csapadékvízzel, az ezek elvezetésére vonatkozó kritériumok nem kerültek kidolgozásra sem az engedélyezési dokumentációban, sem az alperesi igénybevételi határozat részeként. A bíróság visszautal rá, hogy a kiegészített Dokumentáció 42. és 44. oldalán, annak 5.2.2. Felszín alatti közeget, felszín alatti vizet érő hatások alpontja, és 5.3.2. Talajt és tájat érő hatások alpontja alatt a kiegészített Dokumentációt készítő cég mindösszesen azt rögzíti, hogy „(...) A lejtésviszonyokat figyelembe véve csak a szánkópálya esetében várható a többletvíz nagyobb hányadának távozása, felszíni lefolyása a Tündérhegyi út felé lejtő erdőterületek felé. Itt viszont az erdős területen nem várható eróziós árkok kialakulása. A szánkópálya esetében - valamelyest nagyobb (de korántsem nagy) lejtésviszonyokból adódóan - könnyebben előfordulhat a hólé lefolyása, de eróziós károkkal megítélésünk szerint itt sem kell számolni (ennek ellenére a hatáscsökkentő intézkedések között erre vonatkozó teendőket is javasolunk)”, amely dokumentációban foglalt szakmai következtetésre az alperes által, az előzetes vizsgálati eljárás részeként meghozott PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat, annak 16. oldalán mindösszesen visszautal, de a hivatkozott alperesi előzményi határozat a természetvédelmi kikötésrendszer részeként a hivatkozott kérdéskört nyitva hagyja, nem rendezi.

- [145] Tekintettel azon tényre, hogy a peres felek és az alperesi érdekelt által vitatottan elkészített, kiegészített Dokumentációból, valamint a tárgyi engedélyezési dokumentációból kinyerhetően a peres felek és az alperesi érdekelt által sem vitatottan a 3 db pálya környezetében viszont találhatóak Natura 2000 közösségi jelentőségű növényfajok és jelölő helyek, (és egyébiránt a más hazai jogszabály által védett vagy fokozottan védett élőhely(ek) is - pl. más, hazai jog szerint védett kökőrcsin félek) a felperes keresete és a szakértői bizonyítás részeként helytállóan hivatkozott arra, - e körben a perben lefolytatott felperesi magánszakértői bizonyítás alátámasztotta -, hogy a 3 db pálya területén lévő hólé, az ezen területekre adott esetben hirtelen lezúduló csapadékvízzel együtt, a nagy mennyiségű víz elvezetésére sem az engedélyezési dokumentáció, sem az alperesi igénybevételi határozat nem ad megfelelő választ, pontosabban ezen kérdésekkel nem is foglalkozik; az alperes perbeli védekezése szerint a Tündérhegyi út felé lejtő erdőterületek ezen hólé és csapadékvíz mennyiséget - kvázi - „felfogják”.
- [146] A bíróság ide tartozóan utal arra, hogy ezen problémával egyébiránt az alperesi magánszakértő is foglalkozott. Az alperesi magánszakértő véleményében rávilágított arra, hogy a hóolvadás közben és utána a gyepek sérülékenyebb lesz. Ennek élővilágvédelmi szempontból azért van jelentősége, mert a hirtelen összegyűlő nagy mennyiségű víz a gyepek sérülékenyebbé teheti, elindíthatja a gyepek és a talaj erózióját, valamint ezáltal sértheti a pályák környezetét, - amelynek problematikájára kifejezetten utalt az alperesi magánszakértő a magánszakértői véleményében (magánszakértői vélemény 2. kérdés, 6. oldala) - és amely hatásmechanizmus az alperesi magánszakértő következtetése szerint is megnöveli - a 3 db pálya területén kívül, de hangsúlyozottan a tárgyi beruházási területen belül, - a nyílt felszínek kialakulásának esélyét, amely növényvilág-védelmi és az élőhely-védelmi szempontból alkalmassá teszi az ekként sérült földrészeket arra, hogy az így keletkezett nyílt foltokon pionír növények és gyomok jelenjenek meg; amely figyelemmel a tárgyi beruházási területen, nem csak közvetlenül a 3 db pálya területén, hanem várhatóan a 3 db pálya területén kívül található további védett természeti területekre (pályák környezete), a nem vitatottan, év közben (azaz nem csak az őszi végi, téli, kora tavaszi időszakban) rendszeres látogató forgalom várható növekedésére tekintettel, a természetes állapot folyamatos bolygatását tartja fenn, és veszélyeztetheti ezen védett, közösségi jelentőségű jelölő növényfajokat és jelölő helyeket. Ezáltal a bíróság következtetése szerint az alperesnek a tárgyi megelőző eljárás lefolytatása során az extrém mennyiségű víz kezelésére és erózió mentes elvezetésére, adott esetben műtárgy(ak) tervezetetésére vonatkozóan - a 3 db pálya környezetében található, legalább a Natura 2000 területen fekvő kiemelt közösségi jelentőségű növényfajok és jelölő helyek hólével illetve egyesülő csapadékvíz elleni védelme, a veszélyhelyzet megelőzése érdekében, tekintetbe véve természetbeni fekvésüket - az engedélyezési dokumentáció kiegészítésével, a Natura 2000 területen fekvő kiemelt közösségi jelentőségű növényfajok és jelölő helyek tételes számba vételén túlmenően, az ide vonatkozó feltételrendszert is ki kellett volna dolgoztatnia, és meg kellett volna határoznia, amelyre a megelőző eljárás lefolytatása során nem került sor.
- [147] A bíróság ide tartozóan még utal arra, hogy ugyancsak alaposnak minősítette a felperesi magánszakértőnek a villámárvizekkel összefüggésben, ezen kérdéskör kapcsán rögzítetteket. Figyelemmel egyébiránt a közép-európai térséget, így hazánkat is érintő, hazánkban alapvetően néhány éve, új természeti jelenségként jelentkezően, az észak-déli légáramlás alapvetően előtérbe helyezésével összefüggő kedvezőtlen hatásokra, amely - klímaváltozással összefüggő - jelenségből következik, hogy a felperesi magánszakértő véleményében

hivatkozott, más néven ritka gyakoriságú villámárvizek jelenségével nemcsak az egyébiránt tavasz végi, nyár eleji (népi hagyomány szerint a Medárd-nap körüli) esőzések esetén, hanem az egyébként friss jelenségeként az év további időjárási szakáiban, ekként ős végén, télen, és kora tavasszal is lehet és kell - az eljáró hatóságnak is - számolni. Mindezekre tekintettel a bíróság a felperesnek - a perben lefolytatott szakértői bizonyításra alapítottan - az 1. kérdéskörrel összefüggő kereseti indokát alaposnak minősítette.

[148] Ezt követően a bíróság a szakértői bizonyítás keretein belül, a felperesi magánszakértő által megjelölt 2. kérdéskört vizsgálta meg. A bíróság a felperesi magánszakértői bizonyítás keretein belül, figyelemmel a már felhívott Tvt. 1., 5. §-ában foglaltakra, hangsúlyozza, hogy a Tvt. 38.§ (1) bekezdése szerinti egyes természetvédelmi hatósági engedélyezési eljárás lefolytatásának célja - többek között - a védett természeti értékek és terület védelme, jellegének megőrzése, amelybe a bíróság következtetése szerint a mikrodomborzat (intézménye) is beleértendő. A bíróság mind a felperesi, mind az alperesi magánszakértői bizonyításra visszautalással rögzíti, hogy a felperesi magánszakértői bizonyítás részeként - ellentétben az alperesi magánszakértői bizonyítással, és az általa tett szakvéleményi lelettel összefüggésben - arra vonatkozó tény vagy adat nem merült fel, hogy a tárgyi beruházási területen, de kizárólag az 1 db sífutópálya, valamint 2 db szánkópálya, azaz a 3 db pálya alatti mikrodomborzati részekben a Natura 2000 közösségű jelentőségű jelölő növényfaj vagy jelölő élőhely található, erre nézve tény vagy adat a perben nem merült fel.

[149] A perben felkért felperesi magánszakértő ide vonatkozóan megtett észrevételében egyébiránt utalt annak tényére, hogy a tárgyi beruházási területen belül, egyébiránt az 1 db sífutópálya és a 2 db szánkópálya kialakításához kivitelezési munkák: így a szükséges gyepfeltörési, valamint ahhoz kapcsolódó víz- és elektromos energia közmű vezetési munkák elvégzésére az alperes által meghozott alperesi igénybevételi és gyepfeltörési határozat alperes érdekelt általi kézhezvételét követően sor került, így módszertani szempontból egyébiránt is „(...) gyenge lábakon állt volna bármilyen felmérés.”. Egyúttal a bíróság hozzáteszi, a kérdéses területek mikrodomborzata szempontjából az alperesi magánszakértő - az alperesnek az 1. kérdésre adott válasza részeként - alapvető jelleggel és részletesen foglalkozott a 3 db pálya mikrodomborzatán fellelhető gyep jellegével, - megállapítva, hogy ezen gyep döntő részt angolperjés jellegű, állapotát tekintve 2-es Németh-Seregélyes természetességi kategóriába sorolható gyep.

[150] A bíróság ugyanakkor hozzáteszi, hogy az alperesi magánszakértő egyébiránt az alperesi érdekelt bejelentése szerint a 3 db pálya kialakításához és működtetéséhez kapcsolódóan szükségessé váló víz- és elektromos energia rendszer kivitelezését - azaz az alperes által a terület igénybevételének és a gyep feltörésének engedélyezése tárgyában meghozott határozat Ákr. szerinti véglegessé válását - követően vizsgálta meg a tervezett, 3 db kiemelt igénybevételi helyszínt és közötté a gyep állapotát. Mindezekre tekintettel a bíróság megállapította, hogy egyébiránt az alperes által felkért magánszakértő a 3 db pálya alatti mikrodomborzattal, illetve területtel összefüggő, a gyepre vonatkozó megállapításait akként tette meg, hogy azok figyelemmel a Kp. 85. § (2) bekezdésében foglaltakra az alperesi igénybevételi határozat meghozatalát követő ténybeli körülményeket rögzítenek.

[151] Ezt meghaladóan ugyanakkor a bíróság osztotta a felperesi magánszakértői vélemény azon megállapítását, hogy a 3 db pálya alatti mikrodomborzati viszonyokról, az annak határozathozatalkori rögzítésére szolgáló bizonyíték nem keletkezett, amely szakértői tényállítást a perben sem az alperes, sem az alperesi érdekelt nem vitatta. Mindezen tényre,

valamint figyelemmel a Tvt. 5. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakra, a tárgyi beruházási területen belül, az igénybevétellel elsődlegesen érintett 3 db kiemelt igénybevételi helyszín (3 db pálya) mikrodomborzati viszonyainak megőrzése érdekében, és egyúttal az alperesi igénybevételi határozat természetvédelmi feltételek 7. pontjához kapcsolódóan, annak végrehajthatósága, ellenőrizhetősége és vizsgálhatósága céljából a felperes idevonatkozó kereseti indokát alaposnak minősítette.

[152] Ezt követően a bíróság a szakértői bizonyítás keretein belül, a felperesi magánszakértő által megjelölt 4. kérdéskört vizsgálta meg. A felperes keresete részeként és a felperesi magánszakértő - a szakértői bizonyítás keretein belül - rögzítette, hogy az alperesi igénybevételi határozatból kitűnően a pályák napi használata reggel 6 órától este 22 óráig engedélyezhető. A létesítmény a jelenlegi helyzethez képest új látogatókat vonz, amelyre nézve az alperesi igénybevételi határozat természetvédelmi feltételrendszere, annak 9. pontja alatt utalást tesz. Tekintettel azonban arra, hogy a látogatói létszám nem esik természetvédelmi szempontú korlátozás alá, ekként a felperes következtetése szerint az üzemeltetési időszakkal együtt, erről csak szükség szerint kell gondoskodni. A felperesi magánszakértő következtetése szerint az alperesi igénybevételi határozat természetvédelmi feltételrendszere 30. pontja alatt, az alperesi határozatban meghatározott feltétel ezen formában szakmai szempontból értelmetlen és céltalan, a korlátozás fontos részletszabályai pedig hiányoznak.

[153] Az alperes perbeli védekezése, az alperesi igénybevételi határozattal összefüggő védirata részeként utalt arra, hogy a látogatószám felülvizsgálatát az alperes az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat meghozatala, azaz a megismételt előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása során elvégezte; ekként erre, valamint azon szabályozási körülményre is tekintettel, hogy az ilyen típusú rendelkezéseket - a Tvt. 36. § (4) bekezdésében, valamint a 3/2008. KvVM rendeletben szabályozott, a nemzeti parki igazgatóság által előkészített és - az előzetes egyeztetést követő felterjesztés után - a környezetvédelmi és vízügyi miniszternek megküldött természetvédelmi kezelési tervben kell szabályozni (ld. 3/2008. KvVM rendelet melléklet 3.1. pontban foglalt „látogatás” alcím), így az erre vonatkozó szabályokat egy általános érvényű szabályzat fogja megállapítani, ezért e kérdés ismételt határozatba foglalása joghatással nem járt volna.

[154] A bíróság e körben jelentős részben osztotta az alperes perbeli védekezése részeként kifejtetteket. Tekintettel arra, hogy a Tvt. 36. § (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy „A természetvédelmi kezelési tervek készítésére, tartalmára, jóváhagyására, a terv készítésére kötelezettre vonatkozó szabályokat a miniszter rendeletben állapítja meg.”. Figyelemmel arra, hogy részben a Tvt. 36. § (4) bekezdésében, részben a Tvt. 85. § (2) bekezdés 14. pontjában foglalt felhatalmazás alapján a 3/2008. KvVM rendelet és annak melléklete állapítja meg, és rögzíti a melléklet 3.1. pontja alatt a tervezési területre való belépésre, illetve az ott-tartózkodásra vonatkozó előírások, korlátozások meghatározására vonatkozó szabályokat, így annak megállapítása és meghatározása nem a jelen per tárgyát képező engedélyezési eljárásra, hanem az adott természeti kezelési tervet jóváhagyó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés.

[155] Ezt meghaladóan ugyanakkor a bíróság rögzíti, hogy a bíróság a felperes keresete és az alperesi igénybevételi határozat keretei között - figyelemmel a peres felek és az alperesi érdekelt által az előzetes vizsgálati eljárás részeként, valamint a tárgyi megelőző eljárás lefolytatása részeként keletkezett kiegészített Dokumentációban és az engedélyezési

dokumentációban foglaltakra - észlelte, hogy a felperes keresetével összefüggésben az előzetes vizsgálati eljárásban meghozott alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat, valamint a tárgyi alperesi igénybevételi határozat között - a kiegészített Dokumentációra visszavezethetően - a látogatási időre tekintettel tartalmi ellentmondás feszül, és a pályák karbantartásának időtartamára vonatkozóan mai napig nincsenek előírások kiadva, figyelemmel az alábbiakra.

[156] Az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat alapját képező, az alperesi érdekelt által elkészített, kiegészített Dokumentáció 5.1.2. A létesítmény és környezete cím alatti 5.1.2.3. Üzemvitel alatti része - az alperes igénybevételi határozatban rögzítettekhez képest, attól eltérően - az alábbiak szerint fogalmaz: „5.1.2.3. Üzemvitel A létesíteni kívánt sífutó- és szánkópálya a látogatókat 6-24 óra közötti időszakban fogadja, ezt követően, ha szükséges éjjel 3 óra között pályakarbantartás folyik. A nap további részeiben a létesítmény zárva tart, annak területén munkavégzés nem fog történni.” (kiegészített Dokumentáció 51. oldala). Egyébiránt ehhez képest a kiegészített Dokumentáció 5.1.1. A megvalósítás, üzemeltetés környezeti hatása - 5.1.1.1. Üzemi zaj cím alatti rendelkezése - többek között - a pályakarbantartás időbeli tartalmáról, és ütemezése időpontjáról, az előzőektől részben eltérően, az alábbiak szerint fogalmaz: „5.1.1.1. Üzemi zaj A létesíteni kívánt sífutó- és szánkópálya a látogatókat 6-24 óra közötti időszakban fogadja, ezt követően éjjel 2 óráig pályakarbantartás folyik. A nap további részeiben a létesítmény zárva lesz, annak területén munkavégzés nem fog történni.” (kiegészített Dokumentáció 61. oldala). A bíróság megállapította, hogy ezen, kizárólag a szakmai anyagokban rögzítettekhez képest az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat, annak 18. oldalán mindösszesen azt rögzíti - a látogatási idő vonatkozásában, a kiegészített Dokumentációra visszautalással -, hogy „A sífutópálya tervezett látogató létszáma -400 fő/nap. Kizárólag előre megváltott bérlettel lesz használható. A bérleteket kiadó számítógépes rendszer a pálya terheltségének megfelelően koordinálja a sportolók egyidejű mennyiségét. Ezt alapul véve a napot 3 időszakra bontva (61F12h / 12h-18h / 18h-24h) időszakonként maximum 135 siberletet tervezünk kiadni.”. Rögzíti a bíróság, hogy a fentiekben rögzítettekhez képest az alperesi igénybevételi határozat a természetvédelmi feltételrendszer részeként, annak 24. pontja alatt az alábbiakról rendelkezik: „24. A pályák napi használata csak 6:00 órától 22:00 óráig engedélyezhető.”; ugyanakkor mind az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat, mind az alperesi igénybevételi határozat a természetvédelmi feltételrendszer részeként a pályakarbantartásra vonatkozó kérdéskört nyitva hagyja, nem rendezi, arról nem rendelkezik, amely tény a bíróság megállapítása szerint, tekintettel a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésében, 10. § (1), (7) bekezdésében, valamint a Tvt. 5.§ (1)-(2) bekezdésében foglaltakra, sérti a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésében deklarált cél, célrendszert. Mindezekre tekintettel, és egyúttal figyelemmel arra, hogy a pályakarbantartás, mint az üzemeltetési tevékenység folyamat egy része a 3 db pálya világítására is hatással van, az ezen hatásokkal összefüggő körülmények vizsgálatára is tekintettel indokolt, hogy az alperes a terület igénybevételére vonatkozó természetvédelmi hatósági engedélyezési eljárás lefolytatása részeként állapítsa meg az 1 db sífutópálya, valamint a további 2 db szánkópálya működtetésével összefüggésben, a pályakarbantartásra, annak időbeli kereteire vonatkozó szabályokat, a védett természeti terület jellegére és a védett természeti területen található természeti értékekre tekintettel.

[157] Ezt követően a bíróság a szakértői bizonyítás keretein belül, a felperesi magánszakértő által megjelölt 5. kérdéskört vizsgálta meg. A bíróság a tényekre visszautalással rögzíti, hogy az alperes az igénybevételi határozat, természetvédelmi feltételrendszere 24. pontja

alapulvételével a pályák napi használatát 6:00 órától este 22:00 óráig engedélyezte; ugyanakkor a világítás vonatkozásban sem az alperes által az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása részeként meghozott alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat, sem az alperesi igénybevételi határozat részeként napi időkorlát nem került megállapításra, amelynek javaslata és a szabályozás hiánya, tekintettel a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésében, 10. § (1), (7) bekezdésében, valamint a Tvt. 5. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakra, alapvetően sérti a 275/2004. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésében deklarált cél, célrendszert a védett, védendő állatvilágra tekintettel.

[158] A bíróság ide tartozóan - a felperes kereseti érvelésével és a felperesi magánszakértői következtetéssel egyezően - kiemeli, hogy egy sí- és szánkópálya megvilágítása bizonyosan nem akkor fejeződik be, amikor a látogatók elől a létesítmény napi szinten bezárásra kerül. A látogatási idő után ezeket a pályákat - éppen a műhó használatára és igénybevételére tekintettel - rendezni kell, hogy a következő nap a pályák újra használhatóak legyenek. Ezekhez a pályakarbantartási munkákhoz kapcsolódóan ugyanúgy szükséges a világítás biztosítása. Ezáltal a bíróság egyetértett a felperes következtetéseivel a tekintetben, hogy az alperesi igénybevételi határozatból nem állapítható meg, hogy a reggel 6 és este 22 óra közötti használat alatt a 3 db pálya rendbetételéhez szükséges időt is magába foglaló időtartamot kell érteni. Ezáltal az alperesnek az igénybevétel tárgyában meghozandó határozata (engedélyezés) részeként külön meg kellett volna határoznia a világítás napi időkorlátját is. A bíróság hangsúlyozza, hogy ezen szabályozásba nem kizárólag a kihelyezett világítótesteket (lámpákat) kellett volna bele érteni, hanem minden olyan, a tárgyi beruházás (működtetés) részeként alkalmazott gépet, eszközt és járművet is, amely világítás kibocsájtására alkalmas. Ez azt jelenti, hogy az alperesnek az alperesi érdekelti kérelem vizsgálata során akként kellett volna meghatározni a világítás össz napi időtartamát, és szabályoznia, hogy az figyelemmel a 3 db pálya környezetében található, a Natura 2000 területen fekvő közösségi jelentőségű állatfajok körére, és ezen állatfajok - időszakhoz kapcsolódó - életvitelére, életmódjára tekintettel, nem eredményezheti a Tvt. 5. § (1)-(2) bekezdésében deklarált cél, célrendszer teljesülését; és egyúttal az eljáró hatóság által, a határozatban meghatározott időszakban semmilyen a 3 db pálya üzemeltetéséhez kapcsolódó fényforrás nem működhet.

[159] A bíróság rögzíti, az alperesi érdekelt kérelméhez kapcsolódóan elkészített engedélyezési dokumentáció, annak 9. oldalán ugyan rögzíti a tárgyi beruházás részeként szóba jöhető, részben a Natura 2000 területen fekvő közösségi jelentőségű állatfajok, részben a hazai jog szerint védett (az engedélyezési dokumentáció szerint, kételtű és hulló) fajokat. Mindezekre, valamint a felperesnek a második kereseti kérelme vizsgálata körében már rögzítettekre is tekintettel, ugyanakkor a bíróság kiemeli, osztotta a felperesnek az arra vonatkozó kereseti indokát, hogy az ügyben eljáró hatóságnak az alperesi érdekelti kérelemmel összefüggésben a 3 db pálya világításának hatásaival össz szempontból és teljeskörűen foglalkoznia kell. Ezáltal a bíróság következtetése szerint az alperesi érdekelt kérelmének - mivel az a terület igénybevételével összefüggésben, az üzemeltetési kérdésekkel is foglalkozik - alkalmasnak kell lennie arra, hogy - a már felhívott és részben vizsgált nyugati piszedenevérek életvitelén, és életmódján túlmenően - a beruházási területen kijelölt 3 db tervezett pálya világításának hatása körében vizsgálja ezen denevérfaj, valamint a további Natura 2000 közösségi jelentőségű állatfajokat a tekintetben, hogy figyelemmel a 3 db pálya működtetésének időszakára (késő őszi, téli, kora tavaszi) a pályák világítása - különböző, vizsgálandó világítási időtartamokban - ezen állatfajok életére egyáltalán kihat-e, az alapvető életmódjukon és szokásaikon változtat-e; és amennyiben igen, milyen irányban, teljeskörű javaslatot adva a pályák világítása össz napi időtartamára, a karbantartási időtartamot is

beleértve.

[160] Egyebekben a bíróság - a felperesi magánszakértői, a 3 db pálya világitásának hatásaival foglalkozó kérdésköre részében, a mozgásérzékelővel összekötött megvilágítással, annak vizsgálatával kapcsolatos észrevételével összefüggésben - kiemeli, hogy a bíróság megállapítása szerint az alperes az általa meghozott igénybevételi határozat természetvédelmi feltételek 25. pontjának utolsó mondata részeként akként rendelkezett mozgásérzékelésen alapuló fényerő szabályozásról, hogy arra akár az előzetes vizsgálati eljárás részeként elkészített, kiegészített Dokumentációt, akár a tárgyi megelőző eljárás lefolytatása során elkészített engedélyezési dokumentációt készítő cég, az adott dokumentációban kitért volna, és egyáltalán ezen „műszaki megoldást”, annak alkalmazását, előnyét avagy éppen hátrányát a számba vett állatfajok életvitelével, életmódjával és szokásaikkal összefüggésben vizsgálta volna; amely rész kérdéskör vizsgálatát a bíróság következtetése szerint az előző bekezdésben foglaltak alapulvételével az alperesi érdekelt által előterjesztett, a terület igénybevételére irányuló kérelem vizsgálata részeként el kellett volna végezni, arra sort kellett volna keríteni; ugyanakkor ezen rész vizsgálatok elvégzésére azonban a tárgyi megelőző eljárás lefolytatása során nem került sor. Ezekre tekintettel a bíróság a felperesnek a 3 db pálya megvilágításával összefüggő kereseti indokait alaposnak minősítette.

[161] Ezt követően a bíróság a szakértői bizonyítás keretein belül, a felperesi magánszakértő által megjelölt 6. kérdéskört vizsgálta meg. A bíróság a tárgyi beruházási terület és azon belül a 3 db pálya területe igénybevételével, a működtetéssel kapcsolatos zajhatások vizsgálata kapcsán rögzíti, hogy azzal összefüggésben, a zajhatások vizsgálhatóságával és mérséklésével összefüggésben egyébiránt sem az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat, sem az alperesi igénybevételi határozat - a természetvédelmi feltételrendszer 18. pontja kivételével - konkrét feltétel-rendszert nem írt és nem ír elő. Az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat, annak 18. oldalán mindösszesen - a kiegészített Dokumentációra visszautalással - azt rögzíti, hogy „(...) A hóágyúk és ratrakok keltette zajhatás jelentősen csökkenthető ún. silent (csendes) típusú berendezések alkalmazásával, amelyek bár drágábbak, de az ilyen védett környezetben jelentősen kisebb zavaró hatásokat okoznak.”. Ezt meghaladóan az alperesnek a terület igénybevétele tárgyában meghozott határozata, a természetvédelmi feltételek 18. pontja részeként mindösszesen azon feltételt fogalmazza meg, hogy „18. A PE-06/KTF/06961/2021. számon folytatott előzetes vizsgálati eljárás során benyújtott Natura 2000 hatásbecslési dokumentációban P3-P6, P9, P13, P15 és 1.7-1.10 kóddal megjelölt helyeken úgynevezett „silent” típusú hóágyú használata szükséges a közelben található teelő denevér kolóniák védelme érdekében.” - amely feltétel a bíróság megállapítása szerint is a 3 db pálya közelében teelő denevérpopulációk megébredésével, annak megakadályozásával összefüggő, a denevérpopulációk életvitele védelmével összefüggő kikötésnek tekintendő.

[162] Ugyanakkor a bíróság - figyelemmel a védett természeti területen található értékek védelme elsődlegességére - egyetértett a felperes kereseti érvelésével a tekintetben, hogy figyelemmel a Natura 2000-es jelölő fajok (e helyütt állatfajok) természetvédelmi helyzete megőrzése követelményére, és ezzel összefüggésben, az adott területen - itt a 3 db pálya közelében fennmaradt erdőrészekben - megfigyelhető biológiai sokféleség fenntartása követelménye érvényesülésére, a Tvt. 5. §-ában és a 274/2005. Korm.rendelet 4. § (1) bekezdésében nevesített alapvető célok érvényesülése érdekében, nem elegendő a zajkibocsátással összefüggésben kizárólag a hóágyúk típusára vonatkozó megkötés, szükséges a 3 db pálya üzemeltetésével összefüggésben pontosabb zajvédelmi előírások, kikötések megtétele is. Mivel e körben a bíróság egyetértett a felperes indítványára a perben becsatolt felperesi

magánszakértőnek egyébiránt nem csak a zajhatásokkal, hanem a pálya megvilágításával összefüggésben e körben előadottakkal, hogy az egyébiránt védett természeti területeken a késő őszi, téli, kora tavaszi időszakban történő üzemelés lesz a jövőre nézve tekintendő „normál állapot” az üzemelés időszakában.

[163] Tekintettel arra, hogy az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat, annak 18. oldalán mindösszesen - a kiegészített Dokumentációra visszautalással - azt rögzíti, hogy a hóágyúk és ratrakok keltette zajhatás jelentősen csökkenthető ún. silent (csendes) típusú berendezések alkalmazásával, amelyek bár drágábbak, de az ilyen védett környezetben jelentősen kisebb zavaró hatásokat okoznak - ugyanakkor az alperes által meghozott ezen a határozatból arra vonatkozó mutatószám, hogy zajhatás szempontjából mi tekintendő kisebb vagy nagyobb hatású eszköznek, nem volt megállapítható.

[164] Nem vitásan a tárgyi beruházási területen és azon belül a 3 db pálya környezetében elhelyezett, zajhatást okozó gépek, berendezések üzemi és szabadidős létesítményektől származó zajforrásnak minősülnek, ekként a rájuk irányadó szabályokat az üzemi létesítményektől és szabadidős zajforrásoktól származó zaj terhelési határértékeket a környezeti zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM – EüM együttes rendelet (a továbbiakban: 27/2008. KvVM – EüM együttes rendelet) 1. számú melléklete állapítja meg, amelynek 1. számú melléklete azonban a zajtól védendő területek vonatkozásában mindösszesen az üdülőterületet, különleges területek közül az egészségügyi területeket; a lakóterületet (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területét, a temetőket, a zöldterületet; a lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület; továbbá a gazdasági területet nevesíti.

[165] A bíróság egyik megállapítása szerint a kiegészített Dokumentáció részeként a tervezett létesítmény létesítésével és várható üzemeltetésével összefüggésben - az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatása keretein belül - sor került egyrészt a tervezett létesítménynek az építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelésével összefüggő; másodrészt a tervezett létesítménynek a környezetével, a környezeti zaj mérésével összefüggő; harmadrészt a közúti közlekedéstől származó zajterhelés meghatározására. Ezt meghaladóan ugyanakkor a bíróság megállapítása szerint, ugyan a kiegészített Dokumentáció szerint sor került a tervezett létesítmény zajvédelmi szempontú bemutatására; ennek részeként annak - üzemeltetési szempontú - rögzítésére, hogy az új sífutópálya meglévő, 12.000 m² sífutó pálya területén kerül kialakításra. A beruházás során a természetes hó kiegészítése céljából 10 egységből álló lándzsás (ZFL1-ZFL10 jelű telepített zajforrás) hóágyú rendszer kerülne telepítésre, továbbá 3 db mobil propelleres hóágyú üzemeltetését tervezik, amelynek helye a hóigénynek megfelelően változtatható. A mobil propelleres hóágyúk a ZFP1-ZFP12 telepítési helyek valamelyikén üzemeltethetőek, így biztosítva a pálya teljes felületének megfelelő vastagságú hóval történő lefedését. Az új szánkópálya a meglévő, 3.600 m² szánkó pálya területén kerül kialakításra. A beruházás során a természetes hó kiegészítése céljából 3 db mobil propelleres hóágyú üzemeltetését tervezik, amelynek helye a hóigénynek megfelelően változtatható. A mobil propelleres hóágyúk a ZFP13-ZFP18 telepítési helyek valamelyikén üzemeltethetőek, így biztosítva a pálya teljes felületének megfelelő vastagságú hóval történő lefedését. Egyúttal a kiegészített Dokumentáció tartalmazta azt is, hogy a hó pótlása során egyidőben kizárólag 5 db lándzsás és 3 db propelleres hóágyú tud üzemelni a kiszolgáló rendszer kapacitása miatt; míg a 3 db pálya karbantartását 1 db ratrak munkagéppel végzik.

[166] A bíróság ugyanakkor figyelemmel arra, hogy a tárgyi üzemeltetési területen (3 db pálya

területén) alkalmazni kívánt eszközök, így különösen a propelleres hóágyúk, lándzsás hóágyúk és a ratrak zajkibocsátása (L_{WA} (dB) - a kiegészített Dokumentáció 5.1.2.1. A létesítmény zajvédelmi szempontú bemutatása pontja alapulvételével (50-51. oldal) - jelentős mértékűnek tekintendő /Propelleres hóágyú 96 dB(A)*, Lándzsás hóágyú 97 dB(A)*, Ratrak 102 dB(A)/ egyetértett azon felperesei kereseti indokkal, hogy figyelemmel a tárgyi beruházás sajátosságára és az üzemeltetés zajhatásaival összefüggésben védendő természeti értékekre az alperesi igénybevételi határozatban - figyelemmel a kiegészített Dokumentáció 53. oldalán rögzítettekre (hatásterület lehatárolás problémája) is - meg kellett volna határozni a létesítmény hatásterületének meghatározása, és a létesítmény üzemszerű működése mellett a zajterhelés, zajkibocsátás maximális mértékét, amelyre a tárgyi megelőző eljárás lefolytatása során nem került sor, erre a kérelem alapjául szolgáló engedélyezési dokumentáció ki sem tér. Ezekre tekintettel a bíróság a felperesnek a hanghatások mérséklését célzó hatósági előírásokkal összefüggő kereseti indokait alaposnak minősítette.

[167] A bíróság a perben lefolytatott felperesi és alperesi magánszakértői bizonyítással, annak értékelésével összefüggésben - összefoglaló jelleggel - rögzíti, hogy a bíróság a felperesi magánszakértőnek az általa megjelölt 1., 2., 4., 5. és 6. sorszám alatti kérdéskörökkel kapcsolatban kialakított magánszakértői véleményét aggálytalannak minősítette, amely a bíróság következtetése szerint alkalmas volt a bíróság részéről a negyedik kereseti kérelemhez kapcsolódóan előterjesztett egyes felperesi kereseti indokokhoz tartozó jogkövetkeztetések megtételére. Ezt meghaladóan ugyanakkor a bíróság megállapította, hogy a felperesi magánszakértőnek az általa megjelölt 3. és 7. kérdéskörrel összefüggésben előadottakat a bíróság feltételezésekre alapított szakértői következtetésnek, míg a 8. kérdéskör vonatkozásában a felperesi magánszakértő által előadottakat a tárgyi beruházással érintett védett természeti területeken tervezett beruházással és a kérelmezett egyes, engedélyezni kívánt tevékenységekkel összefüggésben egyrészt a már fennálló természetvédelmi funkció, másrészt a sport, illetve rekreációs funkció együttes megvalósíthatóságával, együttélésével összefüggő elméleti összefoglalásnak minősítette, amely pontban rögzítettek azonban a bíróság megállapítása szerint, önmagukban nem voltak alkalmasak a felperes idevonatkozó kereseti indokai alátámasztására. A bíróság mindezeket túlmenően megállapította, hogy a felperesi magánszakértő véleménye és észrevételei - a felperesi keresetekkel összefüggésben - számtalan olyan hivatkozást tartalmaztak, amelyek az alperes által lefolytatott előzetes vizsgálati eljárással összefüggésben kerültek rögzítésre. Ezeket a bíróság a korábban már kifejtettek szerint nem tudta figyelembe venni, és a keresettel támadott 3 db alperesi határozat jogszerűsége vonatkozásában értékelni.

[168] A bíróság Dr. Mesterházy Attila által készített alperesi magánszakértői véleménye értékelésével kapcsolatban kiemeli, hogy az alperesi magánszakértő az alperes részéről feltett 2. és 3. kérdésre adott válasza körében is jelentős részben a tárgyi beruházási területen, és azon belül a 3 db pálya, illetve annak környezete területén időközben megvalósult kivitelezési, építési-szerelési munkák befejezését követő ténybeli állapotot vizsgálta meg, illetve tudta megvizsgálni. Ekként a bíróság az alperesi magánszakértőnek a perben ide vonatkozóan megtett, a magánszakértői vélemény készítésekor állapotra vonatkozóan tett megállapításait és következtetéseit a Kp. 85. § (2) bekezdése figyelembevételével figyelmen kívül hagyta.

[169] Ezt meghaladóan ugyanakkor a bíróság megállapította, hogy a perben beszerzett két magánszakértői vélemény - a részletekre vonatkozó tények, és adatok körében - alapvetően nem tért el egymástól. A bíróság következtetése szerint mindkét magánszakértői véleményből

levezethetőek volt a bíróság által, a felperes negyedik kereseti kérelméhez kapcsolódóan az egyes (műszaki) kérdéskörökhöz kapcsolódóan tett megállapítások; érdemben kizárólag a két magánszakértő végkövetkeztetése tért el, azzal, hogy a bíróság a végkövetkeztetések tekintetében Varga Csaba magánszakértő szakvéleményében és a per tárgyalásán kifejtett végkövetkeztetéseivel értett egyet, de ítéletét mind a két magánszakértői vélemény megállapításaira is alapozta.

[170] A bíróság a felperes negyedik kereseti kérelmével összefüggésben, a perben lefolytatott szakértői bizonyítás alapján, a perben felkért magánszakértők által tett megállapításokkal összhangban megállapította, hogy az alperesnek - mindhárom alperesi érdekelti kérelem vizsgálata körében - a Tvt. 5. § (1)-(2) bekezdésében megfogalmazott természetvédelmi célok elérése, valamint a Natura 2000 közösségi jelentőségű jelölő fajok (növény, és állatfajok) és élőhelytípusok védelme érdekében, az egyedi természetvédelmi hatósági engedélyezési eljárás lefolytatása során - az előzetes vizsgálati eljárás részeként nem vitásan meghozott és véglegessé vált PE-06/KTF/1990-42/2021. számú határozatban rögzítettek, az ott megtett feltételeken és kikötéseken felül - az e tárgykörökben benyújtott engedélyezési dokumentációk szükség szerinti pontosításával illetve kiegészítésével további feltételeket, kikötéseket kellett volna megtennie, illetve az egyes alperesi határozatokban megfogalmazott feltételeket, kikötéseket konkrétabb, a végrehajthatóság szempontrendszerét alapul véve előíróbb formában kellett volna megszövegeznie a felperesi magánszakértői vélemény 1., 2., 4., 5. és 6. kérdéskörében (1. kérdéskör: a tárgyi beruházási terület vonatkozásában az 1 db sífutópálya és 2 db szánkópálya területén, a mesterséges hó gyártásával és előállításával összefüggésben kialakítandó hótakaró olvadásával, és az olvadáskor keletkező víz eróziós hatásaival; 2. kérdéskör: az ugyanezen pályák alapjául szolgáló védett természeti terület mikrodomborzatának megőrzésével, és alapvetően ezen terület gyeprészeinek védelmével; 4. kérdéskör: a hivatkozott 3 db pálya látogatottságából eredő zavaró hatásokkal; 5. kérdéskör: a hivatkozott 3 db pálya világításával; 6. kérdéskör: a 3 db pálya működtetésével összefüggésben keletkező hanghatásokkal, azok mérséklését célzó előírásokkal) foglaltakkal kapcsolatban.

[171] A bíróság a fenti összegzéshez kapcsolódóan egyúttal rögzíti, hogy a felperes a perben 2023. június 1. napján megtartott folytatólagos tárgyaláson a Pp. 156. §-ára alapítottan eljárás szabálytalansága iránti kifogást terjesztett elő, amely kifogást a bíróság a per tárgyalásán meghozott 110.K.705.303/2021/56-I. sorszámú végzésével elutasította.

[172] A Pp. 303. § (2) bekezdése szerint a magánszakértő a perben köteles a) a megbízója ellenfelét értesíteni a megbízás tárgyáról, a vizsgálandó kérdések köréről, az általa kítűzött helyszíni szemléről és vizsgálatról, b) lehetővé tenni, hogy az ellenfél a megbízás tárgyára vonatkozó nyilatkozatát, a vizsgálat tárgya szempontjából lényeges észrevételeit előterjessze, c) a szakvéleményét az ellenfél vele közölt nyilatkozatát, észrevételeit is értékelő módon elkészíteni, és d) a tárgyaláson vagy egyébként a bizonyításfelvételnél a bíróság, a felek, valamint az ellenfél magánszakértőjének a kérdéseire válaszolni.

[173] A Pp. 316. § (2) bekezdés b) pontja rögzíti, hogy a magánszakértői vélemény aggályos, ha a magánszakértő e törvény szerinti perbeli kötelezettségeit nem teljesítette.

[174] A Pp. 316. § (3) bekezdése kimondja, hogy a kizárt vagy a kirendelés alól felmentett szakértő szakvéleménye, az aggályos magánszakértői vélemény vagy kirendelt szakértőtől származó szakvélemény, valamint törvény rendelkezése ellenére vagy a jelen fejezetben foglalt

rendeletek megsértésével benyújtott magánszakértői vélemény vagy más eljárásban kirendelt szakértőtől származó szakvélemény a perben bizonyítékként nem vehető figyelembe.

[175] A bíróság a felperesnek az eljárás szabálytalansága ellen előterjesztett kifogásával kapcsolatban rögzíti, hogy a felperesnek a kifogása részeként előterjesztettektől eltérően a bíróság a perben meghozott 30. sorszámú végzésével, mind a felperes részéről, mind az alperes részéről előterjesztett szakértői bizonyítási eljárás lefolytatására irányuló indítványának, közötte magánszakértő bevonásának helyt adott, amely végzését a bíróság egyidejűleg, egy időpontban közölte a felperessel és az alperessel.

[176] Ezt meghaladóan teszi hozzá azt a bíróság, hogy éppen a felperesi magánszakértőnek a perben kifejtett, 51. sorszám alatti beadványban rögzített észrevételével egyezően, a jelen per tárgyát képező ügyben az alperes által lefolytatott megelőző eljárással és az alperesi határozatok jogszerűségével összefüggésben az egyébiránt a tárgyi beruházási területen, a korábban még a peres felek és az alperesi érdekelt által is hivatkozott előzetes vizsgálati eljárás lefolytatását megelőzően lefolytatott további előzményi eljárásra is tekintettel; alapvetően a perbe bevont magánszakértők feladatát nem az előzetes vizsgálati eljárás és a tárgyi, egyes természetvédelmi hatósági engedélyezési eljárás lefolytatásához kapcsolódóan korábban felmért és számba vett Natura 2000 közösségi jelentőségű növény - és állatfajok, mint jelölő fajok és a tárgyi természeti területen található jelölő élőhelyek, továbbá az egyébiránt más, hazai jogszabály által védett vagy fokozottan védetté nyilvánított növény vagy állatfajok tételes számbavétele, annak pótlólagos elvégzése képezte; hanem a jelen per tárgyát képező ügyben az alperesi határozatok alapjául szolgáló engedélyezési dokumentációk megalapozottsága vizsgálata körében az ügyvel kapcsolatban eddig számba vett elismerten védett természeti értékekkel összefüggő szakmai ütköztetésre, annak vizsgálatára irányult, hogy a tárgyi megelőző eljárás lefolytatása során és egyúttal az engedélyezési dokumentáció összeállítása során valamennyi, ide vonatkozó tény vagy adat figyelembevételre került-e, különös tekintettel a korábban készült dokumentációkban is felmértre, foglaltakra.

[177] Mindezekre tekintettel a bíróság megállapítása szerint a jelen per tárgyát képező ügyben, figyelemmel azon tényre, hogy a perben keletkezett felperesi és alperesi magánszakértői véleményekből, mint dokumentumokból kitűnően a perben kifejezett helyszíni szemle tartására, és e körben időpont meghatározására nem került sor, így a bíróság következtetése szerint az alperesi magánszakértő a Pp. 303. § (2) bekezdés a) pontjának második fordulatával összefüggő kötelezettségét nem szegte meg.

[178] Ezt meghaladóan a bíróság a Pp. állított 303. § (2) bekezdés a) pontjának első fordulata és b) pontjával összefüggő felperesi eljárásjogi kifogásra reagálva rögzíti, hogy a bíróság az alperesnek a bíróságnál 27. sorszám alatt lajstromozott beadványát, és a beadványban az alperes által a perben megjelölt és bevont alperesi magánszakértő részére feltenni indítványozott kérdéseket 2022. március 24. napján kiadta - többek között - a felperes részére is; ezáltal a felperes az alperes által feltenni szándékozott kérdésekről, annak tartalmáról egyébiránt ugyanazon nap, 2022. március 24. napján értesült.

[179] Egyúttal tekintettel arra, hogy magánszakértő perbe történő bevonása esetén a megbízás tárgyát alapvetően a megbízó, azaz a (peres) fél állapítja meg, így erre, valamint azon tényre tekintettel, hogy a felperes az alperes által a per első tárgyalásán előterjesztett, és a bíróságnál

27. sorszám alatt lajstromozott beadványában konkretizált bizonyítási indítványáról, az indítvány tartalmáról 2022. március 24. napján értesült, erre, valamint a bíróságnak a perbeli szakértői bizonyítási eljárás lefolytatására, a 30. sorszámú végzésre is tekintettel a bíróság következtetése szerint a felperes nem volt elzárva attól, hogy - a perben keletkezett irat anyagokból kitűnően - az alperesi magánszakértő által 2022. július 14. napján lezárt magánszakértői vélemény elkészítéséig, illetve összeállításáig a megbízás tárgyára vonatkozó nyilatkozatát, továbbá a vizsgálat tárgya szempontjából lényeges észrevételeit előterjessze, és a perben megtegye. Ezekre tekintettel a bíróság a felperesnek a Pp. 156. §-a alapján az eljárás szabálytalansága tárgyában előterjesztett eljárási kifogását a perben 2023. június 1. napján megtartott tárgyalásán meghozott 110.K.705.303/2021/56-I. sorszámú végzésével elutasította; így a bíróság a felperesnek az alperesi szakértői bizonyítási keretein belül elkészített és a per tárgyalásán pontosított alperesi magánszakértői vélemény kizárására irányuló indítványának nem adott helyt.

[180] Egyúttal a bíróság figyelemmel azon tényre, hogy a bíróság a keresetekkel támadott alperesi határozatok jogszerűségének vizsgálata körében, egyrészt a felperes, másrészt az alperes bizonyítási indítványának helyt adva a perben szakértői bizonyítást folytatott le, és a perben magánszakértők bevonására került sor; másrészt szintén figyelembe véve azon tényt, hogy a jelen per tárgyát nem az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat, és ezzel tágabb összefüggésben (Kp. 4. § /1/ bekezdése) az alperes előtt folyamatban volt előzetes vizsgálati eljárás szakszerűségének vagy esetleges hiányosságainak vizsgálata képezi; továbbá harmadrészt szintén tekintetbe véve azon tényt, hogy az alperes részéről a hatóságra háruló bizonyítási eljárás alapját alapvetően a tárgyi megelőző eljárás lefolytatása során az alperesi érdekelt által elkészített és írásban összeállított engedélyezési dokumentációk tartalma képezte és képezi; a bíróság mindezekre figyelemmel az alperesi érdekeltnek az alperesi PE-06/KTF/06961-42/2021. számú határozat meghozatalára irányuló eljárásban előterjesztett hatástanulmány készítőjének, Musicz László környezet- és természetvédelmi szakértőnek, valamint az alperesi érdekelt képviselőjében meghatalmazottként eljáró KÖTEKO Környezetvédelmi Tervező- és Konfliktuskezelő Bt. vezető tisztségviselőjének, Bölkényi Imrének a perben tanúkénti meghallgatásukra irányuló bizonyítási indítványokat elutasította.

[181] Mindezek indokok alapján a bíróság a felperesi keresetekkel támadott alperesi igénybevételi, gyepfeltérési és közlekedési határozatot a Kp. 89. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával megsemmisítette, és az alperest a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja, továbbá a Kp. 89. § (2) bekezdése alapulvételével új eljárásra kötelezte.

[182] A bíróság ítéletével elrendelt megismételt eljárás lefolytatása során az alperes köteles - mind a felperes második, harmadik és negyedik kereseti kérelme kapcsán kifejtettek körében - a bíróság jelen ítélete indokolásában rögzítettek alapján eljárni. Ennek részeként az alperes köteles a felperes második kereseti kérelme részeként előadott, mindhárom kérelmezett tevékenységgel (igénybevétellel) összefüggésben, a védett természeti területek igénybevételei meghatározására vonatkozóan a bíróság jelen ítélete [88] - [115] bekezdéseiben kifejtettek és ott megtett megállapítások, kiemelten a [113] bekezdésében foglaltak alapulvételével eljárni, és a megismételt eljárás lefolytatása során hozandó közigazgatási hatósági döntése rendelkező részében és indokolásában is pontosan rögzíteni, hogy a kérelmezett tevékenység (igénybevétel) – annak tárgyára tekintettel - a Budapest XII. kerület, 010497/6, 010502, 010503/9, 010503/27 és 010503/30 hrsz-ú ingatlanokon belül, mely védett természeti területet vagy földrészletet milyen szempontból érinti.

- [183] A bíróság jelen ítéletével elrendelt megismételt eljárás lefolytatása során az alperes köteles a felperes harmadik, a Budapest XII. kerület, 010503/27 hrsz-ú ingatlanon található védett természeti értékek számba vételével és vizsgálatával összefüggő kereseti kérelme vonatkozásában a bíróság jelen ítélete [116] - [122] bekezdéseiben kifejtettek és ott megtett megállapítások, kiemelten a [120], [122] bekezdésében foglaltak szerint eljárni, és a megismételt eljárás lefolytatása során hozandó közigazgatási hatósági döntése részeként, a tervezett közlekedési igénybevétellel érintett Budapest XII. kerület, 010503/27 hrsz-ú ingatlan vonatkozásában tényszerű és okszerű indokát adni, hogy a Budapest XII. kerület, 010503/27 hrsz-ú ingatlanon tervezett közlekedési igénybevétel védett természeti értéket érint-e, és milyen szempontból érinti; amennyiben igen, annak védelme - a veszélyeztetettség növelésének elkerülése érdekében - milyen természetvédelmi feltétel (kikötés) előírásával jár.
- [184] Végezetül a bíróság jelen ítéletével elrendelt megismételt eljárás lefolytatása során az alperes köteles a felperes negyedik kereseti kérelme vonatkozásában, a tárgyi beruházási terület vonatkozásában, az alperesi érdekelt mindhárom kérelmeivel összefüggésben az 1 db sífutópálya és 2 db szánkópálya területén, a mesterséges hó gyártásával és előállításával összefüggésben kialakítandó hótakaró olvadásával, és az olvadáskor keletkező víz eróziós hatásaival; az ugyanezen pályák alapjául szolgáló védett természeti terület mikrodomborzatának megőrzésével, és alapvetően ezen terület gyeprészeinek védelmével; az ugyanezen pályák látogatottságából eredő zavaró hatásokkal; a 3 db pálya világításával; továbbá a 3 db pálya működtetésével összefüggésben keletkező hanghatásokkal, azok mérséklését célzó előírásokkal összefüggésben a bíróság jelen ítélete [123] - [170] bekezdéseiben kifejtettek szerint eljárni, és ezen szakmai kérdések vizsgálata vonatkozásában az alperesi érdekeltet a kérelmei alapjául szolgáló engedélyezési dokumentációk szükség szerinti átdolgozására vagy kiegészítésére felhívni, és a megismételt eljárás lefolytatása során hozandó közigazgatási hatósági döntései részeként, arról okszerű hatósági indokolással ellátott hatósági döntést hozni.
- [185] A bíróság az alperest a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 80. §-a, 81. § (1)-(3) bekezdése, 82. § (1) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes felperes - részben a 144.000,- Ft, általános forgalmi adót magába nem foglaló ügyvédi munkadíjból, részben a perben lefolytatott magánszakértői bizonyítással összefüggésben keletkezett 301.000,- Ft összegű szakértői díjból álló - perköltségének megfizetésére. A bíróság a perköltség összegének megállapítása során figyelemmel volt a három felperesi keresettel, és a perben lefolytatott szakértői bizonyítással összefüggésben kifejtett jogi képviseleti munkára, valamint annak tényére, hogy a felperes a perben három, összesen 10-10 oldal terjedelmű keresetlevelet terjesztett elő, és a perben összesen 6 alkalommal, - az ügyben lefolytatott szakértői bizonyítással összefüggésben is - összesen 15 oldal terjedelmű nyilatkozatot tett, továbbá a perben megtartott két tárgyaláson - amelynek időtartama az 5 óra megkezdett időtartamot összesen nem haladta meg - megjelent, és a perben érdemi nyilatkozatot tett.
- [186] Ezáltal a bíróság figyelemmel a felperesnek a keresetei részeként eszközölt perköltség felszámításra a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (3) bekezdése alkalmazásával, azt a felperes által eszközölt perköltség felszámítás (144.000,- Ft + 301.000,- Ft = 445.000,- Ft) összegével egyező összegben állapította meg, mivel a bíróság a fentiekben részletezettek tekintettel a jelen per tárgyát képező ügyben, a felperes által megjelölt perköltség összeget a tárgyi perben kifejtett felperesi jogi képviseleti munkával arányban állónak minősítette

- [187] A bíróság egyebekben rögzíti, hogy figyelemmel a Kp. 35. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra is, azért nem kötelezte az alperesi érdekeltet a felperes perköltségének részleges viselésére, mivel a bíróság megállapítása szerint a felperesnél nem merült fel olyan perköltség elem, amely az alperesi érdekelt perbeli részvétele folytán merült fel. A bíróság egyebekben rögzíti, hogy a jelen per tárgyát képező ügyben az alperes részéről, a bizonyítási indítványa alapján eszközölt szakértői bizonyítással összefüggésben az alperesi magánszakértő bevonásával összefüggő költségeket az alperes, mint pervesztes fél maga viseli.
- [188] Másodsorban figyelemmel arra, hogy a pervesztes alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 4. §-a és 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentességben részesülő jogalany, a bíróság a tárgyi illetékfeljegyzés folytán (Itv. 62. § (1) bekezdés h/ pontja) az eljárás kezdetén le nem rótt, az Itv. 45/A.§ (1) bekezdése alapján megállapított 30.000,- Ft mértékű kereseti illeték viselése vonatkozásában a Kp. 35.§ (1) bekezdésén keresztül alkalmazandó, a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján határozott.
- [189] A bíróság a Kp. 8. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el, és az ítéletet tárgyaláson hozta meg.
- [190] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.
- [191] A bíróság tájékoztatja a peres feleket és az alperesi érdekeltet, hogy a Kp. 115. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítélet, valamint a keresetlevelet visszautasító és az eljárást megszüntető jogerős végzés ellen jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással felülvizsgálati kérelmet terjeszthet elő a fél, az érdekelt, valamint a rendelkezés rá vonatkozó része ellen az, akire a határozat rendelkezést tartalmaz; ennek elbírálása a Kúria hatáskörébe tartozik.
- [192] A Kp. 27. § (1) bekezdése szerint a Kúria előtt a felülvizsgálati eljárásban a jogi képviselet kötelező.

Záró rész

Budapest, 2023. június 1.

dr. Surányi József s.k.
a tanács elnöke

dr. Csiki Gábor s.k.
előadó bíró

dr. Koós Szabolcs s.k.
bíró